

Digitaliseret af | Digitised by



**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

samlede for Det fri Kirkesamfund af Uffe
Birkedal.

Titel | Title:

Salmer og aandelige Sange

Udgivet år og sted | Publication time and place:

København : Mohr & Co. Bogtrykkeri, 1909

Fysiske størrelse | Physical extent:

215 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

4 - 226^{k.}

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 48°

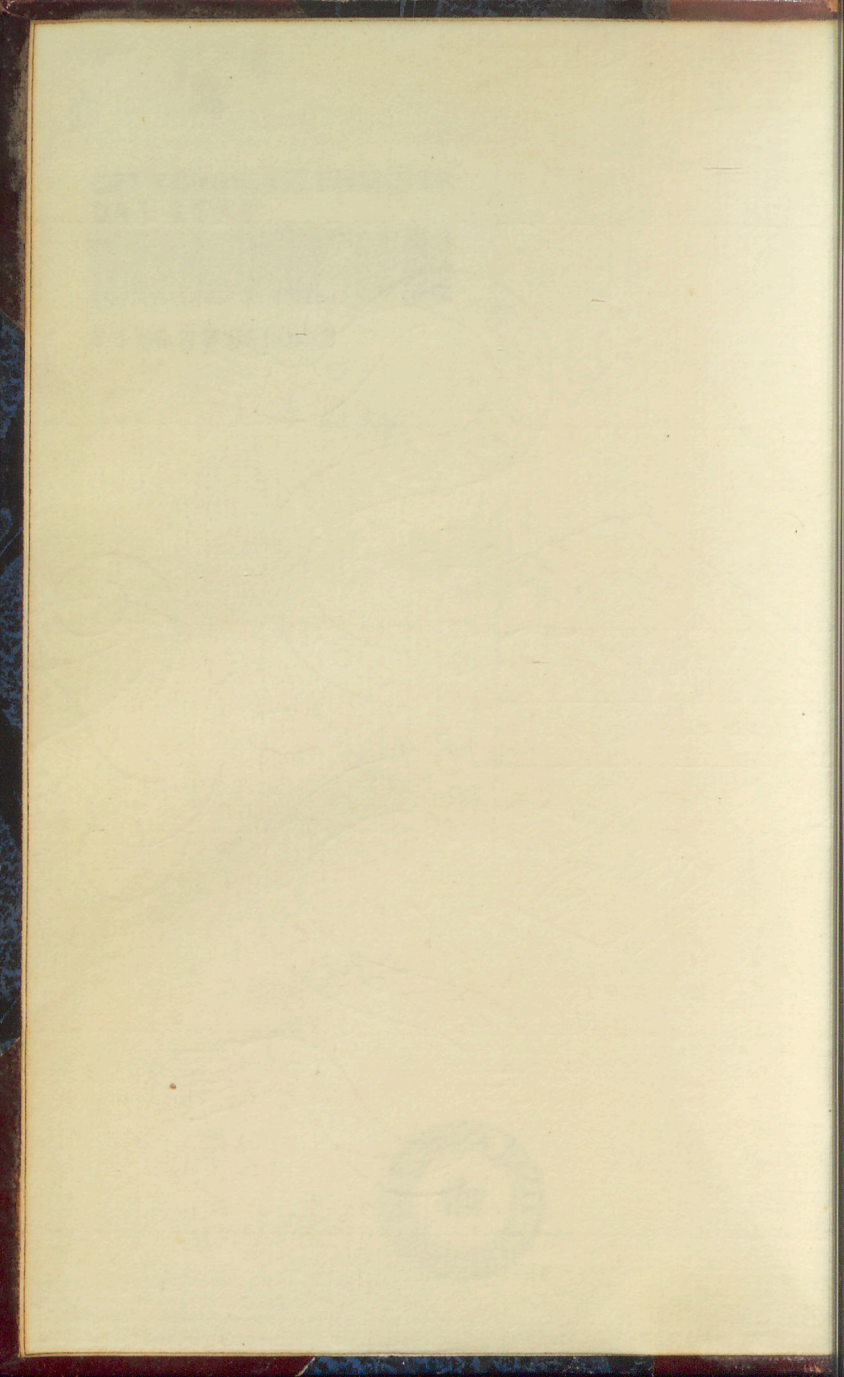


1 1 04 0 8 04506 7

+ Rex

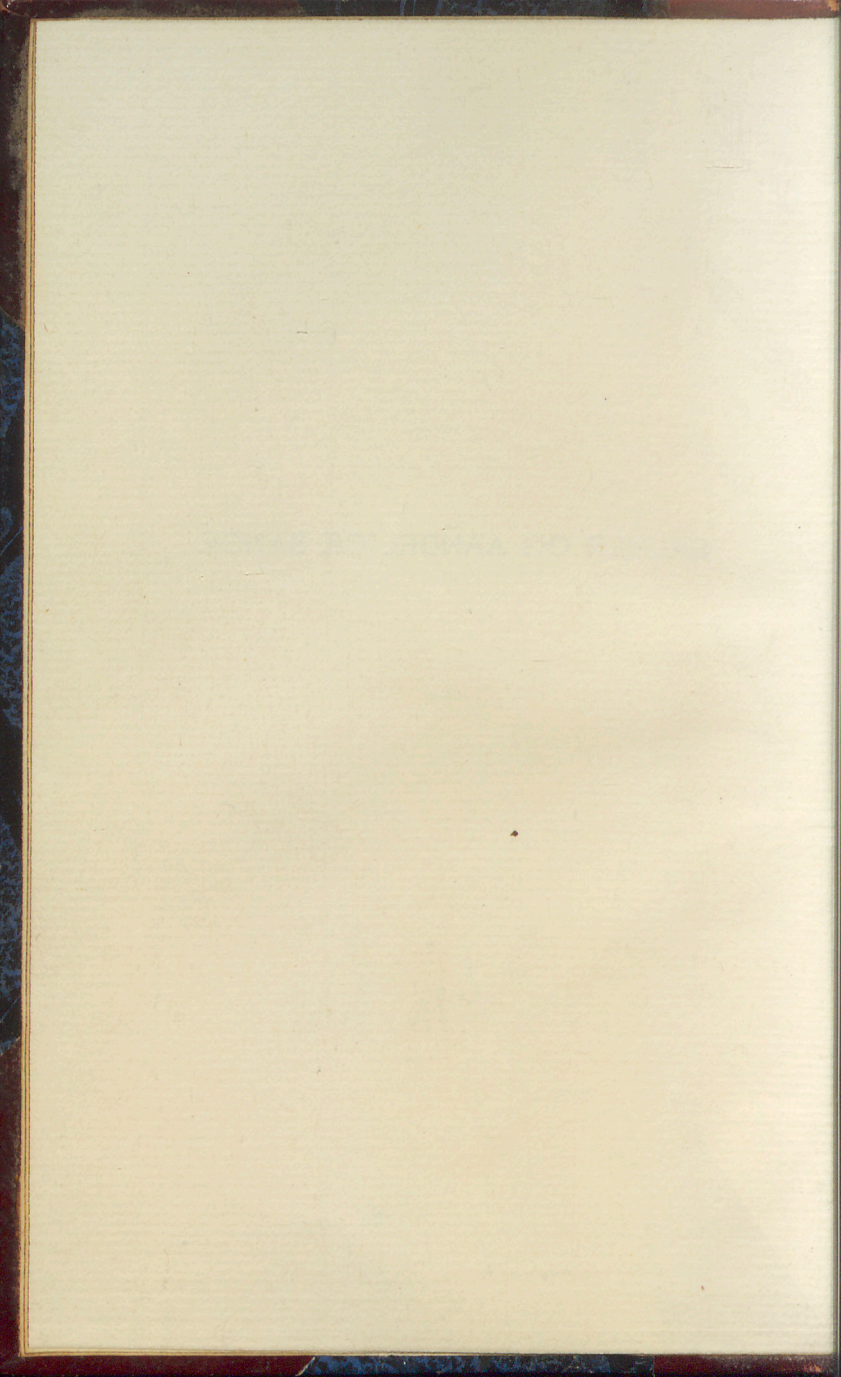


SALMER OG AANDELIGE SANGE



SALMER OG AANDELIGE SANGE

1910 L. 142.



SALMER
OG
AANDELIGE SANGE

SAMLEDE FOR
DET FRI KIRKESAMFUND

AF
UFFE BIRKEDAL



KØBENHAVN
MOHR & CO. BOGTRYKKERI
1909

Mel. Lovet være du, Jesus Krist.

SYNG med os baade Mark og Skov
Gud til Ære, til Pris og Lov!
Underlig er hans Vej og Færd,
altid han er til Hjælp dog nær,
o Gud ske Lov!

Syng med os baade Land og Hav:
hvad vi savned, det Gud os gav!
Synger med os, I Stjerner smaa!
Synger med os, I Bølger blaa:
o Gud ske Lov!

Syng med os hvert et Hjerte godt,
Gud han ser dog paa Hjertet blot,
finder han dér den gode Grund,
Glæde han saar dér allen Stund!
o Gud ske Lov!



FORORD.

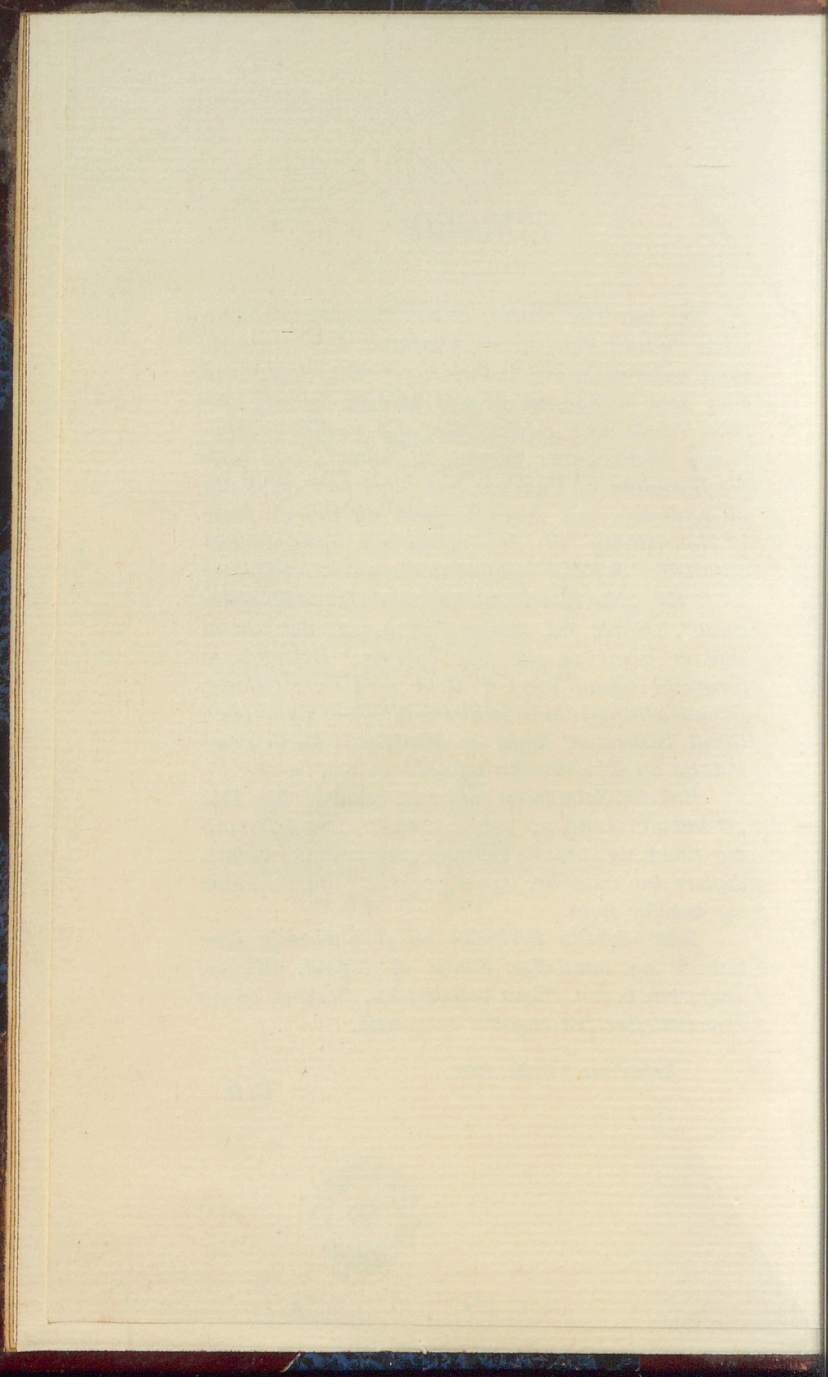
Det tør ikke ventes, at mit Arbejde vil vinde udelte Bifald i Det fri Kirkesamfund. Der vil utvivlsomt være dem, der savner deres Yndlingssalmer eller som mener, at der er optaget Salmer, der helst burde være udelukkede. En særlig Vanskelighed fremkommer derved, at Salmer, som man fra Barndom og Ungdom har faaet kær og nødig vil undvære, ved deres Indhold og Udtryk staar i Modsætning til den unitariske Kristendomsopfattelse. Jeg har optaget nogle saadanne Salmer — f. Ex. „Nu titte til hinanden de favre Blomster smaa“, „Glade Jul, dejlige Jul“ o. s. v., der saa at sige er givne os alle paa Vuggen. Det vilde jo forøvrigt ogsaa være i Strid med Unitarismens Grundsætninger, hvis Samleren tiltog sig Myndighed til at bestemme, hvad en Menigheds Medlemmer maatte og ikke maatte synge.

Enkelte Salmer er ændrede, saaledes Nr. 145: „O lad din Aand nu med os være“. Hvad Grundtvig tillod sig i videste Omfang overfor andre Salmedigtere tør man vel ogsaa i enkelte Tilfælde tillade sig overfor ham.

Som virkelig Berigelse vil forhaabenlig flere Salmer og aandelige Sange af Ewald, Blicher, Baggesen o. s. v. hilses velkommen, ligesom ogsaa Oversættelser fra engelsk og svensk.

København i Decbr. 1909.

U. B.



Gudstjenestens Begyndelse og Slutning.

Egen Melodi.

1 Hyggelig, rolig,
Gud! er din Bolig,
inderlig skøn.
O, hvor mit Hjerte
længes med Smerte,
sukker i Løn
efter at gæste din Helligdom prud,
efter at bo hos den levende Gud!

Godhedens Kilde!
Aarle og silde
gæstmild er du;
ved dine Sale
Spurv møder Svale,
kom det i Hu!
Som ved dit Alter den kvidrende Fugl,
und i dit Tempel din Tjener et Skjul!

Tusinde Døgne,
verdslige, søgne,
gyldne for Kød,
kan de vel ligne
en Dag af dine,
som vi dem nød,
naar under Sang med dit vingede Ord
Sjælen af By over Stjernerne fo'r!

Lykkes og trives,
 styrkes, oplives,
 skal dine Smaa,
 vokse i Kræfter,
 stige derefter,
 Højeloft naa.
 Himle, hvor Øjet, som græder ej mer,
 Herren, vor Gud, i sin Herlighed ser!

Mel.: Søde Jesu, vi er her.

2 **L**over Herren, han er nær,
 naar vi sjunge, naar vi bede,
 samles i hans Navn vi her,
 er han midt blandt os tilstede!
 Pris ham, gamle, pris ham, unge,
 pris hans Navn hver Barnetunge.

Herre, vær os evig nær,
 vær os nær, naar Sol oprinder,
 og naar Sol og Stjernesvær
 i den dybe Nat forsvinder;
 lad din Aand ej fra os vige,
 til vi se dig i dit Rige!

Egen Melodi.

3 **D**et er Vorherres Dag!
 I Gry jeg over Engen gaar,
 mens Kirkens Morgenklokker slaar.
 Hvor stille nær og fjern!

Jeg knæler dybt for Gud!
 O, Dæmring med din Løndomsfred!
 usete Aander knæle ned
 og bede tyst med mig.

Guds Himmel nær og fjern!
 Det er saa stille, højtidsstort,
 som om Gud aabned Himlens Port, —
 det er Vorherres Dag!

Mel.: Enhver, som tror og bliver døbt.

4 I Herrens Hus er godt at bo,
 paa Klippen er det bygget,
 dèr hviler Sjælen trygt i Ro
 af Aandens Fred omskygget;
 dèr mættes vi af Livets Brød,
 dèr flyder Glædens Olie sød,
 dèr ser vi Himlen aaben.

Vor Fader, Tak for hvad vi fandt
 i dine Helligdomme!
 Og Tak for Aandens dyre Pant,
 paa hvad der end skal komme!
 O, led i Troens Liv os frem
 ved Ordets Lys, at vi vort Hjem
 i Himmerig kan finde.

Egen Melodi.

5 Giv mig, Gud, en Salmetunge,
 saa for dig jeg ret kan sjunge,
 højt og lydelig!
 saa jeg føle kan med Glæde,
 sødt det er om dig at kvæde
 uden Skrømt og Svig!

Himlene din Glans forkynde!
 lad hver Morgen mig begynde
 Dagen med din Pris,
 og naar Aftenklokken ringer,
 lad min Sang paa Lærkevinger
 stige ligervis!

Mel.: Lover den Herre, den mægtige Konge, med Ære.

6 Lovsynger Herren, den evige Konge, med
 Ære,
 lov ham, min Sjæl, og stem i med de him-
 melske Hære!

Lad nu din Sang,
 baaren af Harpernes Klang,
 jublende Pris ham frembære!

Lovsynger Herren, som alting miskundelig
 leder,
 som med de mægtige Hænder sin Skabning
 omfreder!

Tak ham, o Sjæl,
 Styrke og Glæde og Held,
 Alt han dig naadig bereder.

Lovsynger Herren! Velsignelsen kom fra det
 Høje,
 kom til vort Arbejd og styrkede os i vor
 Møje;

synlig vi kan
 spore i Stad og i Land
 Forsynets vaagende Øje.

Lovsynger Herren, som bærer den evige Krone!
 Jorderig er kun hans Skammel, men Himlen
 hans Trone;

hans er al Magt,
Ære og Pris være bragt
ham, om hvem Himlene tone!

Lovsyng da Herren, min Sjæl, med de him-
melske Hære!
Hvad som har Aande ophøje hans Navn og
hans Ære!

Han er dig god,
ak, gør ham aldrig imod!
Amen, hans Aand dig det lære!

Egen Melodi.

7 Kærligheds og Sandheds Aand!
Jords og Himmels Hjertebaand
knytter du alene;
os forlene dejlig Røst,
os opløde dybt i Bryst
dine Flammer rene!

Med en god Samvittighed
til de Smaa du daler ned,
skaber rene Glæder,
lyser op og renses ud,
til de staar for Lysets Gud
i snehvide Klæder.

Du, som af den „liden Flok“,
svag og bly og bange nok,
gjorde Kæmper stærke,
skab nu og af os en Hær,
som tør svinge Aandens Sværd
under Korsets Mærke!

Kærlighed til denne Jord
ser du, ak, er saare stor,
vildt dens Lue brænder;
sluk den ud med Duggen mild,
lad os blusse af den Ild,
du for Himlen tænder!

8 Klokken ringer til Kirke, Gøgen ringer
tilskovs,
her som hist er livsaligt at være;
Skoven og Kirken har Svalhed begge to,
og hvælver sig begge til Guds Ære.

Svalen bygger Rede mod Kirkens stille Tag,
men kvidrer over Marker og Enge;
som den vil jeg hælde mit Hoved til Guds Hus,
men derude vil jeg slaa mine Strænge.

Mel.: Kærligheds og Sandheds Aand.

9 Kom, Guds Helligaand, kom brat!
Gennembyrd den mørke Nat
med Guds Morgenrøde!
Lad vort Hjertes Lærkeslag
hilse Herrens klare Dag,
som staar op af Døde!

Sjælesørger allerbedst,
Hjertekamrets ædle Gæst,
vær hos os til Stede
med Guds Fred i Storm og Strid,
himmelsk Trøst i Trængsels Tid!
Sluk vor Sorg med Glæde!

Saligheden, Tvivl til Trods,
 gør indlysende for os,
 som ved Aand os trøste,
 føle dybt, at uden dig
 tomt er alt paa Jorderig,
 Avner kun at høste!

Styrk og bøj os med din Arm,
 gør vor kolde Kundskab varm,
 dæmp og Luer vilde!
 Rens os med dit Hjertesuk,
 læsk os med din Morgendug:
 Vemods-Taarer milde!

Lad for os, som paa dig tro,
 Livets Blomster overgro
 Gravens mørke Tilje!
 og ved Kirkegaardens Port
 vift fra os hver Skygge sort
 med din hvide Lilje!

Mel.: Brødre og Søstre.

10 V enner, vi mødtes
 en Stund med vor Gud,
 Tanker der fødtes,
 og Trøst sprang derud,
 Lys for de mørkeste Veje.

Vær blot forvisset
 om Møde igen,
 her eller hisset
 hos Herren, som Ven
 ikke fra Venner vil skille.

Gaa nu, men mindes,
 du bærer et Bud.
 Stedse du findes
 hos Herren, din Gud:
 altid paa Kærligheds Veje.

Mel.: Glade Jul.

11 Klokken slaar,
 Tiden gaar,
 Evigheden forestaar!
 Lad os bruge den kostbare Tid,
 tjene Herren med al vor Flid,
 saa skal vi nok komme hjem!

Mel.: Som Hønen klukker mindelig.

12 O, Gud ske Lov for Naadens Ord,
 som trøster dem, der græde,
 og Gud ske Lov for Jesu Spor,
 hvori de Smaa kan træde!
 Og Gud ske Lov for Herrens Aand,
 som fører os i Ledebaand
 til evig Fred og Glæde!

Tro paa Gud.

Mel.: Mig hjertelig nu længes.

13 Befal du dine Veje
og al din Hjertesorg
til hans trofaste Pleje,
som bor i Himlens Borg!
Han, som kan Stormen binde
og lede Bølgen blaa,
han kan og Vejen finde
hvorpaa din Fod kan gaa.

Paa Herren maa du agte,
hvis det dig vel skal gaa,
hans Gerning du betragte,
hvis din skal vel bestaa!
Ved Sorg og selvskabt Plage
du intet retter ud,
thi intet kan du tage
alt kan du faa af Gud.

Din Trofasthed og Naade,
o Fader, bedst forstaar,
hvad skade kan og baade
de Dødeliges Kaar,
og hvad du har for Øje,
det sker, o stærke Gud,
og al Ting sig maa føje,
dit Raad at føre ud.

Vej har du alle Steder,
 dig Midler fattes ej,
 kun Naade du udspreder,
 kun Lys er al din Vej;
 din Gerning kan ej hvile,
 ej standses kan dit Fjed,
 naar du til os vil ile
 med Hjælp og Bistand ned.

Saa kast da al din Smerte
 paa Herrens stærke Magt,
 og haab, o haab, mit Hjerte,
 vær trøstig, uforsagt!
 Du er dog ej den Herre,
 som al Ting raade bør,
 Gud monne Septret bære,
 og al Ting vel han gør.

Egen Melodi.

14 Saa vide om Land, som Sol mon gaa,
 ej Menneskesjæl er at finde,
 som Herrens Naade ej véd at naa,
 naar Hjertet ham gerne vil vinde.

Han ser hver Længsel i Sjælens Grund,
 som efter det evige higer,
 han hører hvert Suk, som i Nattens Stund
 fra Dybet til Himmelen stiger.

Han tænder sit Lys paa den vildsomme Vej,
 hans Stjerne for Aanden oprinder,
 den straal'er og vinker og standser ej,
 før Hjertet sin Frelsermand finder.

Og var du end skjult i den mørkeste Vraa,
og kendte dig ingen paa Jorden,
og var du blandt alle, som sorgfulde gaa,
den allerelemdigste vorden, —

Ja taarned sig Synder som Bjerger i Sky,
og sortnede alt for dit Øje,
og blev hvert Minde dig tungt som Bly,
og saa du kun Lyn i det Høje, —

O, higer din Sjæl mod Sandheds Gud,
og kalder paa ham du derinde,
han véd dog Vej for sit Naadebud,
din Frelser du dog skal finde.

Og finder du ham, da finder du alt,
hvad Hjertet kan evig begære;
da rejser sig fluks hvert Haab der faldt,
og blegner saa aldrig mere.

Egen Melodi.

15 Op! al den Ting, som Gud har gjort,
hans Herlighed at prise!
det mindste, han har skabt, er stort,
og kan hans Magt bevise.

Gik alle Konger frem paa Rad
i deres Magt og Vælde,
de mægted ej det mindste Blad
at sætte paa en Nælde.

Det mindste Græs, jeg undrer paa
i Skove og i Dale,
hvor skulde jeg den Visdom faa,
om det kun ret at tale!

Hvad skal jeg sige, naar jeg ser,
at alle Skove vrimle,
de mange Fuglesving, der sker
op under Herrens Himle!

Hvad skal jeg sige, naar jeg gaar
blandt Blomsterne i Enge,
naar Fuglesangen sammenslaar
som tusind Harpestreng!

Hvad skal jeg sige, naar mit Sind
i Havets dybe Grunde
kun dog saa lidt kan kige ind,
og ser saa mange Munde!

Hvad skal jeg sige, naar jeg ser,
hvor Stjerneflokken blinker,
hvor mildt enhver imod mig ler
og op til Himlen vinker!

Hvad skal jeg sige, naar jeg op
til Gud i Aanden farer,
og ser den store Kæmpetrop
af blide Engleskarer!

Hvad skal jeg sige? — Mine Ord
vil ikke meget sige:
O Gud, hvor er din Visdom stor,
din Godhed, Kraft og Rige!

Op! stemmer alle Folk paa Jord
med Fryde-Toner sammen:
Halleluja! vor Gud er stor!
og Himlen svarer: Amen!

Egen Melodi.

16 En Vej eller anden Vorherre véd Raad!
 maaske ikke *min* Vej, maaske ikke *din* Vej,
 men dog ad sin *egen* Vorherre véd Raad!

En Tid eller anden Vorherre véd Raad!
 maaske ikke *min* Tid, maaske ikke *din* Tid,
 men dog til sin *egen* Vorherre véd Raad!

Hvi taber du Modet? Vorherre véd Raad!
 med ham ved din Side du trøstig kan stride,
 derpaa kan du lide: Vorherre véd Raad!

Kun fremad! og Havet har Vej uden Baad!
 Saa frit du kan træde blandt Bølger og kvæde
 med jublende Glæde: Vorherre véd Raad!

Mel.: Min Sjæl og Aand opmuntre dig.

17 Ej bedre Raad der er for den,
 som over Livets Bølge hen
 med Sjælefred vil fare,
 end trøsteligt i Herrens Haand
 at lægge Baadens Styrebaand
 og bede ham at svare
 for Skib og Gods og Vare.

Du give Gud din hele Tro,
 lad aldrig Frygt i Hjertet bo,
 om end i største Fare.
 Læg ej et lidet Hjælperør
 fra Baaden ud, hvor Gud ombord
 paa Styret tager vare;
 lad ham for Farten svare.

Egen Mel. el. Befal du dine Veje.

18 Der er saa godt at bygge
i højen Himmelbo,
der er saa sval en Skygge,
der er saa mild en Ro,
der vil din Frelser hente
dig op til Herrens Bord,
der vil Gud Fader vente
dig med sit Naades Ord.

Guds Hjerte aldrig lukkes,
det er en Kirke stor,
hvor Lyset aldrig slukkes
paa højen Alterbord,
der monne Klokker kime,
der toner Frydesang,
kun kort er Dødens Time.
Guds Glæde evig lang.

Mel.: Som Hønen klukker mindelig.

19 Han, som har hjulpet hidindtil,
han hjælper nok herefter,
han altid kun det bedste vil,
og han har Almagtskræfter,
og han saa grundig al Ting véd,
at selv til Bunds i Kærlighed
ser klart hans Forsyns Øje.

Den øde Ørk, det vilde Hav,
den haarde Vinterkulde,
den dybe Sorg, den mørke Grav,
de Kære under Mulde,

for alt hos Gud er gode Raad,
til Frydesang han vender Graad
saa let som Vind og Vove.

Vi føler, at hvordan det gaar,
hvad Verden gør og lader,
saa gav os Gud dog Børnekaar,
saa er dog Gud vor Fader,
saa er vor Død dog kun et Blund,
og Støvet om en liden Stund
faar ogsaa Ørnevinger.

Min Sjæl, hvi bruser du da saa
og krymper dig i Støvet,
og gruer for de Skyer graa,
for Vindens Pust i Løvet?
Du véd jo dog, trods Vind og Sky
du skue skal de Himle ny,
som Gud gør evig klare!

Som: I Sne staar Urt og Busk i Skjul.

20 I Underværkers Land jeg bor,
ej blinde Sjæl det ænser:
Guds Kraft igennem Verden for,
og Naaden har ej Grænser.

Den Herre ej forglemmer mig,
som Ørknens Fugl ej glemmer.
Han hører spæde Ravnes Skrig,
han Dyrets Suk fornemmer.

Han kommer fattig Spurv ihu,
han Markens Lilje klæder.
Han skærmer underfuld endnu
den Orm, min Fod nedtræder.

O Gud, hold over os din Haand,
 og ingen Ørk er øde.
 Opliv al Verden med din Aand,
 og leve skal de døde!

Mel.: Vor Gud han er saa fast en Borg.

21 I Verden er ej Nød saa stor,
 Guds Naade dog er større:
 er lukt for mig hver Dør paa Jord,
 staa aabne Himlens Døre.
 Min Sjæl, vær ej forsagt!
 Du staar med Gud i Pagt!
 har Verden dig forladt,
 blev Dagen dig til Nat —
 vær trøstig! — Herren lever.

Sker end i Sol og Maane Tegn,
 frembruser Storm derefter —
 har Jorden ej mod Havet Hegn,
 oprøres Himlens Kræfter —
 kom i Orkaners Brag
 Alverdens sidste Dag —
 min Sjæl, vær ej forsagt!
 du staar med Gud i Pagt!
 vær trøstig! — Herren lever.

Egen Melodi.

22 Lille Guds Barn, hvad skader dig?
 tænk paa din Fader i Himmerig!
 Han er saa rig, han er saa god,
 Ingen kan staa hans Magt imod.
 O, Gud ske Lov!

Føde og Klæder, Hus og Hjem,
 skulde Guds Børn gaa vild om dem?
 Mennesket lever af Guds Ord,
 hjemme har Børn, hvor Fader bor.
 O, Gud ske Lov!

Fuglen i Skov, paa Mark og Fjeld,
 synger i Gry og saa i Kvæld,
 sover saa sødt paa Kampesten
 som under Tag paa Kvist og Gren.
 O, Gud ske Lov!

Ikke den pløjer eller saar,
 lægger ej op fra Aar til Aar,
 dog paa goldeste Klippeø
 finder den lille Fugl et Frø.
 O, Gud ske Lov!

Yndig er Blomsten klædt og boldt,
 dejligst at se paa Fjeldet goldt,
 ikke den spinder, ej den syr,
 Dronning er dog dens Dragt for dyr.
 O, Gud ske Lov!

Blomst kommer op, og Blomst gaar ud,
 hvad er vel den for Himlens Gud
 noget at regne mod de Smaa,
 som for hans Aasyn evig staa!
 O, Gud ske Lov!

Lille Guds Barn i Verden her,
 hold dig da til din Fader nær!
 Spørg om hans Magt og Kærlighed,
 stol kun paa ham og hvil i Fred!
 O, Gud ske Lov!

Føde og Klæder nok du faar
 af ham i Morgen, som i Gaar,
 og naar hans Sol for dig gaar ned
 arver du al hans Herlighed.
 O, Gud ske Lov!

Mel. Glade Jul.

23 Klokken slaar, Tiden gaar,
 Troen paa Ordet sin Prøve staar,
 er det faldet i Hjertemuld,
 overstaar det vel Vinterkuld,
 bærer sin Evigheds Frugt!

Klokken slaar, Tiden gaar,
 Haabet Guds Børn dog fejl ej slaar,
 det har Vinger af Engleart,
 flyver til Himmels med Bønnens Fart,
 kommer tilbage med Svar!

Klokken slaar, Tiden gaar,
 Kærligheden ej tæller Aar;
 den kan gøre det gamle ungt,
 gøre let det, som synes tungt,
 Vand den omskaber til Vin!

Klokken slaar, Tiden gaar,
 aldrig udrinder Evigheds Aar,
 aldrig afblomstrer Guds Paradis,
 aldrig forstummer hans Naades Pris!
 Amen! Halleluja! Tak!

24 Vær stille, Sjæl, vær stille
 og søg kun ind til Gud;
 han er den faste Klippe,
 hans Ord kan aldrig glippe,
 ej rokkes kan hans Bud.
 Vær stille, Sjæl, vær stille!

Vær stille, Sjæl, vær stille,
 slaa kun til Gud din Lid,
 lad ham din Tilflugt blive;
 han Styrke vil dig give
 nu og til evig Tid.
 Vær stille, Sjæl, vær stille!

Vær stille, Sjæl, vær stille
 og nyn paa Herrens Navn;
 han løser alle Lænker,
 og Frelse hver han skænker,
 der søger til hans Favn.
 Vær stille, Sjæl, vær stille!

Egen Melodi.

25 Uforsagt, hvordan min Lykke
 end i Verden blive maa,
 det er dog et Mesterstykke,
 som jeg daglig pønser paa.
 Naar jeg kun i Naaden staar,
 uforsagt, ihvor det gaar!

Uforsagt, naar andre plager
 med Bekymring deres Sind;
 naar jeg kun min Gud behager,
 gaar jeg rolig ud og ind.
 Naar jeg kun i Naaden staar,
 uforsagt, ihvor det gaar!

Uforsagt, naar andre sukker
 under deres bange Kaar,
 jeg paa Herrens Naade pukker,
 Resten sørger jeg ej for.
 Naar jeg kun i Naaden staar,
 uforsagt, ihvor det gaar!

Uforsagt, naar andre skrækkes,
 frygter for den onde Dag;
 ved Guds Naade trygt jeg dækkes,
 ham befaler jeg min Sag.
 Naar jeg kun i Naaden staar,
 uforsagt, ihvor det gaar!

Uforsagt, naar andre gruer,
 for at dø, jeg gruer ej;
 jeg min Krone hisset skuer,
 skulde jeg da grue? Nej!
 Naar jeg kun i Naaden staar,
 uforsagt, ihvor det gaar!

Søde Gud, lad mig din Naade
 altid have her! — Du maa
 gerne for min Lykke raade,
 naar det vel mig hist maa gaa.
 Naar jeg kun i Naaden staar,
 Uforsagt, ihvor det gaar!

Mel. Hvo ikkun lader Herren raade.

26 Foragter ej de ringe Dage,
 saa klang det over Tempelgrus
 fra Herrens Mund, da Hænder svage
 arbejded paa det andet Hus,
 en Hytte kun at lignes ved
 Kong Salomons i Herlighed.

Foragter ej de ringe Dage!
 Her intet sker ved Kæmpehaand,
 her virkes ej ved Bulder fage,
 men alt i Stilhed af min Aand, —
 saa siger Herren stærk og bold,
 som ene alting har i Vold.

Foragter ej de ringe Dage,
 I Vandringsmænd paa Kirkegrus!
 Foragter ej de Hænder svage,
 som bygger op paa Herrens Hus!
 Foragter ej den Hytte lav,
 vi danner over Jesu Grav!

Foragter ej de ringe Dage!
 Det lykkes skal, som skrevet staar:
 velsignes skal de Hænder svage,
 som lagde Grund med bange Kaar,
 de sætte skal paa Taget Krans,
 og folde sig i Lysets Glans.

Egen Melodi.

27 En Kokosnød paa Havet flød,
 omtumlet vildt af Voven.
 Fra Asiens Kyst en Storm i Høst
 den rev fra Kokosskoven.

„Ak“, klaged den, „hvor skal jeg hen?
 hvi blev min Kærne moden?
 blandt Hval og Haj jeg kan jo ej
 i Dybet fæste Roden.“

Men Herren lo, han klæder jo
 hver Rose og hver Lilje.
 Det mindste Frø kan ikke dø,
 naar ej det er hans Vilje.

Bag Havets Vand, dør vidste han
 laa Øen i det fjerne,
 med frugtbar Grund, men uden Lund,
 den ventede paa sin Kærne.

Og Nødden drev op paa dens Rev
 fra Verdenshavets Vove;
 den fæstede Rod, og Øen stod
 snart dækt med Kokosskove.

Hvert Sandhedsord, udtalt paa Jord,
 med Nødden er at ligne:
 det er et Frø paa vilden Sø,
 men Gud kan det velsigne.

Som hin en Kyst, et aabent Bryst
 kan det i Verden finde;
 og véd du vel, om ej en Sjæl
 det kan for Himlen vinde?

Tal Ordet ud og stol paa Gud,
 lad Strømmen det bortdrive!
 Et Palmetræ til Slægters Læ
 kan Sandhedsordet blive!

Mel. I Sne staar Urt og Busk

28 „Vort Jordliv er kun Regn og Rusk,
 en Nat, hvori vi græde!“
 „Vort Jordliv er en Rosenbusk
 med Solskin og med Glæde!“

„Enhver kun tænker paa sig selv,
den Sandhed er os givet!“

„Der gaar en Kærlighedens Elv
igennem Jordelivet.“

„Det hele er saa bitte smaat,
en Vrange har hver Side!“

„Der sker saa meget stort og godt,
som Verden knap faar vide.“

„Gør Nar ad alt, le al Ting ud,
le med i Hundeglammen!“

„Hold paa dig selv, hold fast paa Gud,
ske saa hans Vilje! Amen!

Egen Melodi.

29 **K**ast din Sorger paa Herren din Gud!
ham, som ej Rigdom og Glimmer bedaarer!
ham, som har talt dine Suk, dine Taarer,
han af din Kummer skal hjælpe dig ud.

Hellig er Gud og retfærdig hans Vej:
snart han med Fred og Velsignelse kommer,
snart som den strenge, den straffende Dommer.
Dog i din Nød han forlader dig ej.

Lovprisning, Tak og Bøn.

Mel. Som Foraarsolen morgenrød.

30 Alt, hvad som Fuglevinger fik,
alt, hvad som efter Fugleskik
med Sanglyd drager Aande,
lovsynge Gud, for han er god,
han i sin Naade raader Bod
paa Støvets Ve og Vaande!

Min Sjæl! du har af alt paa Jord
i Tankens og din Tunges Ord
de allerbedste Vinger,
og friest er dit Aandefang,
naar dybt du drager det i Sang,
saa højt i Sky det klinger.

Saa vaagn da op, min Sjæl! bryd ud
med Lovsangs-Røst, og pris din Gud,
din Skaber og Genløser,
som saa til dig i Naade ned,
og over os sin Kærlighed
med Trøsteren udøser!

Og sig det til hver Fugl paa Jord,
 Og sig til alle Englekor,
 hvis Sang livsaligst klinger,
 at du med dem i Væddestrid
 vil prise Gud til evig Tid
 for Aande, Røst og Vinger!

Egen Melodi.

31 Stor er du, Gud! utalte Aanders Hære
 forkynde højt din Guddoms Magt og Ære,
 o du, som over Himles Himle bo'r!
 se, Tordners Brag og Vaarens blide Ynde,
 og Nattens Mulm og Solens Glans forkynde,
 at du er stor!

God er du, Gud! og hine Englehære,
 og vi, som Præg af dig i Støvet bære,
 og Ormen skabtes til Lyksalighed!
 Vaar, Sommer, Høst for os din Godhed vise,
 selv Vinterfrost og Hvirvelstorm maa prise
 din Kærlighed!

Ej Dødens Skræk, ej Gravens skumle Skygger
 forfærde mig, din Godhed mig betrygger,
 jeg vandrer glad mod Evigheden hen,
 frimodig ser jeg Døden, naar den kommer,
 frimodig jeg fremstaar for dig, min Dommer,
 min Gud, min Ven!

Melodi af Mozart.

32 Stille! stille! — Herren er nær!
 frække Spotter! o dæmp din Vildhed!
 tause Sørger! o se hans Mildhed!
 stille, stille! Herren er nær!

Herren er nær hos dig hver Kvæld,
 Herren er nær hos dig hver Morgen,
 vugger Glæden og vugger Sorgen,
 dugger den af sin Kærligheds Væld.

Herren er nær hos dig hver Dag,
 følger dig i dit travle Virke,
 lokker med Toner fra sin Kirke
 Aanden til højere Vingeslag.

Føler du ikke hans Kærlighed?
 ser du ikke hans hellige Øje
 vaagende over dig fra det Høje?
 følgende trofast hvert dit Fjed?

Vunden han læger, som Uret slog,
 Taaren han tørrer hos dem, som græder,
 Glemselens Vinger han kærligt spreder
 over hver Synd, som til Angren tog.

Nævn mig et Sted, hvor han ikke er!
 nævn mig en Sjæl, han nænner at glemme,
 hvem han ej kalder med lokkende Stemme.
 Stille, stille! Herren er nær!

Egen Melodi.

33 Solen i sin klare Glans,
 der paa Himmelbuen svømmer,
 Natten med sin Stjernekrans,
 der om Evigheden drømmer,
 gaar som Børn i Ledebaand
 i den stærke Herrens Haand.

Lynets Sky paa Himlen mørk,
 naar den vildt i Natten svæver,
 Stormens Fugl i Luftens Ørk,
 naar den grum sin Vinge hæver,
 Bølgen med det stolte Bryst,
 skælver dog for Herrens Røst.

Er din Sjæl af Kummer mat,
 viser Verden dig sin Vrede,
 staar du ensom og forladt
 som en Ravn paa vilden Hede,
 hæv dit Blik kun mod det blaa,
 da skal al din Sorg forgaa.

Han, som hører Hjortens Skrig,
 naar den langt fra Kilden vanker,
 han skal ogsaa høre dig,
 kast da bort de fejge Tanker!
 Knæl og bed og dæmp din Graad,
 da har Smerten tabt sin Braad!

Egen Melodi.

34 O, Kristelighed!

Du skænker vort Hjerte, hvad Verden ej véd,
 hvad svagt vi kun skimte, mens Øjet er blaat,
 det lever dog i os, det føle vi godt;
 mit Land, siger Herren, er Himmel og Jord,
 hvor Kærlighed bor.

Lyksalige Lod,
 at leve, hvor Døden har mistet sin Brod!
 Hvor alt, hvad som blegned, opblomstrer paany,
 hvor alt, hvad der segned, opfarer i Sky,
 hvor Kærlighed vokser som Dagen i Vaar,
 med Roser i Haar!

Livsallige Land,
 hvor Glasset ej rinder med Graad eller Sand,
 hvor Blomsten ej visner, hvor Fuglen ej dør,
 hvor Lykken er skinnende klar, men ej skør,
 hvor dyrt ikke købes til Krone paa Baar
 de snehvide Haar!

O Kærligheds Aand,
 det evige Liv i Fuldkommenheds Baand!
 O, smelt du vort Hjerte ved Højaltrets Ild,
 og klar du Jordklimpen i Solglansen mild,
 saa glade vi føler, os skabes i Bryst
 de Levendes Lyst!

Mel. Det er saa godt at bygge.

35 Der er et dunkelt Kammer —
 Gud Herren kun det ser.
 Dér Liv min Id annammer
 før den i Verden sker;
 dér Sjælen ene grunder
 paa løndomsfulde Raad;
 dér drømmer den om Under
 og om ufødte Daad.

Det dunkle Gaadekammer
 jeg skjuler i mit Bryst;
 hvad Læben ej udstammer
 dér hvisker lønlig Røst.
 Til Sjælen Sjælen taler
 og ingen véd hvorom;
 i Mørke den udmaler
 sin Fryd, sin Kval, sin Dom.

Hvert Tankelyn, som farer
 igennem Sjæl og Sind,
 sit Billed dybt bevarer,
 hvor intet Blik naa'r ind.
 Men o! den Billedskare
 til Lyset skal udgaa:
 Min Gud vil aabenbare,
 hvad intet Øje saa.

Han kommer, Herren kommer,
 forstum hver jordisk Dom!
 Min Herre og min Dommer
 ind til din Tjener kom!
 I dunkle Hjertekammer
 jeg har dig Sted beredt!
 Se! al min Fryd og Jammer
 for dig jeg har udbredt!

Hvad Sjælen lønligst taled
 i hemmeligste Stund —
 hvert Billed, den sig maled
 paa dybe Hjertegrund —
 mit Livs, min Tankes Gaade
 fra Evighed du véd. —
 O Herre! døm i Naade!
 dit Navn er Kærlighed!

Mel.: Vor Fader udi Himmerig.

36 Du Livets Gud! min Sjæl til dig
 med Tak og Bøn opløfter sig.
 Du bød, og paa dit Almagtsord
 blev Stjernehæren, Hav og Jord,
 og Himlene og Jord og Hav
 Alskabningen til Hjem du gav.

Os alle, som fik Liv og Aand,
 du mætter med din milde Haand,
 den Haand, som til din Børneflokk
 med Søskenindsind, har altid nok.
 O store Gud, borttog du den,
 svandt Alting i sit Intet hen.

Og jeg, saa længe jeg er til,
 din Magt og Godhed prise vil.
 Min Lovsang her jeg stammer kun,
 hist toner fuldt den fra min Mund.
 Bøj, Fader, Øre til min Røst,
 min Frelses Gud, mit Haab, min Trøst!

Egen Melodi.

37 **A**lles Fader, du som er i Himlen!
 helligt vorde os dit store Navn!
 du, o Gud, som skabte Stjernevrmlen,
 skabte ogsaa mig til Fryd og Gavn.

Som i Himlen ske paa Jord din Vilje!
 giv os Helbred, giv os dagligt Brød!
 Godheds Gud! du klæder Markens Lilje,
 skulde Mennesket da lide Nød!

Ud af Fristelse din Haand os lede,
 fra al List og Ondskab os befri!
 Vi vil altid vaage, altid bede,
 o, saa staa os ogsaa altid bi!

38 Hvi skælver du, naar sig Orkanen hæver,
naar Tordnen ruller, og naar Jorden bæver,
naar Løgn og Last og Tvedragt Kloden

hærges

og sig mod Dyd og Sandhed sammensværges?
Forgæves vorder Lysets Gud bekriget.

Thi hans er Riget!

Hvi spørger du, naar Livets Bane byder
dig Torne kun; naar Prøvens Time lyder?
naar ingen Ven i Kampen hos dig strider,
og Haabets Stjerne selv bag Skyen glider?
Glem ej, med hvem som Barn du sluttet

Pagten!

Thi hans er Magten!

Hvi jubler du, naar dine Planer lykkes?
 naar Æreskransen paa din Isse trykkes?
 hvad er dog al din Storhed, al din Styrke?
 et Værk af den, hvem Jord og Himmel dyrke.
 Ydmyg dig, Støv! kun Kongers Konge være
 Alene Ære!

Halleluja! Hans er Alverdens Riger,
hans Magt højt over Tankers Grænse stiger.
Halleluja! vor Gud alene være
i Himlers og paa Jorden Pris og Ære,
saavidt hans Almagts Skabning sig udbreder
I Evighed!

Som: Naar Solen ganger til Hvile.

39 **H**vor skal jeg fly fra dit Ansigt,
 du evige, levende Gud?
 hver Livsgnist i Verdensaltet
 den bærer jo om dig Bud;
 du aander i Luften om mig,
 du perler i Havets Skum,
 jeg hører dit Vingeslag suse
 i det endeløst sitrende Rum.

Hvor skal jeg fly fra dit Ansigt,
 du evige, levende Gud?
 du banker jo inde i mig
 med Livsens salige Bud,
 min Samvittigheds klagende Stemme
 den nævner dit hellige Navn,
 ja, jeg ser dig, hvergang jeg trykker
 mine Smaabørn tæt i min Favn.

O Fader, al Livets Kilde!
 al Kærligheds evige Væld!
 o fyld mig mere og mere,
 at din Aand maa drukne mit Selv,
 at jeg daglig vokser mod Lyset,
 mod dig, som din Søn os bød,
 at jeg vandrer som levende Vidne,
 at Ordet er blevet Kød!

40 **H**ellig! hellig! hellig! Pris og Ære
 ham, som evig vorder, var og er!
 Takket og tilbedet evig være
 Han, som overalt er, fjern og nær!

Sammenstemmer, alle Himles Himle
i forente Jublers Harmoni:
Ham, hvis Bliv os bød af intet vrimle,
Ham, vor Skaber, prise vi!

Hvad er jeg, som vover dig at nævne,
Dig, unævnelige store Du!
jeg, et Støv, hvis Magt er Ormens Evne,
jeg, hvis Evighed er blot et Nu!
jeg, hvis Blik i Lysets Orioner,
som til Dybet fra din Trone faldt,
sku'er blot én Gnist blandt Millioner?
jeg, et intet mod dit alt?

O, men hvad mit Blik, min svage Tanke
i min Læbes Stammen bærer ved,
føler jeg i dette Hjerte banke,
Evighellige! din Kærlighed!
Og, om end min Aand ej her sig svinger
op til Riget, som erkender dig,
gav du dog mit Hjerte Viljens Vinger
for sit Maal at nærme sig!

Mel.: Hil dig, Frelser og Forsoner.

41 Herre, se til mig i Naade,
lær mig Mørkets Magter raade,
giv mig Taalmod til at bære
Livets Byrder, — dig til Ære
Korsets Vej med Sang at gaa!

Stunder det mod Livets Aften,
lad mig mærke Guddomskraften
trænge gennem Dødens Smerte,
saa mit sejersfyldte Hjerte
aander ud i Tak til dig!

Tak for alt, hvad Du har givet:
 Højtidsglansen over Livet,
 Troen, Haabet, Kærligheden!
 Lysets Rige med Gudsfreden,
 Barneplads i Faderhjem!

Mel.: Rind nu op i Jesu Navn.

42 Hvert et Lys i Livets Nat,
 hver en Trøst i Livets Smerte,
 hver en Glæde i vort Hjerte,
 hver en Sjæls og Legems Skat,
 alt, hvad skønt vort Øje skuer,
 alt, hvad herligt Aanden véd,
 alt, hvad mildt i Hjertet luer,
 skabte, Gud! din Kærlighed.

Den er alt det Godes Rod,
 den er alt det Sandes Kilde,
 den udvælder aarle, silde,
 i en klar og dejlig Flod,
 gennemstrømmer Livet stille,
 gør det frugtbart, smukt og rigt,
 lader Himlens Straaler spille
 paa dets Blomster yndeligt.

Mel.: Jesus, den søde Forening at smage.

43 Himlene, Herre, fortæller din Ære,
 Mesteren prises af Hvælvingen blaa,
 Solen og Maanen og Stjernernes Hære
 viser os, hvad dine Hænder formaa;
 men i dit Hus, i din Kirke paa Jorden,
 dér tale Dage med Dage om dig,
 dér sig forklarer din Sol og din Torden,
 dér paa Oplysning selv Natten er rig.

Ej er i Sandhed der Ord eller Tanke,
 som i dit Hus jo fik Mæle og Røst,
 og alt saa vide, som Stjernerne vanke,
 bringer paa Jord de Oplysning og Trøst;
 Ordet med Solen i skiftende Tider
 udgaar som Brudgom i morgenrød Glans,
 straalende frem ad sin Bane den skrider,
 krones som Helten med aftenrød Krans!

Saa paa sin Bane din Sol i det Høje,
 Lyset i Sandhed, omrejser vor Jord,
 intet i Verden er skjult for dens Øje,
 aldrig udslettes dens straalende Spor;
 ren som et Guld er den Lov, du har givet,
 omvender Sjæle, som agter derpaa,
 trofast dit Vidnesbyrd fører til Livet,
 Vismænd det gør af vankundige Smaa.

44 Herren vor, som skabte
 ved sit Almagtsord
 alt, hvad trindt vi skuer,
 Himmel, Hav og Jord,
 som i Tidens Morgen,
 den Gang alt blev til,
 Love gav for Timers
 og Tidens Vekselspil —
 Herren vor Gud, Herren er én!

Herren vor, som skabte
 os blot ved sit: Bliv!
 som til hvert et Væsen
 skænket har et Liv,

han, hvis Øje følger
hver en Skabnings Færd,
som, hvor end vi vandrer,
altid er os nær —
Herren vor Gud, Herren er én!

Herren vor, som herligt
højt i Himlen bor,
som ej Tanken fatter,
men paa hvem vi tror;
han, hvis sande Væsen
helt er Kærlighed,
hvorfor og han skænker
os, hvad godt vi véd —
Herren vor Gud, Herren er én!

Herren vor, som styrker
os i al vor Nød,
som vil kærligt lede
os bag Grav og Død,
han, som vi tilbeder
af vor Hjertes Trang,
som vi glade priser
hver en Dag i Sang —
Herren vor Gud, Herren er én.

Alt, hvad begyndes og endes med dig, det
skal lykkes,
men hvad ej du haver plantet, med Rod
skal oprykkes;
plant da din Sæd,
Sandhed og Retfærd og Fred!
Saligt det Land, hvor det lykkes.

Egen Melodi.

48 Nærmere dig, min Gud,
nærmere dig!
lægger du Korset paa
løfter det mig.
Og jeg vil sjunge ud:
|: nærmere dig min Gud! :|

Er jeg en Vandringsmand
silde i Kvæld,
har jeg en Sten til Seng,
Mørket til Tjæld,
bringer mig Drømmen prud
: nærmere dig, min Gud! :

Lad da mit Øje se
Stigen fra Jord,
alt, hvad du skænker mig
i Naade stor.
Drag mig med Englebud
:| nærmere dig, min Gud. :|

Sorgernes haarde Sten
rejser i Gry
jeg til et Bethel, med

Lovsang i Sky,
 gaar saa fuldrøst mit Skud
 |: nærmere dig, min Gud! :|

Ja, om jeg svinger mig
 jublende fri
 Stjernerne, Solen og
 Maanen forbi,
 dog vil jeg sjunge ud:
 |: nærmere dig, min Gud! :|

Mel.: Hvo ikkun lader Herren raade.

49 Naar mig den sidste Ven forlader,
 naar ingen Sjæl mig her forstaar,
 jeg bede kan: min Gud og Fader!
 og Bønnen til Guds Himmel naa'r.
 Har Sjælens Tanke ingen Ord,
 i stille Suk den flyr fra Jord.

Hvad dybest sig i Hjertet rører,
 hvad ingen Tunge nævne kan,
 hvad intet jordisk Øre hører,
 har Røst i Sjælens stille Land:
 til alle Sjæles Væld det naa'r,
 Du — Aandens Fader — mig forstaar.

Mel.: Var I ikke Galilæer.

50 Under dine Vingers Skygge,
 Herre, lad mig bo og bygge,
 til du vil hjemkalde mig,
 til mit Øje træt sig lukker,
 til i Dødens Stund jeg sukker:
 Herre, tag min Aand til dig!

Under dine Vingers Skygge,
 som i Barndoms-Hjemmet trygge,
 vandre vi, trods Storm og Slud;
 fries vi end ej for Fare,
 dog for Mørkets Magt og Snare
 du bevarer os, vor Gud!

Under dine Vingers Skygge
 lad kun Korsets Byrde trykke,
 Klage lyde paa vor Gang:
 Fader, dine Visdoms Hænder
 Kors til Sejrens Palme vender,
 Klageraab til Jubelsang!

Under dine Vingers Skygge
 lad mig Hjertets Tempel smykke
 med din Tro, din Kærlighed,
 Lys og Renhed, Kraft og Varme,
 at til sidst i dine Arme
 jeg maa slumre ind i Fred!

Egen Melodi.

51 **F**or dig, o Herre, som Dage kun
 Aartusinder er at regne,
 et Øjeblik er den liden Stund,
 vi aande i Støvets Egne.

Som Blomsten falmer hver Rosenkind,
 som Græs er de Kæmper gæve,
 de Visers kunstige Hjerneskind
 henvejres som Spindelvæve.

Halvfjersindstye er Støvets Aar,
de stolteste Strid og Møje,
om firsindstye en Kæmpe naa'r,
desmere han har at døje.

Men hør os, Herre, i højen Hal!
Du lære os ret af Naade
at tænke paa vore Dages Tal
og lade din Visdom raade.

O, giv os dog efter Striden Fred,
og Trøst efter Suk og Klage,
med Glæden i Kvæld din Miskundhed
lad krone de korte Dage!

Ja, styrk din Tjener med Kraftens Aand,
og Børnene hans tillige,
lad Værket lykkes ved deres Haand,
lad blomstre med os dit Rige!

Os overstraale din Herlighed
som Solen ved Middagstide,
og lys over os i Graven Fred
med Solehjergs-Skær det blide!

Egen Melodi.

52 Enfoldige Sind!

hvor dejlig du lukker Guds Kærlighed ind;
du svæver, Smaadue, saa trøstig og glad
i Solglansens Bad!

Ja, trygt over Dyb
og Bjerger og Tuer og vrimlende Kryb
dig bærer „den Stærke“; thi du er saa rig!
o, ligned jeg dig!

Smaadue, o kom!
 byg Rede herinde, jeg beder derom.
 Jeg ser til „den Stærke“, han ejer jo dig!
 han ejer og mig!

Mel.: Velkommen Lærkelil.

53 Gud, giv mig Børnekaar!
 Gud, lær mig „Fadervor“!
 lær mig som Barn hos dig at drage Aande!
 Lær mig i Sorg og Savn
 at nynne paa dit Navn,
 der raader Bod for hver en Ve og Vaande!

Lær mig at se mig glad
 paa Haabets Olieblad,
 der ræktes mig i Livets aarle Morgen!
 Da Fredens Due skrev
 til mig mit Adelsbrev,
 der stemplet blev, hvor hjemme har ej Sorgen.

Lær mig med Fugle smaa
 at lade Tonen gaa
 henover fagre Eng og golde Hede!
 Lær mig ind under Jul
 at finde Ly og Skjul
 som Fugleungen i sin lune Rede!

Lær mig, naar Skyers Hær
 vil mørkne for min Færd,
 saa ej jeg ser den Vej, min Fod skal træde,
 at bie da, o Gud!
 til du mig lyser ud
 og hvisker til mig: „du skal ikke græde!“

Lær mig engang at dø
 som spiredygtigt Frø
 med Haab om Dag bag Gravens mørke
 Vande!

og lad mig mødes da
 med et Halleluja
 fra Venner hist paa solbelyste Strande!

Mel.: O, lad din Aand.

54 Lær mig at kende dine Veje
 og gaa dem trøstigt Skridt for Skridt,
 jeg véd, at hvad jeg fik i Eje
 er borget Gods, og alt er dit.

Men vil din stærke Haand mig lede,
 jeg aldrig fejl paa Maalet ser,
 og for hvert Haab, som dør hernede,
 faar jeg et Haab i Himlen mer.

Lær mig at kende dine Tanker
 og øves i at tænke dem,
 og naar i Angst mit Hjerte banker,
 da maa du kalde Modet frem.

Naar jeg har tænkt mig træt til Døden,
 sig saa, hvad du har tænkt, o Gud!
 Da kan jeg se, at Morgenrøden
 bag Tvivl og Vaande vælder ud.

Men lær mig fremfor alt at kende
 din grænseløse Kærlighed,
 den, som kan Tusind Stjerner tænde,
 naar Lykkens Sol er gaaet ned.

Den tørrer Taaren, som den skabte,
og læger Saaret, som den slog,
dens Vej gaar gennem det, vi tabte,
den giver mere, end den tog.

Egen Melodi.

55 Lær mig, o Jesus, at nærme mig Gud
gennem et lysende Liv og Virke,
byggende med ham hans evige Kirke,
bringe fra Aanden Hilsen og Bud.

Lær mig at nynne Guds elskede Navn,
lær mig at se ham med Barneøjne,
lær mig mit Knæ for ham bedende bøje,
bøje i Bøn som Bod for mit Savn.

Lær mig, o Jesus, med Kærligheds Glød
store og smaa lige ømt at favne;
lær mig de sørgende lindrende gavne,
række dem Ordets kvægende Brød.

Lær mig at gaa under Sandhedens Flag
frem paa en tornebestrøet Bane,
lær mig trods Svaghed og gammel Vane
sejrende naa den signede Dag.

Lær mig, o Jesus, naar Solen gaar ned,
Livet sig blegnende fra mig vender,
Fjenderne række Tilgivelsens Hænder,
som da paa Kors du døende stred.

56 Lær mig, Nattens Stjerne,
at lyde fast og gerne,
ej at vige fra den Vej,
Himlens Gud tilmaalte mig!
Lær mig, Nattens Stjerne!

Lær mig, Markens Blommer,
at bie paa min Sommer,
midt i Verdens dybe Ve
at spire under Vintersne!
Lær mig, Markens Blommer!

Lær mig, golde Hede,
du brune Lærkerede,
nøjet med en fattig Høst
at huse Sangen ved mit Bryst!
Lær mig, golde Hede!

Havets Bølgehære,
lær mig mit Aag at bære,
og som I, naar Sol gaar ned,
at spejle lidt af Himlens Fred!
Lær mig, Bølgehære!

Lær mig, grønne Lunde,
at skygge, om jeg kunde,
hver, som kommer mig forbi,
Ven og Fjende paa min Sti!
Lær mig, grønne Lunde!

Sol i Aftensvale!
lær mig den Kunst at dale,
kun mod Nattens Dyb at gaa
for nyfødt atter at opstaa!
Lær mig, Sol, at dale!

Mel.: Store Gud, som dig til Ære.

57 Mildhed, Kærlighed og Glæde
 er, o Gud, din Trones Pragt,
 Sandhed er dit Herresæde,
 Lyset er din Klædedragt;
 hvad du gør er stort og mægtigt,
 skønner man end lidt derpaa
 eller kan det ej forstaa,
 dog er alt saa saare prægtigt;
 Lys og Ret er al din Vej,
 skønt det ofte kendes ej.

Ingen kan din Magt bestride,
 o almægtig-stærke Gud!
 Verdens Magt maa gaa til Side,
 naar din Sag du fører ud,
 hvad du vil kan ej forrykkes;
 som din stærke Lynild ej
 fattes nogen Sinde Vej,
 saadan maa din Gerning lykkes;
 hvor er nogen Ting saa stærk,
 at den hindrer Herrens Værk!

Uden Ende, overmaade
 herlig er din Kærlighed
 og usigelige Naade,
 som os daglig er beteed.
 Lad din Kundskabs Lys antænde
 og bestraale min Forstand,
 giv, at Hjertet gløde kan
 ved din Herlighed at kende;
 giv, at alt mit Indre maa
 for din Naade aabent staa.

Egen Melodi.

58 Tid kan blotte Floders Grunde,
 Havets Svælg kan øses ud;
 men ej Evigheder kunde
 tømme dig, algode Gud!
 Stjerner taltes, men dit Alt,
 Godhed, bliver aldrig talt.

Solen hjælper spæde Poder
 med en Faders Omhu frem,
 Jorden, Blomsters ømme Moder,
 deler Liv og Kraft med dem.
 Men Guds Godhed, Kraft og Ord
 skabte Blomster, Sol og Jord.

Uransagelige Skaber,
 o, bundløse Godheds Hav!
 Sjæl og Sans og Vid sig taber
 i det Gode, som han gav.
 God i Gaver, god i Bud,
 evig, evig gode Gud!

Egen Melodi.

59 Til Himlene rækker din Miskundhed,
 Gud!

Din Trofasthed naar dine Skyer;
 din Retfærds-Haand over Bjergene ud
 er strakt over Dale og Byer.

Som Himlenes Favn er din Kærlighed, Gud!
 som Havenes Dyb dine Domme;
 til Frelsen fører du Sjælene ud,
 vil Skabningens Suk ihukomme.

Hvor dyrebar er dog din Miskundhed, Gud!
 hvor Menneskebørnene bygge!
 I Mulm er Kærligheds-Vingen bredt ud,
 vi skjule os under dens Skygge.

Du kvæger i Ørken den tørstende Sjæl,
 du bjærger den bævende Due:
 hos dig er Livets det evige Væld,
 og Lys i dit Lys skal vi skue.

Mel.: Apostlene sad i Jerusalem.

60 **E**t undres jeg paa ved Morgen og
 Kvæld,

ved højeste Midnatstide:
 at Draaberne fra Guds Naades Væld
 som Dug nedfalde saa vide.

Jeg undres, at Naaden den straalet ud
 som Solen i Syd hin milde,
 saa dybest i Dalen Blomst faar Bud
 fra Lysets evige Kilde.

Jeg undres, hvordan til hvert bøjet Straa
 Velsignelsens Kilder nedrinde,
 saa Livskraften underlig rejstes maa,
 som gemmer sig dybt derinde.

Jeg undres stort, at mit lille Straa
 saa ringe og svagt og bøjet,
 kan Dryp af Kærligheds-Duggen faa
 og Lys ifra Soleøjjet.

61 Bevar mig, min Gud! til dig staa
min Lid,
til dig jeg opløfter mit Øje,
er Herren mit Skjold i Verdens Strid,
al Verden skal mig ej bøjje.

Min Sjæl til sin Gud opløfter sin Røst,
i dig jeg al Magtfulde ejer;
med dig har jeg Hæres Kraft til Dyst,
og hver min Kamp er en Sejer.

Til dig jeg udraaber: du est min Gud!
min Sjæl i din Gerning sig glæder;
jeg breder dit Riges Banner ud,
og din er Sejerens Hæder.

Jeg staar blandt dit Riges Kæmper med
Lyst,
og Fjenderne fly for din Vælde,
jeg hviler hos dig paa Fredens Kyst,
hvor Livets Kilder fremkvælde.

62 Jeg véd det, Gud, jeg trænger til din
Tugt,
den vækker mig, naar jeg din Haand vil
slippe.
Tit bli'r mit Hjerte haardt og vildt dets
Flugt,
og derfor maa du tit dets Svingfjer klippe.

Jeg véd, du tugter ej med Hævn og Harm,
du elsker mig trods Syndens vilde Lyster;
jeg véd, din Kjærlighed er rig og varm,
ja varmest, naar du mest mig gennemryster.

Vel er min Bøn: „O Gud, din Vilje ske!“
saa ofte under frejdig Tro opstegen;
men tit, naar jeg din Vilje faar at se,
jeg mærker, at jeg mente dog min egen.

Da vakler jeg, jeg véd jo, du har Ret,
at alt du for mig til det bedste mager;
jeg véd, du tager paa mig mildt og let,
det er kun mig, der uden Aarsag klager.

O lær mig ret at ville, hvad du vil!
Hold Troens Vinge oppe, naar den daler!
O tugt mig kun, men giv mig Naade til
at bøje mig og tie, naar du taler! —

Jul og Nytaar.

Egen Melodi.

63 Vær hilset, livsalige Juleglans
i Mørket, det knugende, øde!
den myldrende Stjernehærs frostblanke Krans
med Jordens Smaalys holder Møde.
Du hellige Jul,
ja tænd dine funklende Straaler herinde
i Hjerternes Skjul,
at vi, trods Verdensmulmet, maa finde
Ham, hvis Ord mer end Stjernerne skinne!

Velkommen du Højtid med kimende Klang,
som Sneluften fylder, den tunge,
med jublende Bud over By, over Vang,
med Hilsen til gamle og unge!
Du salige Jul,
ja væk dine svulmende Toner herinde
i Hjerternes Skjul,
at vi, trods Verdenssorgen, kan finde
Ham, for hvis Røst alle Sorger maa svinde!

Velkommen du Fest med den hvervende Sol,
som smilende vender tilbage
og sætter sig højt paa sin Dronningestol
en Gang i Skærsommerens Dage!

Du dejlige Jul,
 ja smelt med din Himmelglød Isen herinde
 i Hjerternes Skjul,
 at vi, trods Verdenskulden maa finde
 Ham, hvis Kærlighed altid skal vinde!

64 Midt i Natten, midt i Vintrens Hjerte,
 fødtes den, som bar en Verdens Smerte
 i sit rene himmelstærke Bryst,
 som forjog den tunge Sjæleslummer,
 som til Haab forvandlede dybe Kummer
 og Fortvivlelse til hellig Lyst.

Thi i Kulden just maa Luen brænde,
 just i Mørket maa den Gnist sig tænde,
 som ej Nat og Vinter slukker mer;
 lavt, i Løndom maa det Frø nedlægges,
 hvoraf Livets skønne Træ udklækkes,
 som Udødeligheds Frugten bær!

Ydmygt maa den Lysets Drot fremtræde,
 Dyden ene er hans Kroningsklæde,
 Taalmod ene er hans Heltemod!
 Sandhed er hans Sværd, et Kors hans Trone,
 Tornekransen er hans Kongekrone,
 og hans Purpur er hans eget Blod.

Intet Flitterskær af jordisk Vælde
 skal den Højes Alterglans vanhelde,
 Guld og Diamanter er kun Muld.
 Stjerneskare over Stjerneskare
 er hans Pandesmykker evigtklare,
 Sandheds Morgenrøde er hans Guld.

Egen Melodi.

65 Kimer, I Klokke, ja, kimer før Dag
 i det Dunkle!
 Tindrer, I Stjerner, som Englenes Øjne kan
 funkle!

Fred kom til Jord,
 Himmelen Fred med Guds Ord.
 Æren er Guds i det Høje!

Julen er kommen med Solhverv for Hjerterne
 bange;
 Jul med Guds barnet i Svøb, under Englenes
 Sange,

kommer fra Gud,
 bringer os Glædskabens Bud.
 Æren er Guds i det Høje!

Synger og danser og klapper i eders Smaa-
 hænder,
 Menneskebørnene alle til Jorderigs Ender;
 født er i Dag
 Barnet til Guds Velbehag.
 Æren er Guds i det Høje!

Mel.: Stille lyder i mit Bryst.

66 Juleklokke, kim nu mildt
 over Dagens Virke,
 Fred til Slut dog følger stilt
 Friheds lyse Kirke.

Stjerner, tro paa eders Vagt,
 I Guds Øjne dølge,
 Lykken følger den i Pagt,
 som vil Jesus følge.

Klokker, Stjerner, skin og ring
Mørket ud af Folket,
Julebudet til os bring
af Guds Aand fortolket.

Ring udover Land og By
Hytten, Huset, Borgen:
„Glæden nu er evig ny,
Banesaar fik Sorgen.“

Mel.: Mit Hjerte altid vanker.

67 Nu brast det dybe Fængsel,
hvor al Jorden laa.
Nu vandt Alverdens Længsel
det Haab, den ventede paa.
Nu løstes Frygtens Gaade,
nu tør i Fred vi bo:
Han fødtes, som fik Naade
til bedst om Gud at tro.

Der spredtes Lys saa vide
fra Vuggen, hvor han laa;
ved dybest Nattetide
Guds Herlighed man saa.
Som onde Skyer vige
for Sol i Morgengry,
saa knustes Frygtens Rige,
saa fødtes Dag paany.

Der er ej Ord, som klinge
saa blødt i Sjælen ind;
der er ej Ord, som bringe
saa god en Fred i Sind;

der er ej Ord saa kære,
 som Jesu Ord om Gud;
 der er ej Ord, som bære
 et bedre Julebud.

Jeg for al Verdens Vælde
 ret aldrig bytte vil
 den Trøst, jeg fik at hælde
 mit trætte Hoved til.
 Ret aldrig jeg af Minde
 vil tabe Julens Bud,
 den Sjæleglædens Tinde:
 En Fader er vor Gud.

Egen Melodi.

68 Julebudet til dem, der bygge
 her i Mørket og Dødens Skygge,
 det er det Lys, som aldrig slukt,
 jager det stigende Mulm paa Flugt,
 aabner Udsigten fra det lave,
 trøster mildeligt mellem Grave.

Julebud under Storm og Torden
 melder og giver Fred paa Jorden,
 Fred til at stride vor Strid med Mod,
 Fred til at vente paa Enden god,
 højt under Medbør og dybt i Sorgen,
 Fred for baade i Gaar og i Morgen.

Julebudet til dem, der græde,
 det er Vældet til evig Glæde.
 Glæd dig da kun, du Menneskesjæl,
 stinger end Ormen endnu din Hæl!
 Favn kun trøstigt, hvad Gud har givet,
 løft dit Hoved og tak for Livet!

Egen Melodi.

69 Jeg hørte Julens Klokke gaa
 og lifligt kimed mod det Blaa
 hint gamle Ord
 om „Fred paa Jord,
 i Mennesker Guds Velbehag!“

Jeg vidste, at med Dag i Øst
 fik alle Kirketaarne Røst,
 hvor Kristne bor,
 om „Fred paa Jord,
 i Mennesker Guds Velbehag!“

Og Jorden rullede paa sin Gang
 fra Nat til Dag med Sang og Klang,
 et Frydekor
 om „Fred paa Jord,
 i Mennesker Guds Velbehag!“

Da sank mit Hoved sorgfuldt ned:
 „Paa Jord,“ jeg sukke, „er ej Fred,
 kun Had der gror,
 ej Fred paa Jord,
 i Mennesker Guds Velbehag!“

Men dobbelt stærkt og dybt det lød:
 „Ej slumrer Gud, han er ej død!
 fast staar hans Ord
 om Fred paa Jord,
 i Mennesker Guds Velbehag!“

Mel.: Jeg fandt en Trøst.

70 Jeg gemmer dybest i mit Hjertes Skjul
den Skat, som først gør Julen ret til Jul,
den lille Sang, som lød fra Engles Kor
i Julenattens Mørke: „Fred paa Jord!“

Ja, Fred i Hjertets Dyb jeg trænger til,
og Fred er det, som alle inderst vil;
en Fred, som aander Smil paa vaade Kind
og bringer Hvilen til det trætte Sind.

Vi venter ikke blot i Himlen Fred,
vi fik et større Haab at glædes ved;
vi fik det i et gudsvelsignet Ord,
det Haab engang at finde Fred paa Jord.

Et Julelys, som selve Gud har tændt,
i Fredens Ord blev ned fra Himlen sendt.
Dets Glans skal være mig et Ledegarn,
da vorder ogsaa jeg et Fredens Barn.

Egen Melodi.

71 Hører Du, Kirkeklokkerne ringe:
Julemorgen, ja, Julemorgen!
nu er der Trøst for Hjertesorgen;
brænder end Taaren dig hed paa Kind,
frit tør du lukke Glæden ind,
ja, glædelig Jul!

Hører du Kirkeklokkerne kime:
 Julefreden, ja, Julefreden,
 kommen fra oven tog Bolig herneden,
 over dit Livsværk et himmelsk Hvælv,
 Fred med din Gud og med dig selv,
 ja, glædelig Jul!

Hører du Kirkeklokkerne kime:
 Glæd dig, talløse Menneskevrimmel,
 banet er Vejen fra Jord til Himmel,
 fordem paa Jorden en hjemløs Slægt
 vandrer nu under Guds Varetægt,
 ja, glædelig Jul!

Hører du Kirkeklokkerne kalde:
 „kommer, kommer til Højtidsgangen,
 med i Toget og med i Sangen,“
 toner i Himmel, det toner paa Jord,
 Slægtens det evige Lovsangskor:
 Velsignede Jul!

Mel.: Stille Nat, hellige Nat.

72 Glade Jul, dejlige Jul!
 Engle dale ned i Skjul;
 hid de flyve med Paradisgrønt,
 hvor de se, hvad for Gud er kønt,
 lønlig iblandt os de gaa.

Julefryd, evige Fryd,
 hellig Sang med himmelsk Lyd!
 Det er Englene, Hyrderne saa,
 dengang Jesus i Krybben laa,
 evig er Englenes Sang.

Fred paa Jord, Fryd paa Jord,
 Jesusbarnet blandt os bor!
 Engle sjunge om Barnet saa smukt,
 han har Himmerigs Dør oplukt,
 salig er Englenes Sang.

Salig Fred, himmelsk Fred
 toner Julenat herved;
 Engle bringe til Store og Smaa
 Bud om ham, som i Krybben laa;
 fryd dig, hver Sjæl, han har frelst!

Egen Melodi.

73 |: Dejlige Jul! :|
 Kom som en Tone fra Englenes Rige,
 løft os paa Bølge, saa højt vi maa stige
 ind i lyse og venlige Egne,
 hvor alt det mørke og slette skal segne,
 svinde som Sne for den stigende Sol!

|: Dejlige Jul! :|
 Kom som en Sangfugl fra Paradishaven!
 Sæt dig ved Vuggen og sæt dig ved Graven,
 syng vore bedste og reneste Minder
 frem af det dunkle, til atter vi finder
 Vej til vor Barndoms livsalige Hjem.

|: Dejlige Jul! :|
 Kom som en Stjerne med Lys fra det høje,
 kys paa det tunge og graadfulde Øje,
 spred dine Straaler paa Vejen, vi træde,
 at vi maa kende, kun det føder Glæde,
 som er i Pagt med det himmelske Lys.

|: Dejlige Jul! :|

Kom som et Solglimt til sørgende Hjerter,
kom som en Balsam for tyngende Smerter;
hjælp os at finde vor Plads i det lave
og i den himmelske Paradishave.
Hellige, signede, dejlige Jul!

Egen Melodi.

74 Dejligen er den Himmel blaa,
Lyst det er at se derpaa,
hvor de gyldne Stjerner blinke,
hvor de smile, hvor de vinke
os fra Jorden op til sig.

Det var midt i Julenat,
hver en Stjerne glimted mat,
men med et der blev at skue
én saa klar paa Himlens Bue
som en lille Stjernesol.

Naar den Stjerne lys og blid
sig lod se ved Midnatstid,
var det Sagn fra gamle Dage,
at en Konge uden Mage
skulde fødes paa vor Jord.

Vise Mænd fra Østerland
drog i Verden ud paa Stand
for den Konge at oplede,
for den Konge at tilbede,
som var født i samme Stund.

De ham fandt i Davids Hjem,
 de ham fandt i Betlehem,
 uden Spir og Kongetrone,
 der kun sad en fattig Kone,
 vugged Barnet i sit Skød.

Stjernen ledte vise Mænd
 til vor Herre Kristus hen;
 vi har og en Ledestjerne,
 og naar vi den følge gerne
 komme vi til Jesus Krist.

Denne Stjerne lys og mild,
 som kan aldrig lede vild,
 er hans Guddoms-Ord det klare,
 som han os lod aabenbare
 til at lyse for vor Fod.

Egen Melodi.

75 Dejlign er Jorden,
 prægtig er Guds Himmel,
 skøn er Sjælenes Pilgrimsgang!
 Gennem de favre
 Riger paa Jorden
 gaar vi til Paradis med Sang!

Tider skal komme,
 Tider skal henrulle,
 Slægt skal følge Slægters Gang;
 aldrig forstummer
 Tonen fra Himlen
 i Sjælens glade Pilgrimssang.

Englene sang den
 først for Markens Hyrder,
 skønt fra Sjæl til Sjæl det lød:
 Fred over Jorden!
 Menneske, fryd dig,
 os er en evig Frelser fød!

Egen Melodi.

76 Blomstre som en Rosengård
 skal de øde Vange,
 blomstre i et Gyldenaar
 under Fuglesange,
 mødes skal i Straaledans
 Libanons og Karmels Glans,
 Sarons Yndigheder.

Ryste mer ej noget Knæ,
 Ingens Hænder synke,
 skyde hvert udgaaet Træ,
 glatte sig hver Rynke,
 rejse sig det faldne Mod,
 rinde let uroligt Blod,
 Frygt og Sorg forsvinde!

Herren kommer, Gud med os,
 Troen paa ham bier,
 byde skal han Fjenden Trods,
 som sit Folks Befrier;
 alt betaales paa ét Bræt:
 Fjenden sker sin fulde Ret,
 Folket dobbelt Naade.

Skæres for den sorte Stær
 skal da Øjne mange,
 døve Øren, fjern og nær,
 høre Frydesange,
 som en Hind da springer Halt,
 Stammer, som for maalløs gjaldt,
 løfter klart sin Stemme.

Højt bebude Gyldenaar
 glade Nytaarssange:
 Blomstre som en Rosengaard
 skal de øde Vange,
 mødes skal i Straaledans
 Libanons og Karmels Glans,
 Sarons Yndigheder!

Egen Melodi.

77 Velkommen igen, Guds Engle smaa,
 fra høje Himmelsale,
 med dejlige Solskins-Klæder paa,
 i Jordens Skyggedale!
 Trods klingrende Frost godt Aar I spaa
 for Fugl og Sæd i Dvale!

Vel mødt under Sky paa Kirkesti,
 paa Sne ved Midnatstide!
 Udbære vor Jul ej nænner I,
 derpaa tør nok vi lide;
 o, ganger dog ej vor Dør forbi,
 os volder ej den Kvide!

Med venlige Øjne himmelblaa,
 i Vugger og i Senge,
 vi Puslinger har i hver en Vraa,

som Blomster gror i Enge;
o, synger for dem, som Lærker slaa,
som hørt de har ej længe!

Saa drømmer de sødt om Betlehem,
og er det end forblommet,
de drømmer dog sandt om Barnets Hjem,
som laa i Krybberummet:
De drømmer, de lege Jul med dem,
hvis Sang de har fornummet.

Da vaagner de mildt i Morgengry
og tæller mer ej Timer,
da hører vi Julesang paany,
som sig med Hjertet rimer,
da klinger det sødt i højen Sky,
naar Juleklokken kimer!

Da vandrer Guds Engle op og ned
paa Salmens Tonestige,
da byder Vorherre selv Guds Fred
til dem, den efterhige,
da aabner sig Himlens Borgerled,
da kommer ret Guds Rige!

78 Julestjerne, Himmeløje,
vær velkommen, Lys fra Gud,
Julestjerne fra det Høje,
send de klare Straaler ud!
Glæde dér, hvor Sorgen trykker,
Fred i Hytte, Fred i Slot,
Tro og Haab, hvor Tvivlen bygger,
Kærlighed i stort og smaat.

Mel.: Jeg saa' kun tilbage.

79 Ring ud, klare Klokke, mod Himlens
klare Hær,
de drivende Skyer, det vinterblanke Skær,
i Nat skal Aaret rinde i Tidens store Hav,
ring ud, klare Klokke, og ring ham i Grav!

Ring ud kun det gamle, ring ind det ny med
Lyst,
ring henover Sneen med Jubelklang i Røst,
Farvel vil Aaret byde — saa lad ham gaa
sit Skud,
ring Sandheden ind og ring Løgnene ud!

Ring Sorgen ud, som tærende dybt i Hjertet
bor,
for dem, som aldrig mere vi skuer her paa
Jord,
ring ud den bitre Trætte, som skiller rig og
arm,
ring Lægedom ind for al Jorderigs Harm!

Ring ud hver Sag, som tabte forlængst sin
Ret til Liv,
henfarne Tidens Kampe med al den usle Kiv,
ring Adel ind i Tanke og Vandel — ring ind
os renere Love og mildere Sind!

Ring ud den falske Stolthed af Byrd og Blod
og Stand,
og smaalig Nid og Avind med giftig Klaffertand,

ring Kærligheden ind, som kan aldrig blive
træt,
med Broderskab i Striden for Sandhed og Ret!

Ring ud hver gammel Sot, som har hærget
Jordens Vang,
ring Guldbegæret ud, som gør Sjælen lav og
trang,
ring ud de tusind Krige, som Mindet gruer
ved,
ring ind de tusind Aar med den liflige Fred!

Ring Mænd og Kvinder ind med den fri og
stærke Aand,
det store, rige Hjerte, den bløde, varme
Haand,
ring Mørket ud af Landet, ring ind den
Herre Krist,
ring ind, ring ind den Frelser, der kommer
forvist!

Egen Melodi.

80 Det gamle Aar, det synker som Sol i
Hav igen,
det synker med min Lyst og med min Smerte;
jeg efter det i Taagen vemodig stirrer hen,
og underlig det røres i mit Hjerte,
de kommer, o de kommer, snart tungsindt,
snart glad,
de Sorger, Glæder, Synder, de stiller sig paa
Rad
og ser paa mig med store, store Øjne.

Min store Gud og Fader, vær hos mig denne
 Stund,
 velsign mit Forsæt, Bøn, ja mine Taarer,
 velsign det Vemods Alvor dybt i mit Hjertes
 Grund,
 velsign den Angers Braad, som nu mig saarer,
 o lad mig samle alt, som det gamle efterlod,
 og lægge det med Haab og med Tak for din
 Fod,
 fordi du altid elsker og tilgiver.

Ja, du som kan læge, o læg mit Hjertes Savn
 og tør alle Taarer af mit Øje!
 o du som kan styrke, o hvisk mig dit Navn
 og døb min Sjæl med Aanden fra det Høje!
 Ja, lad mig nyfødt stige op af Aandens
 stærke Bad
 og hilse Nytaarsmorgen frimodig, hjerteglad,
 mit Liv, min Sjæl, min Gud og alles Fader!

Mel.: Vær velkommen, Herrens Aar!

81 Vær velkommen, Herrens Aar!
 og velkommen herhid!
 Sandheds Gud! lad dit hellige Ord
 oplive, oplyse det høje Nord!
 Velkommen, Nytaar, og velkommen her!

Vær velkommen, Herrens Aar!
 og velkommen herhid!
 Naadens Gud! lad dit Solskin i Vaar
 os skænke paa Marken et gyldent Aar!
 Velkommen, Nytaar, og velkommen her!

Vær velkommen, Herrens Aar!
og velkommen herhid!
Fredens Gud! den livsalige Fred
du skænke vort Land til at blomstre ved!
Velkommen, Nytaar, og velkommen her!

Vær velkommen, Herrens Aar!
og velkommen herhid!
Fader vor, os til Glæde og Gavn,
Nytaaret henskride i Jesu Navn!
Velkommen, Nytaar, og velkommen her!

Paaske.

Egen Melodi.

82 Den største Paaske, Verden har set,
var nær med sin Kval og Fryd;
i Jorsal dér sidder en stille Husbond
og lytter tavs til hver Lyd.
O, saligt det Hus, som Vorherre gæster!

Hans Hus er smykket, festligt og rent,
og Højtidens Hal beredt;
men Gæsterne, som i hans Hus vil glædes,
hans Øjne aldrig har set.

Ej Ven og Frænde bød han til Gæst,
fast ingen han ejer mer;
dog bares ham for, der paa Vej var Venner,
og vist ved Kvæld ham dem ser.

Ved Gry han sendte Huskarlen ud
med Krukke til Fodtvætvand;
med Huskarlen kommer til stille Husbond
en Svend og en Fiskermand.

Den Ungersvend i Aasyn og Blik
 er favreste Jomfru lig,
 og Fiskeren synes som Klippen trofast;
 ved Tærsklen nejer de sig.

De spørger kun i Mesterens Navn
 om Herberg til Paaskefest;
 glad Husbonden viser dem store Højsal,
 beredt til herligste Gæst.

Den stille Husbonds Navn er forglemt;
 dog saligst ham blev hin Dag:
 hin Aften den evige Verdensfrelser
 holdt Nadver under hans Tag.
 O, saligt det Hus, som Vorherre gæster.

Mel.: Krist stod op af Døde.

83 Paaskemorgenrøde, —
 se Østens Himmel gløde!
 fra Nattens dybe dunkle Hjem
 nu Foraarsolen stiger frem.
 Ære være Gud i det Høje!

Paaskemorgenrøde
 med Tro paa Liv af Døde
 for Jesu første Vennelag
 og os, der samles her i Dag!
 Ære være Gud i det Høje!

Paaskemorgenrøde,
 det store, glade Møde
 med ham og alle, fjern og nær,
 hos Gud, som har os alle kær!
 Ære være Gud i det Høje!

Mel.: Blomstre som en Rosengaard.

84 V Verdens Igenføddelse
 Glæden igenføder,
 og forynget Skabningen
 Livets Under møder.
 Øst og Vest og Syd og Nord,
 Sol og Hav og Luft og Jord
 synger Paaskesalmer.

Ser du op til Hvælvingen,
 Skyerne sig klarer,
 lytter du til Bølgerne
 blidelig de svare:
 Mellem begge morgenglad
 fryder sig med Foraarskvad
 hele Fuglekoret.

Ser du, hvor i Skovene
 alle Træer skyder!
 mærker du, hvor Engene
 sig i Vaaren fryder!
 Nu det visne vorder grønt,
 hvad der falmed atter skønt,
 — det gør Paaskemorgen.

Midt i Verdens Vintertid,
 Aandens Frost og Kulde,
 lød der over Jorderig
 Toner rene, fulde,
 klang en Røst med himmelsk Bud:
 kærlig Fader er vor Gud,
 evigt Liv hans Gave!

Hjem til Ham gik Jesu Aand,
 Støvet blev hos Støvet,
 men hans Ord fra Slægt til Slægt
 er som Foraarsløvet,
 er som Vaarens Fuglesang
 og som Blomsterne i Vang,
 der staar op af Døde!

Egen Melodi.

85 Natten er omme,
 Mørket forsvinder,
 Lyset oprinder,
 lifligt opkomme
 Straaler guldrøde,
 Bjergene gløde,
 Livet opstaar,
 Døden forgaar,
 Skyggerne flygter for Straaleskud.

Nyt er paa Færde!
 Fortiden viger,
 Fremtiden stiger,
 lynende Sværde
 blegner ved Freden,
 rustet i Skeden.
 Blomsterne bly
 stræber i Sky,
 Fuglene vinker ad Søstre smaa.

Dag uden Mage,
 Evigheds Morgen,
 død er nu Sorgen,
 Helvedes Plage!

Himlenes Ære
 hilset du være,
 hilset med Fryd,
 Sangklokkers Lyd,
 smeltende Hjerters Halleluja!

Som: Naturen holder Pinsefest.

86 **D**et skøre, skrøbelige Kød,
 lad det i Mulden dukke,
 lad bunde dybt i Havets Skød
 min Askes sidste Fnugge,
 og lad dem vejres om som Løv
 for alle Verdens Vinde, —
 Han, som har Adam skabt af Støv,
 vil nok sit Livskorn finde.

Ja, hvad der i dit Øjes Glans
 var Genskin fra det Høje,
 og hvad i Smilets Sejerskrans
 du vandt i Kamp og Møje,
 og hvad i Pandens Sarkofag
 var Gravskrift over Kødets,
 og hvad der i dit Aasyns Drag
 blev til, naar Hjertet gløded, —

det er for stærkt for Ormens Tand,
 det leve vil og vaage,
 det lyser over Gravens Rand
 og gennem Dødens Taage,
 det vokser op til idel Fred,
 til uforkrænket Fylde,
 det skal en bedre Legemhed
 i Livets Land indhylde.

Pinse.

Mel.: Krist stod op af Døde.

87 **K**raften fra det Høje,
alt som en Ild for Øje,
med alle Tungers Liflighed
neddaled til Guds Menighed.
Takker alle Gud for hans Gave!

Kraften fra det Høje,
Guds Aand os sammenføje,
fra Øst og Vest, fra Syd og Nord,
til Gæster ved vor Herres Bord!
Takker alle Gud for hans Gave!

Kraften fra det Høje
os i vort Sind fornøje,
som Herrens Folk med Himlens Fred,
udvalgte til Guds Salighed!
Takker alle Gud for hans Gave!

Egen Melodi.

88 **V**aarens unge Morgensalme
stiger klar mod Himlens Blaa,
milde Vift fra Troens Palme
over Vintrens Grave gaa.

Hører du de dybe Toner,
 gennem Skovens løste Kroner,
 mærker du den klare Røst
 kalde dig til Haab og Trøst?

Længe laa de dunkle Dage
 over Blomsterengens Død,
 længe maatte Sjælen klage
 i sin Tvivl og i sin Nød.
 Men den glade Pinsemorgen
 i det Fjerne laa forborgen,
 Livets Træ kan ej gaa ud,
 thi det har sin Rod i Gud.

Fader, Herre, i det Høje,
 al vor Sorg gik til dit Bryst,
 du forstod det vaade Øje,
 hørte Hjertet sukke tyst.
 Til den Higen, som os brændte,
 Fred og Klarhed ned du sendte,
 sprængte Tvivlens, Dødens Baand
 ved din stærke Guddomsaand.

Over Menneskenes Pande
 flammer nu Apostelild,
 flammer over Vaarens Lande,
 strømmer gennem Havets Spil.
 Løst er Jorderiges Tunge,
 selv du lærte den at sjunge
 til din Pris, o Jehova,
 Vaarens fro Halleluja!

Som: I al sin Glans nu straal'er Solen.

89 **V**or Pinsefest er klar oprunden,
med dunet Løv staar Bøgelunden,
af Foraarsvind, af Regn fra Sky
blev Alnaturen født paany,
og Fuglekoret synger glad
med tusind Stemmer samme Kvad.

Som Vintrens lange Ve og Vaande
maa fly for Vaarens milde Aande,
som Sæden gulner trindt om Land,
som Snækken spænder Sejl fra Strand,
saa rinder op for Verden vid
Guds Riges store Pinsetid.

Henover Jordens Folkeskarer
med Flammetunger Ordet farer
om Ham, vor Fader og vor Gud,
som gav det ene, store Bud,
om Ham, som vil af Hjertens Grund
i Aand og Sandhed tjenes kun.

Vi hører Pinseklokken kime
og venter trøstigt Herrens Time,
da Himlens stærke Aandebrus
skal fylde hele Kirkens Hus,
og alle Tungemaal paa Jord
skal mødes i ét Lovsangskor!

Aarstiderne.

Egen Melodi.

90 I Sne staar Urt og Busk i Skjul,
det er saa koldt derude,
dog synger der en lille Fugl
paa Kvist ved frosne Rude.

Giv Tid! giv Tid! den nynner glad
og ryster de smaa Vinger;
giv Tid! og hver en Kvist faar Blad,
giv Tid! hver Blomst udspringer.

Giv Tid! og Livets Træ bli'r grønt,
maa Frosten det end kue;
giv Tid! og hvad du drømte skønt,
du skal i Sandhed skue!

Giv Tid! og Aandens Vinterblund
skal fly for herlig Sommer!
Giv Tid og bi paa Herrens Stund,
hans Skønhedsrige kommer!

91 Velkommen Lærkelil!

jeg véd ej Strengespil
 saa sødt og rent og jublende saa vide,
 som disse Tonedrag,
 de glade Klokkeslag,
 der ringer Vaaren ind ved Vintertide.

Du sværmer ikke vildt,
 du kredser ikke snildt,
 vil intet Rov i dine Brødres Vrimmel,
 du flagrer ikke om,
 men frejdig, frisk og from
 du gaar den lige Vej fra Jord til Himmel.

Ej svimler du derved,
 men daler trøstigt ned,
 ned til din Græstørv og din lille Mage;
 i Højhed som i Fald
 du følger tro dit Kald,
 og derfor har I vel saa glade Dage.

Du Troens rette Fugl,
 som bier kun paa Jul
 og kun i Aarets Skumring holder inde,
 for saa med Jubelsang,
 naar Rug er oven Vang,
 at varsle højt om Vaarens lune Vinde. —

Kom, lær mig Noder til
 det Haabets Strengespil,
 som tvinger dig før Gry at være vaagen!
 lær mig som du at se
 igennem Mulm og Sne
 den Pinseglans, som skjuler sig bag Taagen!

92 Nu vaagner Blomsten af Dvale
og titter af Knoppens Ly;
Smaafuglene lystelig sjunge
og svinge sig op mod Sky.

Smaafugle lystelig sjunge
og kvidre til Vaarens Pris;
de synge alle det samme,
men hver paa sin egen Vis.

De synge alle det samme
og vorde ret aldrig træt;
ej maalte nogen Guds Værker
og blev af Beundring mæt.

Ej maalte nogen Guds Værker,
og ingen hans Id forstaar,
men Øjet studser og frydes
ved hver en fornyet Vaar.

Men Øjet studser og frydes,
og Hjertet faar Luft i Sang,
den Dag, da Vaaren er evig,
den kommer dog nok en Gang.

Mel.: Hvo ikkun lader Herren raade.

93 Vær lovet, Herre, i det høje!
din Miskundhed er evig stor:
du vendte ej fra os dit Øje,
dit Aasyn lyste over Jord.
Velsignet i din Soleglans
vi fletted Høstens gyldne Krans.

Din Haand var over Dal og Enge,
 naar Himlens Sluser aabned sig;
 og trued Skyens Strøm end længe
 med Syndflod over Jorderig,
 i Skyen Pagtens Bue stod
 og vidned: Gud os ej forlod!

O salig, hvo med Taalmod sætter
 sin Lid, o store Gud, til dig!
 Du med Velsignelse os mætter,
 du hører spæde Ravnes Skrig,
 du kommer fattig Spurv ihu,
 og Markens Lilje klæder du.

O Fader! ingen Sjæl du glemmer,
 lad os ej heller glemme dig!
 naar Engles Kor din Pris istemmer,
 vær priset og paa Jorderig!
 Send os din Aand i Jesu Navn!
 indslut os evig i din Favn!

Mel.: Søde Jesu, vi er her.

94 **T**on med glade Sjæles Røst,
 Lovsang over Kirkevænge,
 Takkesang i gyldne Høst
 for hvert Neg fra Mark og Enge!
 Tak for Himmeldug i Dale,
 tak for Sol fra Himmelsale!

Store Gud! vidunderlig
 skaber du i Vaar, i Sommer:
 Frøets Blomster kom fra dig,
 Blomstens Frugt fra dig nu kommer.
 Dit er Lyset i hver Stjerne,
 dit er Livet i hver Kærne.

Lys og Liv i Solens Glans
 strømmer ud fra dig, o Fader!
 under dine Himles Krans
 Jorden i dit Hav sig bader;
 dybt, hvor Jordens Kraft sig rører,
 Magten, Herre, dig tilhører.

Tak og Ære, Lov og Pris
 for hver Frugt af Jordens Sommer!
 Evig Lov i Paradis,
 naar dit Riges Høstdag kommer!
 Giv til Aandens Sæd i Dale
 salig Høst i Himmelsale!

Som: Nu takker alle Gud.

95 Bryd højt med Lovsang ud!
 Stem, Hjerte! Mund og Tunge.
 Nu takker alle Gud,
 de gamle med de unge!
 paa Sletten i vort Land
 staar rige Stak ved Stak.
 Hvad Gud gengives kan
 er Lovsang kun, og Tak.

Frem spired Aks ved Aks,
 ej brudt af Stormens Harme,
 de svulmed kraftigt straks
 i Middagssolens Varme.
 Rigt dækked de vort Muld,
 skønt smykked de vor Egn.
 De blev til Bondens Guld
 i herlig Foraarsregn.

Men glem dog heller ej
 en bedre Høst at finde!
 i Hjertet var en Maj,
 som aldrig gaar af Minde.
 Dér Himlens Sædemand
 udkasted, skær og ren,
 sin allerbedste Sæd,
 og den faldt ej paa Sten.

Dens Sommer var ej kold, —
 i Glæde og i Smerte
 tifold og hundredfold
 den spirer i vort Hjerte.
 Du, som har selv den lagt,
 algod og evig vis,
 dig, Fader! være bragt
 i Daad vor Tak og Pris!

Mel.: Lovet den Herre, den mægtige Konge.

96 Lidt kun det baader, at Mesteren
 Huset opbygger,
 bygger ej Herren med ham og dets Grund-
 vold betrygger;

Menneskens Haab,
 hører ej Herren vort Raab,
 bliver til flygtige Skygger.

Skaber og Fader, du bød os i Naade at gøre
 Jorden vor Haand underdanig, du gav den
 at føre

Frugter og Brød
 frem af sit svulmende Skød;
 du vore Ønsker bønhøre!

Lidt kun det baader, at Mennesker Agrene
 lyses Velsignelsen ikke med Ild fra det Høje
 smilende ned
 skue til Dal og til Bred
 Solen, din Kærligheds Øje!

Sæden forgæves er lagt, hvis du ikke vil
 vande,
 Skyen gaar frem paa dit Bud over tørstende
 Lande;
 vældig og blid,
 kvæg i betimelig Tid
 Spiren med Himmelens Vande!

Venlige Løfter, o Fader, du skænkede Aaret,
 snehvide Blomster i Klynge har Grenene
 baaret;
 tidlig med Sang
 Vaarfuglen fløj over Vang;
 lad ej vort Haab blive daaret!

Ager og Enge til Vækst du i Sommeren
 tvinge,
 slaa dem i Bølger med Vejrenes frugtbare
 Vinge!
 Du er vor Trøst,
 Gud, for den kommende Høst,
 lad den Velsignelse bringe!

Mel.: Jeg ved et evigt Himmerig.

97 Nu falmer Skoven trindt om Land,
og Fuglestemmen daler,
alt flygted Storken over Strand,
ham følge muntre Svaler.

Hvor Marken bølged nys som Guld
med Aks og Vipper bolde,
der ser man nu kun sorten Muld
og Stubbene de golde.

Men i vor Lade, paa vor Lo,
der har vi nu Guds Gaver,
der Virksomhed og Velstand gro
i Tøndemaal af Traver.

Og han, som vokse lod paa Jord
med Skoven Aks og Vipper,
han bliver hos os med sit Ord,
det Ord, som aldrig glipper.

Ham takke alle vi med Sang
for alt, hvad han har givet,
for hvad han vokse lod i Vang,
for Ordet og for Livet.

Da over os det hele Aar
sin Fred han lyser gerne,
og efter Vinter kommer Vaar
med Sommer, Korn og Kærne.

Hans Aand, som alting kan og véd,
i disse korte Dage
med Tro og Haab og Kærlighed
til Himlen os ledsage!

98 Dybt hælder Aaret i dets Gang,
snart ødes Eng og Lund,
Farvel med al din Lyst og Sang,
du korte Sommerstund!

Snart sukker Vinterstormens Røst:
Alt visner og forgaar!
Lad visne kun, jeg véd den Trøst,
som lige fuldt bestaar.

Lad Solen korte af sin Vej,
og Natten vokse til,
Guds Vældes Arm forkortes ej,
hans Visdom fo'r ej vild.

Lad gulne hvert et Blad paa Kvist,
lad falme alle Straa,
Guds Kærlighed, jeg ved forvist,
omskiftes ikke saa.

Morgen og Aften.

Egen Melodi.

99 I Østen stiger Solen op,
den spreder Guld paa Sky,
gaar over Hav og Bjergetop,
gaar over Land og By.

Den kommer fra den favre Kyst,
hvor Paradiset laa,
den bringer Lys og Liv og Lyst
til Store og til Smaa.

Den hilser os endnu saa smukt
fra Edens Morgenrød,
hvor Træet stod med evig Frugt,
hvor Livets Væld udflød.

Den hilser os fra Lysets Hjem,
hvor størst Guds Lys oprandt
med Stjernen over Betlehem,
som Østens Vise fandt.

Og med Guds Sol udgaar fra Øst
en himmelsk Glans paa Jord,
et Glimt fra Paradisets Kyst,
hvor Livets Abild gror.

Og alle Stjerne neje sig,
 hvor Østens Sol gaar frem,
 den synes dem hin Stjerne lig,
 der stod ved Betlehem.

Du Soles Sol fra Betlehem,
 hav Tak og Lov og Pris
 for hvert et Glimt fra Lysets Hjem
 og fra dit Paradis!

Egen Melodi.

100 Morgenstund har Guld i Mund,
 Morgensol Guds Rigdoms Væld oplukker;
 glad i gyldne Morgenstund
 fattigst Fugl i Straalehavet dukker.

Morgenglød gør Kinden rød;
 Morgenluft Guds Sundhedsbrønd omsuser:
 Livets Væld i Morgenglød
 strømmer ud igennem Himmelsluser.

Op i friske Morgenstund!
 Fryd dig, Sjæl, som Fuglen i det Høje!
 fattigst Sjæl er rig og sund
 med Guds rige Herlighed for Øje!

Egen Melodi.

101 Morgenstund
 har Guld i Mund,
 vi til vort Arbejd ile,
 som Fuglen glad i Skov og Vang
 udflyver med sin Morgensang,
 genfødt ved Nattehville.

Morgenstund
 har Guld i Mund,
 og Guld betyder Glæde,
 og glædelig er hver en Dag,
 som leves til Guds Velbehag,
 om end vi maatte græde.

Gaa da frit
 Enhver til sit,
 og stole paa Guds Naade!
 da faar vi Lyst og Lykke til
 at gøre Gavn, som Gud det vil,
 paa allerbedste Maade.

Sol opstaar,
 og Sol nedgaar,
 naar den har gjort sin Gerning;
 Gud give os at skinne saa,
 som Himmellys, skønt af de smaa,
 da randt for os Guldterning!

Egen Melodi.

102 Nu vaagne alle Guds Fugle smaa,
 de flyve fra Reden og sjunge,
 de prise vor Herre, saa godt de formaa,
 de takke for Livet og Lyset med fløjtende
 Tunge.

Nu kvidrer Svalen paa Kirketag,
 og Spurven ved Menneskers Huse,
 de synge: Godmorgen! de synge: Goddag!
 de synge: Guds Fred, Gud ske Lov! og i
 Luften hensuse.

Smaafuglens Sang vor Herre forstaar,
han kender hver Sjæl i sit Rige,
de Fattiges Lovsang han ikke formaar,
han ser, hvad de maalløse Skabninger alle
vil sige.

Os ser du ogsaa, du kære Gud,
du hører vor Røst i din Himmel,
naar Fuglene flager af Rederne ud,
du hører Smaaabørnenes Pris i din jublende
Vrimmel!

Egen Melodi.

103 Nu rinder Solen op
af Østerlide,
forgylde Klippens Top
og Bjergets Side;
vær glad, min Sjæl, og lad din Stemme klinge,
stig op fra Jordens Bo!
du dig med Tak og Tro
til Himlen svinge!

Min Sjæl, vær frisk og glad,
lad Sorgen fare!
Dit Lægems Blomsterblad
vil Gud bevare;
han vil i Dag mig give Kraft og Styrke,
jeg i mit Kald og Stand
min Gud og Fader kan
tilbørlig dyrke.

Lad Synden ej i Dag
min Sjæl forblinde,
at jeg min Guds Behag
har ret i Sinde!

Velsign mig, Herre Gud, ud af det Høje,
gid jeg hver Dag og Tid
i dig og i min Flid
mig lader nøje!

Egen Melodi.

104 Se, nu stiger Solen af Havets Skød,
Luft og Bølger blusser i Brand, i Glød;
hvilken salig Jubel, skønt alt er tyst,
medens Lyset lander paa Verdens Kyst!

Jeg vil aande Luften i fulde Drag,
synges Gud en Sang for den lyse Dag,
takke ham, at Morg'nen mig end er sød,
at mig Lyset fryder trods Synd og Død.

Takke ham, som gav mig, naar Sol staar op,
selv at føle Morgen i Sjæl og Krop,
at al Mørkhed svinder og Sjølevé, —
blot jeg trygt vil sige: Din Vilje ske!

Lysvæld bag ved Lysvæld i Himlen ind,
did, hvorfra den kommer nu, Morg'nens Vind,
ret som om det aanded af Lyset ud —
o, du milde Fader, min Skaber, Gud!

Lad mig nu kun drage ad natmørkt Hav,
lad mig ikkun stævne imod min Grav,
Livets Gud mig skærmer, jeg er hans Barn,
ud hans Haand mig river af Dødens Garn.

Se, da stiger Solen af Hav paany,
alle Dødens Skygger for Lyset fly,
o, for Sejers Jubel, for salig Lyst,
Lyset stander stille paa Livets Kyst!

Egen Melodi el. Fuglen sit Øje lukker.

105 Dugvaadt i Blomstens Øje
perlende Taaren staar,
naar mod det hvalte Høje
Morgenens Konge gaar.

Ogsaa, min Sjæl, du græder,
skønt i Guds Naades Gry
vaagnet du sødt dig glæder,
genfødt til Dag paany.

Egen Melodi.

106 Lysets Engel gaar med Glans
gennem Himmelporte.
For Guds Engels Straalekrans
flygter alle Nattens Skygger sorte.

Sol ser over Verden ud
med Guds Lys i Øje.
Se! Vorherres Sendebud
gaar paa gyldne Skyer i det Høje.

Englen spreder over Jord
Glansen fra Guds Himmel,
i sin Kaabes Straaleflor
favner han al Verdens glade Vrimmel.

Sol ser ind i Slot og Vraa,
ser paa Drot og Tigger,
ser til Store, ser til Smaa,
kysser Barnet, som i Vuggen ligger.

Os han ogsaa favne vil,
Englen i det Høje,
os han ogsaa smiler til,
Englen med Guds Himmelglans i Øje.

Os har og Vorherre kær,
ingen Sjæl han glemmer,
i hvert Solglimt Gud er nær
og vor glade Morgensang fornemmer.

Som: Tænk naar engang.

107 **V**or Fader, du, som satte ved vort
Leje
din Englevagt til Skærm i denne Nat, —
led os paa alle Dagens travle Veje,
grib med din Almagts Haand os Svage fat!

Lad i det smaa os dine Vidner være
i Tro, i Haab, i frugtbar Kærlighed!
lad Dagens Gerning blive dig til Ære
at vi maa smage Hjertets Aftenfred!

Som: Hvo ikkun lader Herren raade.

108 **O** du, som aabner nu mit Øje
paa ny til al din Herlighed,
Alverdens Gud, du evig Høje,
hvis Vink nu Solen straalet ved:
o luk dog op i Dag mit Bryst
for Tro, for Dyd, for hellig Lyst.

Lær mig af Hjertens Dyb at sige:
 du, som dit Scepter strækker hen
 fra Pol til Pol, du er tillige
 vor Fader og vor ømme Ven!
 O, lad dit Navn, som gør saa trygt,
 besjæle mig med salig Frygt!

Og lær mig saa alvorlig glemme
 al jordisk Rigdom, Glans og Lyst!
 lad Hjertet sige ved min Stemme:
 dit Rige komme i mit Bryst!
 Lær mig, at har kun det jeg ret,
 da findes alt det andet let.

Da skal jeg evig, evig være
 din Ven, dit Øjes Lyst, din Pris!
 dit Riget er med Magt og Ære,
 kun du er god og stor og vis,
 hvor salig skal jeg synge da:
 Forløser! Gud! Halleluja!

Egen Melodi.

109 Den signede Dag med Fryd vi sér
 af Havet til os opkomme;
 den lyse paa Himlen mer og mer,
 os alle til Lyst og Fromme,
 det kendes paa os som Lysets Børn,
 at Natten hun er nu omme!

Om levende blev hvert Træ i Skov,
 og var saa hvert Blad en Tunge,
 de kunde dog ej Guds Naades Lov
 med værdelig Røst udsjunge;
 thi evig nu skinner Livets Lys
 for Gamle og saa for Unge.

Som Guld er den aarle Morgenstund,
 naar Dagen opstaar af Døde,
 dog kysser os og med Guld i Mund
 den liflige Aftenrøde;
 end tindre da maa det matte Blik,
 de blegnede Kinder gløde.

Saa rejse vi til vort Fædreland,
 der ligger ej Dag i Dvale,
 der stander en Borg saa prud og grand
 med Troner og gyldne Sale;
 saa frydelig dér til evig Tid
 med Venner i Lys vi tale!

Mel.: Jeg fandt en Trøst.

110 O, bliv hos mig, nu falder Aften brat,
 bliv hos mig Herre, i den dybe Nat!
 naar ingen Hjælp og Trøst jeg finder her,
 de Hjælpeløses Hjælp, vær du mig nær!

Ak, Livet rinder som en Time kort,
 snart blegner Verdens Lyst og Glæde bort,
 alt skifter om og ældes, — o, men vær
 du, som ej kender Aar, mig altid nær!

Til dig jeg søge maa hver Stund paany,
 din Naade er i Fristelsen mit Ly.
 I Sol, som mellem dunkle Skyggers Hær,
 led mig og styrk mig, vær mig altid nær!

Din Haand henvejrer alle Fjenderaad,
 hver Byrde gør du let og mild min Graad.
 Hvor er vel Dødens Brod, o Herre kær,
 og Gravens Sejr, naar du kun er mig nær!

Før Øjet lukkes i min sidste Strid,
 straal gennem Mulmet, Herre, mild og blid!
 vink mig herfra mod Himlens Morgenskær,
 — i Liv og Død, vær du mig altid nær!

Mel.: Nu lukker sig mit Øje.

111 Nu hviler Mark og Enge,
 nu alle gaa til Senge,
 nu slumrer By og Land;
 men I, min Sjæl og Tunge,
 skal nu til Afsked sjunge,
 hvad eders Skaber tækkes kan.

Se, Dagen gik til Ende,
 i Himlens Sal sig tænde
 de gyldne Stjerner smaa;
 som dem skal Gud mig smykke,
 naar han mig vil undrykke,
 hjem til hans Paradis at gaa.

Som mine trætte Hænder,
 naar Dagens Gerning ender,
 til Hvilen glæder sig,
 saa glæd dig og, mit Hjerte,
 til efter Strid og Smerte,
 at vinde Fred i Himmerig.

Træt er jeg af at vaage,
 luk jer, I Øjenlaage!
 Men over Liv og Sjæl
 vaag du i al din Naade,
 og vogt dem vel fra Vaade,
 du Øje over Israel!

Mel.: Nu lukker sig mit Øje.

112 Sig Maanen langsomt hæver,
den gyldne Stjerne svæver
paa Himlen klar og blid;
vor Skov er tavs og stille
og hvide Taager spille
paa Engen rundt ved Aftentid.

Hvor rolig Jorden hviler
bag Nattens Slør og smiler
saa mild og sommervarm,
ret som et lille Kammer,
hvori al Dagens Jammer
forglemmes skal i Søvnens Arm.

Betragter Maanens Bue,
den er kun halv at skue,
og er dog hel og rund;
saa er vel flere Sager,
som nu vort Hjerte vrager,
fordi vi halvt dem skue kun.

Vi stolte Adams Slægter
kun saare lidet mægter,
og meget véd vi ej;
vi efter Skygger jager,
og mangel Kunst opdager
og kommer længer fra vor Vej.

Gud Fader i det Høje,
lær mig at skelne nøje
det Sande fra sit Skin!
Og mens jeg er i Live,
lad som et Barn mig blive,
skænk mig et fromt, enfoldigt Sind!

Koldt Nattens Vinde sukke,
 mit Øje vil sig lukke,
 giv mig, o Gud, din Fred!
 Se naadig til min Slummer
 og trøst mig i min Kummer
 og trøst min syge Nabo med!

Mel.: Naar Solen ganger til Hvile.

113 Naar Kvælden sænker sig stille
 over den travle Dag,
 og Natten kommer med milde,
 svalende Aandedrag,
 naar Stjernerne tindrer blanke
 fra Himmelens høje Barm,
 da dæmpes hver syndig Tanke,
 da drukner hver jordisk Larm.

Da stiger Aanden helt stille
 til Skønheds og Renheds Hjem
 og Fremtids-Synerne milde
 dukker for Sjælen frem:
 naar Gud til hvert Menneske smiler
 og kalder sit Barn ved Navn,
 naar hele Skabningen hviler
 forklaret i Frelserens Favn.

Egen Melodi.

114 I fjerne Kirketaarne hist
 nu Aftenklokkerne ringe;
 snart sover liden Fugl paa Kvist
 med Hovedet under sin Vinge.

Nu samles Frænder kønt igen
 som Fugleunger paa Grene,
 men den, som har slet ingen Ven,
 han sidder ved Kvæld alene.

Snart ruller ud den stille Nat
 sit Skyggeflor over Himlen,
 og den, som sidder mest forladt,
 ser op imod Stjernevrmlen!
 og gennem Himmelsløret ud
 der skinner Øjne fuldklare:
 mildt sér den kære, store Gud
 herved med sin Stjerneske.

Han ser til sine Børn da vist,
 han ser til høje og ringe,
 selv til den lille Fugl paa Kvist
 med Hovedet under sin Vinge.
 Til dem, som sove, ser han hen,
 han vugger Fuglenes Grene;
 og den, som har slet ingen Ven,
 han lader ej sidde ene.

Det Barn, der synes mest forladt,
 Gud Fader selv vil bevare;
 han sender i den stille Nat
 til Jorden sin Engleske.
 De spreder deres Vinger ud,
 naar alle Øjne sig lukke:
 selv vaager hele Verdens Gud
 ved Skabningens store Vugge.

115 **F**red hviler over Land og By,
 ej Verden larmer mer,
 fro smiler Maanen til sin Sky,
 til Stjerne Stjerne ser.

Der er saa stille og saa tyst
 i Himmel og paa Jord,
 vær ogsaa stille i mit Bryst,
 du Flygtning, som dér bor!

Slut Fred, o Hjerte, med hver Sjæl,
 som her dig ej forstaar!
 Se over By og Dal i Kvæld
 nu Fredens Engel gaar.

Som du han er en Fremmed her,
 til Himlen staar hans Hu;
 dog i det stille Stjernesvær
 han dvæler her som du.

O lær af ham din Aftensang:
 Fred med hver Sjæl paa Jord!
 til samme Himmel gaar vor Gang,
 adskilles end vort Spor.

Fred med hvert Hjerte, fjernt og nær,
 som uden Ro mon slaa!
 Fred med de Faa, som har mig kær,
 og dem, jeg aldrig saa!

Egen Melodi.

116 Der staar et Slot i Vesterled,
 tækket med gyldne Skjolde,
 did gaar hver Aften Solen ned
 bag Rosenskyernes Volde.
 Det Slot blev ej med Hænder gjort,
 mageløst staar det smykket;
 fra Jord til Himmel gaar dets Port,
 Vor Herre selv har det bygget.

Fra tusind Taarne funkler Guld,
 Porten skinner som Ravet;
 med Straalestøtter underfuld
 sig Borgen spejler i Havet.
 Guds Sol gaar i sit Guldslet ind,
 skinner i Purpurklæder;
 i Rosensky paa Borgens Tind
 staar Lysets Banner med Hæder.

Solenglen svinger Lysets Flag,
 vandrer til fjerne Lande;
 ham følger Liv og Lys og Dag
 bag Nattens brusende Vande.
 Lig Solen farer Livet hen,
 gaar til Forklaringskysten;
 med Glans opdukker Sol igen
 fra Paradiset i Østen.

Egen Melodi.

117 Den skønne Jordens Sol gik ned;
 men Stjerneskarerne funkle.
 En større Verdens Herlighed
 nedglimter nu i det dunkle.

Al Verden som en Kirke stor
 bag Sky sig hvælver foroven;
 i Templets Krog Guds grønne Jord
 er skjult som et Blad fra Skoven.

Paa mindste Blad i største Skov
 har glade Skabninger hjemme;
 hvor Liv sig rører til Guds Lov,
 det mindste han ej vil glemme.

Gud! i din Haand alt stort er smaat,
 men kært det mindste tillige.
 Den Barnesjæl er bjerget godt,
 som skjuler sig i dit Rige.

Egen Melodi.

118 Dagen gaar med raske Fjed,
 Dagens Børn maa ile,
 Aftenrøden bringer Fred,
 Nattens Stjerner hvile.

Lykken gækker Store, Smaa,
 leger med Guldterning,
 lykkeligst at hvile paa
 er fuldendte Gerning.

Lidt dog Store, mindre Smaa,
 kan til Gavns fuldbringe,
 Viljen ser vor Herre paa,
 giver Kraften Vinge.

Lykkens lunefulde Spil
 leger ej med Sjæle,
 Alting føjes, som Gud vil,
 her er trygt at dvæle.

Blomst skal bære Frugt engang,
 Høst skal følge Sommer,
 Dag er ej saa travl og lang,
 Aftenstund dog kommer.

Lad ved Dag kun op og ned
 Lykkens Terning rulle,
 fandt ved Kvæld kun Sjælen Fred,
 gik det, som det skulde.

Egen Melodi.

119 **B**liv hos os, naar Dagen hælder,
 du kære Fader og Gud,
 bliv hos os, naar Mørket vælder
 af Nattens Sluser ud!

Henspred over Dale og Høje
 dit Stjerne-Klædebons Flig!
 saa lukker vi trygt vort Øje
 og slumrer sødt hos dig.

Bliv hos os, og vi vil drømme
 om Englebørnenes Fred!
 din Aand gennem Himmelstrømme
 vil suse til os ned.

Og Kongen i Livets Rige
vil favne alle de Smaa:
paa Englenes Himmelstige
skal Barnesjæle gaa!

Bliv hos os, naar Dagen hælder,
du kære Fader og Gud!
og Paradislyset vælder
af Nattens Sluser ud!

Mel.: Jeg ved paa hvem jeg bygger.

120 **A**lt Solen gik til Senge,
og Stjernen gik paa Vagt,
men Jordens Vuggegænge
er ej til Hvile lagt.
Uroligt Havet koger,
og fredløst Stormen gaar,
uroligt mangel vaager,
mens stormfuldt Hjertet slaar.

Men salig den, som siger
til Herren: Vær mit Skjold!
og salig den, som giver
sin Styrke ham i Vold!
Ad hver en Storm han tysser,
som Blodets Brænding jog,
til Fredens Engel kysser
det trætte Øjelaag.

Mel.: At sige Verden ret Farvel.

121 **A**lt straalers Aftenstjernens Skær,
God Nat, I Kære, fjern og nær,
Guds Fred til Eder smile!

Hver Blomst har lukket Øjet til,
længst tav det glade Fuglespil,
og alle Trætte hvile.

Men du, min Gud, du slumrer ej,
du gaar ad Stjernelysets Vej,
paa dig jeg trygt vil lide.
Du, min Beskærmer, hos mig bo,
og vis mig efter Nattens Ro
paany din Sol den blide.

122 Se ned i Naade, Himlens Fader!
til alle under dette Tag!
Endt atter er en Livets Dag!
din skønne Sol vor Jord forlader.
Men ej, fordi sig Dagen fjerner,
har Haabet dog min Sjæl forladt;
jeg véd, at gennem Tidens Nat
nedblinke Evighedens Stjerner.

Hvo staar vel ren for Herrens Trone?
hvo synker ej for Naadens Fod?
dog ærlig Anger, ydmyg Bod
kan Alretfærdighed forsone.
Blæs, vilde Storm, paa Livets Vove!
voks, skarpe Torn, paa Tidens Vej!
Guds Faderøje slumrer ej,
det vaager — jeg vil rolig sove.

Egen Melodi.

123 Ned bag Højen Solen glider,
 Aftenstunden kommer nær,
 langsomt Mørket fremad skrider,
 og en Dag forgangen er;
 for bestandig er den svunden,
 den ej mer kan kaldes frem,
 |: men vi véd, i Aftenstunden
 er vi nærmere vort Hjem. :|

Nær ved Hjemmet, hvilken Glæde,
 hvilken Salighed og Lyst,
 selv om Nattens mørke Klæde
 skjuler end den kære Kyst!
 Lad os hjælpes ad at stride,
 hjælpes ad at komme frem.
 |: Raabe glad ved Aftentide:
 jeg er nærmere mit Hjem! :|

Nærmere hver Dag os bringer
 mod det Hjem, hvor Aander bor,
 til det Sted, hvor alting klinger
 i et skønt harmonisk Kor.
 Hver Gang Aftensolen daler,
 Himlens Stjerner titte frem,
 |: Herrens Røst til Hjertet taler:
 du er nærmere dit Hjem. :|

Egen Melodi.

124 Til vor lille Gerning ud
 gik vi Smaa fuldglade;
 Viljen saa den kære Gud,
 hjalp os som vi bade.

Nu er Dagens Lys udslukt,
 lukt er snart vort Øje.
 Giv vor lille Gerning Frugt,
 Fader i det høje!

Du, som viser Dag og Nat,
 Sol og Stjerner Veje,
 Livets underfulde Skat
 gav du os i Eje.
 I hver Barnesjæl paa Jord
 har du lagt en Kerne
 til en Blomst med himmelsk Flor,
 herlig som en Stjerne.

Lad den Kerne underfuld
 vokse i vort Indre,
 naar der skinner Sol paa Muld,
 og naar Stjerner tindre!
 Lad det Frø opvokse smukt
 med din Børnevrimmel
 til at bære evig Frugt
 i din høje Himmel!

Egen Melodi.

125 Den store, stille Nat gaar frem
 med Lys fra Himmelens Sale;
 hvert Lys er Sol for Sjæles Hjem
 i højere Verdnens Dale.

I Himmeloceanets Skød
 neddukker Natten sin Vinge
 med alle Stjernesoles Glød,
 mens Sfærernes Harper klinge.

O Nat! rul dine Verdner frem
i Oceaner af Himle,
med Pris til Gud fra Engles Hjem
og Jorderigs Sjælevrimle!

Egen Melodi.

126 Lyset slukkes, alt er stille,
hør i Naade, Gud, den lille!
Tak for Dagen, Tak for Livet,
Tak for alt, hvad du har givet.

Tak paa Faders, Moders Vegne,
ogsaa Tak paa mine egne!
vogt os kærligt fra det Høje,
naar vi nu har lukt vort Øje!

Giv os Styrke, mens vi blunde,
at mod Dag vi vaagne sunde!
Gør saa vore Sorger færre!
Tilgiv os! Godnat, Vorherre!

Egen Melodi.

127 Nu lukker sig mit Øje,
Gud Fader i det Høje
i Varetægt mig tag!
Fra Synd, fra Sorg og Fare
din Engel mig bevare,
som ledet har min Fod i Dag!

Egen Melodi.

128 I Morgengry, ved Aftensky
 Gud Faders Naade er altid ny,
 han giver Kræfter den lange Dag
 til Kæmpedaad og til Fugleslag;
 sidst ved hans Hjerte vi slumre ind
 til Dagens Skin.

Mel.: Nu takker alle Gud.

129 Bevar, o Gud, i Nat
 min Fader og min Moder,
 vort Land, vor By, vort Hus,
 min Søster og min Broder!
 Luk du hvert Øje til,
 i hvilket Taarer staa,
 at styrket det din Hjælp
 i Morgen skue maa!

Det store Bud.

Mel.: Naturen holder Pinsefest.

130 **D**et store Bud — det trænger ind
i Livets travle Færden,
i Barnets Bøn, i Mandens Sind
med Kraft fra Lysets Verden;
det taler Ømhed til hver Sjæl,
som skælver i sit Fængsel,
gør fattig rig, gør syge vel
og letter Frygt og Trængsel.

O Broder, Søster, Kvinde, Mand,
ja hver en Sjæl, som lytter
til Herrens Røst her trindt om Land
fra Slot, fra Hus, fra Hytter —
o lev i Tro, det store Bud:
at elske er os givet,
lad Kærlighedens Blomsterskud
forædle Jordelivet.

Mel.: Enhver, som tror.

131 **L**idt Kærlighed, det maa der til
paa alle Livets Veje,
saa mangan Gren er vokset vild,
fordi den mangled Pleje.
I Solskin trives Blomst og Blad,
kun Kærlighed gør Hjertet glad,
den er dets bedste Eje.

Lidt Kærlighed, det maa der til,
 naar Mening staar mod Mening,
 og mange Kræfters spredte Spil
 dog samles skal til Ening.
 Hvor vilde alt dog gro i Fred,
 om alle af Guds Kærlighed
 tog Livet i Forlening.

Luk venlig da dit Hjerte op,
 lad Kærligheden skinne
 paa hver en lille Hjerteknop,
 som Kulden stængte inde.
 Der er saa mangan stille Trang
 og Længsel efter Sol og Sang,
 som gerne lod sig finde.

Egen Melodi.

132 Ejed jeg lifligste Menneskerøst
 og taled med Englenes Tunger,
 men hused ej Kærlighed i mit Bryst,
 da var jeg kun Malm, som runger,
 en klingende Bjælde til Ørelyst!

Var jeg en Seer og dvæled min Aand
 i Kundskabens lønligste Egne,
 og flytted jeg Bjerger med Troens Haand,
 dog intet jeg var at regne,
 naar ikke jeg vandred i Kærligheds Baand!

Og om jeg skænked til Fattigmand
 alt Gods, jeg haver at raade,
 ja, hengav mit Legem til luende Brand —
 det blev mig til liden Baade,
 om Kærlighed var mig et fremmed Land.

Mel.: Stol du kun paa dit Fadervor.

133 Hver Gang vi bad vort Fadervor
 følte vi dybt i vort Indre,
 Naaden vil høste, hvad den saar,
 vil ikke nøjes med mindre;
 Naade og Sandhed, i dit Bryst
 mødes de maa, om Naadens Røst
 skal som Guds-Barnet dig røre.

Ligne vor Fader ejegod,
 som sig af Hjertet forbarmer,
 som, naar vi falder ham til Fod,
 inderlig rørt os omarmer,
 det maa vi alle i det Smaa,
 det kan vi alle godt forstaa,
 som har et Menneskehjerte.

Dertil os hjælper Naadens Aand,
 som os vor Herre tilsender,
 han har vort Hjerte i sin Haand,
 han det som Bækkene vender,
 vender det mildt i Jesu Navn,
 leder det til Gud Faders Favn,
 Naadens og Sandhedens Kilde.

Mel.: Min Jesus, lad mit Hjerte faa.

134 Den største Verdens Herlighed
 jeg byder til mig ind.
 Ja kom, du rige Kærlighed,
 tag Bolig i mit Sind.

Og fyld med fager Solskinsglans
 mit Hjertes mørke Hus,
 med Foraarsfryd og Bølgedans
 og friske Skoves Brus.

Du straaale mig mit Hjerte sundt
 og fuldt af Harmoni
 og lyst og rent, saa intet ondt
 kan mere bo deri.

Du Livets Varme, kære, kom
 og skænk mig Lysets Fred!
 da bliver ogsaa jeg jo som
 en lille Sol derved.

Mel.: O gode Gud, vi takker dig.

135 Hvor blev Guds Jord et dejligt Sted
 at bygge paa, naar Broderfred
 var overalt at finde;
 naar Tvedragt maatte mødig gaa
 fra Hus til Hus og banke paa,
 og fik ej Ly derinde!

Der klages vel med Suk og Sorg,
 at Lykken ej sin gyldne Borg
 paa Jorden ret vil bygge;
 men bor der Fred i Hyttens Vraa,
 da slumrer Armod sødt paa Straa,
 Guds Engle den betrygge.

Se, alle Nattens Stjerner smaa
 samdrægtelig paa Himlen staa
 og til hverandre smile,
 o, vandred alle saa i Fred,
 naar Sorgens Skygger falder ned,
 da fandt vel Hjertet Hvile.

Bøj selv mit Hjerte, du min Gud,
 at Fristeren jeg viser ud,
 naar Vredens Tanker stige;
 paamind mig om din Kærlighed,
 paamind mig, Herre, om din Fred,
 at jeg maa se Guds Rige!

Egen Melodi.

136 Kom hjem! kom hjem!
 du blev træt i den Ørk,
 hvor din Vej var saa mørk,
 gennem Torne og Skarn,
 o vildfarne Barn,
 kom hjem, o kom hjem!

Kom hjem! kom hjem!
 vi har vaaget og bedt,
 vi har lyttet og ledt
 indtil Mulmet brød frem,
 o vildfarne Barn,
 kom hjem, o kom hjem!

Kom hjem! kom hjem!
 fra din Sorrig dig skynd,
 fra din Skam og din Synd,

og fra Fristerens Garn!
o vildfarne Barn,
kom hjem, o kom hjem!

Kom hjem! kom hjem!
her er Brød, og en Barm
med en Velkomst saa varm,
hør dog Kærligheds Bøn!
o vildfarne Søn,
kom hjem, o kom hjem!

Mel.: Herrens Røst, som aldrig brister.

137 Kærlighed er Lovens Fylde,
er Guds Lov i Blomsterskrift,
kommer ej med Flammetorden,
men med Foraarsvindens Vift.

Kærligheden er en Rose,
fuld og duftende og rig;
Pligten er det grønne Bæger
under Kærlighedens Flig.

Kærligheden er som Havet,
gør med Sang sit Hverdagsværk;
den har Byrder nok at bære,
men den er saa bølgestærk.

Kærlighed har Vaarens Solblink,
Somrens Fylde, Høstens Fred,
kender kun af Vintren Hvilen,
— falmer ej i Evighed.

Mel.: Blomst kan visne.

138 **T**it blev Aften ej Morgen lig
 med Solguld og Blomsteraande.
 — Hist fra Hulvejen lød et Skrig,
 det klang som af bitreste Vaande.
 Men følg i hans Spor, som rejser op af
 dybeste Jammer!

Vandringsmand, som paa sorgløs Fod
 skred frem gennem Sommerdagen,
 badet ligger du i dit Blod,
 af Røvere plyndret og slagen.

Folk der kom ad den samme Sti,
 Leviten saa vel som Præsten,
 saa dig ligge — og gik forbi,
 de regned dig ikke for Næsten.

Hør, da lyder et Muldyrs Hov,
 end farer der én saa silde.
 Mon forbi? nej, o Gud ske Lov!
 han ser dig, nu holder han stille.

Ingen Møje og Flid han sky'r,
 han røgter sit Værk fuld-trolig,
 løfter dig varlig paa sit Dyr,
 saa gaar det til Herbergets Bolig.

Vandringsmand! du blev ej forladt,
 her finder du Bod for Kvide.
 Hvilken Morgen paa slig en Nat,
 med Solguld i Østerlide!

I det Smaa blive vi som han,
 hans Aand med sin Kraft os gæste!
 Du barmhjertige Samaritan,
 o, hjælp os at elske vor Næste,
 at følge dit Spor, som rejser op af dybeste
 Jammer!

Mel.: Eja min Sjæl.

139 Som fattig Fugl, der skjuler sig alene
 en Taagedag blandt kolde Rimfrostgrene,
 saa sad min Sjæl med Sorg, til Jesus spredte
 det tunge Mulm, som over Jord sig bredte.

Naar Sol frembryder, finder Fugl sin Lige,
 og alles Lovsang vil mod Himlen stige;
 saa jubler jeg, som gennem Fadernavnet
 og al dets Glans fik stillet Brodersavnet.

Vor Frelser bragte Sol, saa vi erkendte
 det glade Bud, som Gud i Naade sendte,
 at vi som Børn maa ham vor Fader kalde,
 vor fælles Fader — Brødre blev vi alle.

Vi priser dig, vor Gud, som skænker Livet,
 og dig, vor Broder, som fik Naade givet
 til Sol at sprede, saa vi trygt tør vandre
 til Lysets Gud som Brødre med hverandre.

Egen Melodi.

140 Kærlighed fra Gud
 springer lige ud,
 som en Kilde klar og ren;
 i dens stille Bund,
 i dens dybe Grund
 gemmes Livets Ædelsten.

Kærlighed fra Gud,
 som en yndig Brud
 kommer smykket til os ned;
 luk kun op din Favn,
 kom i Jesu Navn,
 Himlen bringer du jo med.

Kærlighed fra Gud
 er det store Bud,
 er det eneste, jeg véd;
 bliv i Kærlighed,
 og du har Guds Fred,
 thi Gud selv er Kærlighed!

Egen Melodi.

141 Elsk din Næste, du Kristen-Sjæl,
 trød ham ikke med jernsko't Hæl,
 ligger han end i Støvet.
 Alt, som lever, er underlagt
 Kærlighedens Genskabermagt,
 bliver den bare prøvet.

Hjemmet og Vennekresen.

Mel.: Lover den Herre, den mægtige Konge.

142 Dejlgt er Synet og lifligt, hvor
Brødrene bygge,
bygge og bo under venlige Tage fuldtrygge,
lifligt især
er det, hvor Brødre, som her,
bo i den Højestes Skygge.

Snorene for eder faldt paa de liflige Steder,
aabenlyst eder beredte er Saligheds Klæder,
findes I tro,
hos eder bygge og bo
her alt de himmelske Glæder.

Egen Melodi.

143 Om Glæder end betegned
hvert Fjed, vi vandred frem,
dog Længsel Sjælen fylder
ved Tanken om vort Hjem,

og aldrig du i Verden vil finde noget Sted,
 hvor som i Barndomsegne dit Hjerte føler Fred.
 Hjem! hjem! mit kære Hjem,
 nej, ingen Plet paa Jorden er skøn som du,
 mit Hjem!

Landflygtig jeg mod Hjemmet
 igennem Taarer ser,
 ak, skal min elskte Hytte
 jeg aldrig skue mer!
 Sødt Fuglene der synge med den mig kendte
 Røst;
 dér atter Fred neddaled i sorgopfyldte Bryst.
 Hjem, Hjem, mit kære Hjem!
 nej, ingen Plet paa Jorden er skøn som du,
 mit Hjem!

Fra Himlen stiger Sjælen
 til Jordens Dale ned;
 men aldrig kan den glemme
 sin Himmels Salighed;
 med Anelsernes Længsel i Bøn den hæver sig,
 at komme dog tilbage til tabte Himmerig.
 Hjem, Hjem! mit sande Hjem!
 nej, Jorden ejer intet saa skønt som du, mit
 Hjem!

Egen Melodi.

144 Naar Somrens Sang er sunget,
 og Kulden knuger Støvet,
 og Tonen dør paa Tungen,
 af Stormen overdøvet,
 mit Hjem, du rige, varme!
 i dine Moderarme
 jeg lever op paany.

Og alt, hvad Blæsten skræmmed,
hvad Frostens Magt mon kue,
det skærmes huldt i Hjemmet,
og tør ved Arnens Lue;
hver Lysglimt bli'r til Glæde,
hvert Suk la'r ud sig græde,
hvert Haab faar Luft i Sang.

Børnene og Ungdommen.

145 O lad din Aand nu med os være,
vor Gud og Skaber, Fader sød,
velsign de Børn, vi til dig bære,
som dine Børn i Liv og Død!

Vi Jesu Søskend smaa dem kalde,
o lad dem i hans Fodspor gaa!
Om end de snuble, ej de falde,
men fare fort og Maalet naa!

Er Løbet langt, lad dem ej mattes,
graahærdet Tjener kom i Hu!
Er Løbet kort, lad ej dem fattes
en Plads, hvor hjemme selv er du!

For Vuggen lyder Engletoner,
lad dem ej dø paa Gravens Bred!
Alt som du korsar, saa du kroner,
i Skyggedalen du gaar med.

Egen Melodi.

146 **S**ov mit Barn, sov længe!
 jeg rører Vuggens Gænge,
 vifter Fluen fra din Kind,
 kalder Drømmen til dit Sind.
 Sov mit Barn, sov længe!

Frodig som en Ranke
 du vokser i min Tanke,
 vokser fra din Moders Arm
 ud i Verdens vilde Larm,
 frodig som en Ranke!

Glem dog ej din Vugge
 og ej din Moders Sukke!
 vokser du fra Barnekaar,
 glem dog ej dit „Fadervor“,
 glem dog ej din Vugge!

Lykkens Roser røde
 kun mellem Torne gløde;
 Tornen tager jeg til mig,
 Rosen gemmer jeg til dig,
 Lykkens Roser røde!

Vaagn med Smil om Munden
 saa fro som Fugl i Lunden!
 Reden din er lun og blød:
 Moderfavn og Moderskød;
 vaagn med Smil om Munden!

Som: Løgnens Fader vi forsage.

147 Løft dig, Sjæl paa Lysets Vinger,
glad ved Dagen, født paa ny,
som sig Morgenlærken svinger
glad med Sang i højen Sky!
lov den Gud med Liv og Aand
som har Lys til Klædebon!
tak din Gud, som dig paa Tunge
lagde mer end Engle sjunge!

I Begyndelsen fra oven
Ordet lød, og Lyset blev;
sand Oplysning, det er Loven,
som Guds egen Finger skrev.
Hvor sig spreder Lys i Ord,
der er altid hellig Jord;
naar med Lyst vi det anamme,
da er Skolen Livets Amme!

148 Søde Gud, din Engleskare
alle dine Smaa bevare;
ja forlad os, Fader milde,
hvad vi gjorde, som var ilde!
Hjælp os, at vi vorde fromme,
saa vi i din Himmel komme!

Bryllup.

Mel.: Dejlig er Jorden.

149 „Dejlig er Jorden“,
dejligst, hvor Guds Himmel
hvælver sin Fred over sollyst Hjem,
sænker sig mildt i
Menneskehjerter,
som stunder over Muldet frem.

Roserne vokser
yndigst dybt i Dale,
dugges saa lifligt ved Gry og Kvæld.
Glæden er størst i
ydmyge Hjerter,
som bades i Guds Naades Væld.

Dagene rinder,
bringer Smil og Taarer,
bærer i Skød baade Fryd og Savn,
Gudsfreden følger
Manden og Kvinden,
som satte Bo i Herrens Navn.

Kræfterne vokser
 frem med Dagens Gerning,
 ej af sig selv, men af Kraftens Gud.
 Favrest og rigest
 under hans Vinger
 udspringer Hjemmets Rosenshud.

„Dejlig er Jorden“, —
 dejligst er Guds Himmel,
 Hjemmet, det store, for alle Smaa.
 Ned til de lave
 Hytter i Støvet
 kan Glimt fra Himlens Højsal naa.

Egen Melodi.

150 Det er saa yndigt at følges ad
 for to, som gerne vil sammen være,
 da er med Glæden man dobbelt glad,
 og halvt om Sorgen saa tung at bære,
 ja, det er Gammen
 at rejse sammen,
 naar Fjederhammen
 er Kærlighed.

Det er saa hyggeligt allensteds,
 hvor Smaa og Store har ét i Sinde,
 og det, som drager de store Læs,
 i Hjertekamret er inderst inde;
 ja, det er Gammen
 at holde sammen,
 naar Ja og Amen
 er Hjertets Sprog.

Det er saa herligt at stole paa,
 vi har en Herre, som alting mægter,
 han os ej glemmer, naar vi er graa,
 hans Naade rækker til tusind Slægter;
 ja, det er Gammen,
 at allesammen
 er Ja og Amen
 Guds Naades Ord.

Det er vemodigt as skilles ad
 for dem, som gerne vil sammen være,
 men, Gud ske Lov, i Vorherres Stad
 for evig samles de Hjertenskære;
 ja, det er Gammen
 at leve sammen,
 hvor Ja og Amen
 er Kærlighed.

Hvert Ægtepar, som med Kærlighed
 i Jesu Navn holder Bryllupsgilde,
 skønt alt i Verden gaar op og ned,
 skal finde tidlig og finde silde:
 Det er dog Gammen
 at sidde sammen,
 hvor Arneflammen
 er Kærlighed.

Egen Melodi.

151 Jert Hus skal I bygge paa Ordets
 Klippegrund.

da rokkes ej Muren i Stormvejrets Stund,
 og Arnen skal staa i Ly af Korsets Tegn,
 da hviler Jert Hjem bag det tryggeste Hegn:
 hvor Korset staar Vagt
 taber Mørket sin Magt.

Hver Idræt skal signes med Bønnens stærke
Daab,
som lutrer hver Længsel, bevinger hvert Haab;
om Soldagen gryr, om Aftenen bryder frem,
send Bønnens hvide Due som Bud fra Jert
Hjem;
hvor Bønnen faar Magt
staar Guds Engle paa Vagt.

Til ham, som var buden ved Kanas Brude-
færd,
mens Tiderne skifter, I holde Jer nær!
velsignet hver Plet, som Jesus kalder sin,
hvor Herren vil dvæle, kan Vand vorde Vin;
og Freden staar Vagt
over Hjerternes Pagt.

Gud signe Jer Vandring til Livets Sol gaar
ned,
det lyse paa Vejen, at Gud er Kærlighed,
han leder Jer Fod til Kongeborgen hen,
hvor ingen, som mødes, skal skilles igen;
hvor alt er fuldbragt
ved Guds Kærligheds Magt!

Mel. fra A. 1600.

152 Fra Livets Vugge til Livets Grav
saa tung en Sti vi træder,
og Slægtens Taarer er et Hav,
for Synd og Savn vi græder.
Men Herren gav os Kærlighed
til Viv og Ven at glædes ved.

Vor Støttestav er Livets Kald
det kender Mand og Kvinde,
at finde Vej foruden Fald
og aldrig gaa i Blinde,
det falder svært, vi ser kun lidt
og famler frem med bange Skridt.

Vor Ledestjerne er vor Tro
hvor svag den end kan være,
den baner Vej og bygger Bro
og hjælper os at bære
hver Byrde og hvert bristet Baand,
mens frem vi vandrer Haand i Haand.

Men naa'r vi frem i Kærlighed,
da glemmes Sorg og Tynge,
for Naadens Fryd og Herlighed
vi Lov og Pris skal synge.
Da samles vi i Himmelhus
og Engle tænder Brudeblus.

Livsvandringen og Livskaldet.

Egen Melodi.

153 H imlens Sol og Stjerneskarer,
Sneen, som i Luften farer,
Foraarsstormen med sit Sus,
de blev alle Tjenerinder,
hvem en anvist Gerning binder
i Vorherres store Hus.

Og vi alle, Smaa og Store,
sættes til at gaa for Borde
i den samme Herres Gaard!
Hvad for Kald du fik paa Jorden,
hvad end Tjenesten er vorden,
ham vi dog til Reguskab staar.

Om du tjener Land og Rige
eller du som Karl og Pige
gør din Dont og gaar dit Bud,
om du styrer Gaard og Fæste
eller kun din Husbonds Heste,
det er ét for Himlens Gud.

Ære hver, som ærligt tjener,
 Guds og Kejserens forener
 og er mer end Lejesvend. —
 Hvad end Tjenesten omkredser —
 øv den tro som Elieser,
 da vil Herren signe den.

Egen Melodi.

154 Der er en Vej,
 som Verden ikke kender:
 den „Livets Vej“,
 som ej er gjort med Hænder,
 en Løngangssti
 hver Sten forbi
 til Livets Land med Glædens Kilder.

Den Vej paa Jord
 til Himlens høje Sale
 sig sælsomt snor
 igennem Skyggedale;
 som solsprængt Sky
 af Dagen ny
 paa Herrens Vej er hver en Skygge.

Vel tornestrøet
 er Stien somme Støder,
 men rosenbødt,
 som Sorgen er med Glæder;
 af Jesu Røst
 opvokser Trøst,
 med Rosen læges Tornestikket.

Den Vej paa Jord
 til Livets Land og Lykke
 er Jesu Ord
 med Straaleglimt i Skygge;
 de strækker sig
 til Himmerig,
 hvor de kom fra, hvor de har hjemme.

Med Jesu Aand,
 Guds Menigheds af Naade,
 vi Haand i Haand
 paa kærlig Børnemaade
 gaar trøstig frem
 til Lysets Hjem,
 til Faderhuset i det Høje.

Mel.: Dagen gaar med raske Fjed.

155 Altid frejdig, naar du gaar
 Veje, Gud tør kende,
 selv om du til Maalet naa'r
 først ved Verdens Ende.

Aldrig ræd for Mørkets Magt,
 Stjernerne vil lyse!
 Med et Fadervor i Pagt
 skal du aldrig gyse.

Kæmp for alt, hvad du har kært,
 dø, om saa det gælder!
 da er Livet ej saa svært,
 Døden ikke heller.

156 Blomster i Vaar,
 milde Violer i Grønsværets Skød,
 smilende spaar:
 sejre vil Livet, hvor Solen frembød!
 Løfterne mange
 lyder i kvidrende Sange!

Blomster i Høst,
 varmere Farver og rigere Glans,
 Øjet til Lyst,
 straalere saa kækt mellem Frugter i Krans,
 som om de vidste,
 Kraften er størst paa det sidste.

Verden med Ret
 ser sig i Spejl paa det falmende Løv,
 føler saa træet,
 Aarenes Tal gør afmægtig og sløv;
 men i Guds Rige
 Vaar er en Høst uden Lige!

Nyvakte Tro!
 glad som et Barn, men for Verden lidt sky,
 hilser du jo
 Livet, som læsker med Kilderne ny.
 O, men tilvisse,
 større Ting ser du end disse!

Fremad, ja frem,
 op ad, ja op ad Forklarelsens Bjerg,
 hjemad, ja hjem
 rejser du stærk dig til Kæmpe fra Dværg,
 til du skal smile
 tryk ved den evige Hvile!

Mel.: Jesus, din søde Forening.

157 Skipperen nytter de vekslende Vinde
for at naa frem til den ønskede Havn.
Bugtet er Løbet, som Bækken maa rinde,
sidst den dog ender i Storhavets Favn.
Frem iler Snækken i Dag og i Dage,
Maalet er vist, om end Vejen er lang;
aldrig vil Bækken sig vende tilbage,
fremad hun danser med nynnende Sang.

Lær mig, du Skib, som med vekslende Vinde
altid dog vandrer mod Maalet, du véd —
lær mig, du Bæk, som taalmodig kan finde
Vejen til Haabets Uendelighed —
lær mig, at altid mod Maalet jeg higer,
støt mod Fuldkommenhed styrer min Gang!
Lær mig — om end gennem tusinde Riger —
altid mod Havet at ile med Sang!

Egen Melodi.

158 Et jævnt og muntert, virksomt Liv
paa Jord,
som det, jeg vilde ej med Kongers bytte,
opklaret Gang i ædle Fædres Spor
med lige Værdighed i Borg og Hytte,
med Øjet, som det skabtes, himmelvendt,
lysvaagent for alt stort og skønt hernelen,
men med de dybe Længsler velbekendt,
kun fyldestgjort af Glans fra Evigheden, —

Et saadant Liv jeg ønskede al min Æt
og pønsede paa med Flid at forberede,
og naar min Sjæl blev af min Grublen træt,
den hviled sig ved „Fadervor“ at bede.

Da følte jeg den Trøst af Sandheds Aand,
at Lykken svæver over Urtegaarden,
naar Støvet lægges i sin Skabers Haand
og alting ventes i Naturens Orden.

Kun Spiren frisk og grøn i tidlig Vaar
og Blomsterfloret i den varme Sommer,
da Modenhed imøde Planten gaar
og fryder med sin Frugt, naar Høsten kommer!
Om kort, om langt blev Løbebanen spændt,
den er til Folkegavn, den er til Grøde,
som godt begyndt er Dagen godt fuldendt,
og lige liflig er dens Aftenrøde.

Egen Melodi.

159 „Fremad!“ er Verdens vilde Røst,
med Damp og med Vind til Vinge.
„Hjemad!“ er Hjertets milde Trøst,
det hvisker saa varmt herinde.

„Fremad til Ære!“ er Verdens Raab,
mens Bølgen mod Stavnen bruser.
Hjemme at være er Hjertets Haab,
som Sjælen igennemsuser.

Hjemme at være paa kendte Strand,
hvor Savnet til Dels kan stilles;
hjemme at være i Livets Land,
hvor aldrig mere vi skilles.

Hjemme at være, hvor Sol og Sky
gaar ned bag de vante Tinder —
hjemme at være i Himmelby,
hvor Solen evindeligt skinner.

naar mine Kræfter ikke mere strækker,
og bort fra Jorden drage maa min Aand.

Gud, vær mig nær, hist i en anden Verden,
som endnu intet jordisk Øje saa,
led ogsaa dør min Stræben og min Færden,
at jeg tilsidst mit rette Hjem maa naa!

Tryk ved din Haand jeg drager mod det Høje,
mens Sekler rinde, Tiderne forgaa,
til Kampen er forbi med al sin Møje,
og jeg min Sønneplads hos dig kan faa!

Egen Melodi.

161 Du milde Lys, mens Mulmet vælder
frem,

vís mig min Sti!
mørk Natten er, langt har jeg til mit Hjem,
vís mig min Sti!
styr du min Fod! at sé min Længsels Sted,
jeg kræver ej, ét Skridt jeg nøjes med.

Den Bøn var længe fremmed for min Hu:
„vís mig min Sti!“
jeg vilde vælge Vejen selv, — men nu:
vís mig min Sti!
til Dagens Glimmer stolt jeg satte Lid,
trods lønlig Angst, — o glem hin svundne Tid!

Som fordem led mig, du, der har mig sat
paa rette Sti,
henover Hede, Fjeld og Flod, til Nat
er helt forbi,
og klart jeg skuer i det aarle Gry
min Ungdoms Engle smile sødt paany!

Egen Melodi.

162 Paa det Jævne, paa det Jævne!
 — ikke i det Himmelblaa —
 dèr har Livet sat dig Stævne,
 dèr skal du din Prøve staa!
 Alt, hvad herligt du kan nævne,
 alt, hvad stort din Sjæl kan naa,
 skal hernede paa det Jævne
 fast sin Rod i Livet slaa.

Ak, den Kunst er tung at lære,
 dyrkes kun af saare faa,
 den uendelige svære,
 den: paa Jorden fast at staa,
 den: sin Himmel med at bære
 overalt i Hjertets Vraa,
 den: sin Skaber glad at ære
 i det Store, i det Smaa.

Paa det Jævne skal du bygge,
 paa det Jævne skal du bo!
 ej som Krøbling, ej paa Krykke,
 ej med Dyrets dorske Ro!
 Med dit Savn og med din Lykke,
 med dit Haab og med din Tro
 skal du paa det Jævne bygge
 op til Stjernerne en Bro!

Egen Melodi.

163 Har du et Arbejd, tungt som faa,
 tag fat i Dag!
 I Dag er Himlen klar og blaa,

i Morgen kommer Skyer graa,
 i Gaar er ej at tænke paa —
 |: tag fat i Dag. :|

Og har du i dit Bryst en Sang,
 saa syng den nu!
 Syng paa din morgenfriske Gang
 hver Dag henover Mærk og Vang
 en Hymne glad med Foraarsklang;
 |: ja syng den nu! :|

Og ejer du et venligt Ord,
 saa sig det nu!
 snart slettes ud dit eget Spor,
 i Morgen er maaske paa Jord
 din Ven ej mer ved Livets Bord;
 |: ja sig det nu! :|

Hvis du kan smile varmt og lyst,
 saa vis det det nu!
 Lad dine Venner ganske tyst,
 før du forlader Livets Kyst,
 fornemme Varmen i dit Bryst;
 |: ja vis det nu!“ :|

Mel.: Herrens Ord, som aldrig brister.

164 Salighed, det er i Grunden:
 altid fuld af Livets Lyst,
 altid gode Ord i Munden,
 altid Kærlighed i Bryst.

Altid Renhed i vor Tanke,
altid Lys i Stort og Smaat,
altid føle Hjertet banke,
altid gøre andre godt.

Altid ivrig, aldrig trættet,
altid op og aldrig ned,
altid mod det gode rettet,
altid — det er Salighed!

Kamp og Fred.

Egen Melodi.

165 Urolige Hjerte,
hvad fejler dig dog?
Hvi gør du dig Smerte,
du ej har behov?
Er han ej vor Fader, som raader for alt,
er ej vore Timer og Hovedhaar talt,
har os ej den bedste til Venner udvalgt?

Hvad kan dig vel skade,
min Sjæl, med Guds Fred?
Guds Engle er glade
for evig derved.
Hun holder for Døren, den dejligste Brud,
vil ej du mod hende med Glæde gaa ud,
med Favntag udbryde: Velkommen fra Gud!

Sit Indtog lad holde
den himmelske Brud,
med Kæmperne bolde,
som stride for Gud!
Hvor hun er til Huse, Guds Engle vil bo,
hvor hun sidder stille, gør ingen Uro,
der stiger vort Haab og grundfæstes vor Tro.

Urolige Hjerte,
 Luk op for Guds Fred,
 som dulmer al Smerte
 og smiler derved!
 Guds Fred er en Dronning, han selv giver Pris,
 hvo hende mon hylde, i Sandhed er vís,
 hvor hun har Højsædet er Guds Paradis!

Egen Melodi.

166 Guds Fred, det er Solen, som straal
 med Lyst

i Huset for gamle og unge,
 som tænder sin Fryd i Forældrenes Bryst
 og lærer de spæde at sjunge.

Guds Fred, det er Glædens det evige Væld
 og Hjerternes Guld i det lave,
 hvor den er til Huse fra Morgen til Kvæld
 bor Himlens velsignede Gave.

Guds Fred, det er Trøsten i Taarernes Bo
 og Glansen fra Paradishaven!
 Den fryder i Løn, naar vi ganger til Ro,
 den straal som Dag over Graven.

Som: Jeg saa ham som Barn med det solrige Øje.

167 Jeg saa' ham som Barn hos min Fader
 derhjemme,
 al Himlen og Jorden var fyldt med hans
 Stemme.

Han sad over Sky paa sin Herligheds Trone
 med funklende Spir og med guldtakket Krone.

Jeg saa' ham som Yngling i Stemningens
 Varme,
 al Verdens Forsoner med udbredte Arme,
 jeg drømte, at Klippen, den stærke, var
 fundet, —
 men Vældet, det friske, herinde laa bundet.

Jeg saa' ham som Mand i de skumrende Dale,
 da Tankerne vaagned, som før laa i Dvale,
 da svimmel ved Livsgaadens Afgrund jeg
 skælved
 og stirred med Gru ned i Tvivlenes Helved.

Og Stormen og Regnen og Vandenes Strømme
 de styrted det Hus, som var bygget paa
 Drømme,
 og Hjertet sig krymped, en Orm, traadt i
 Støvet
 og Sjælen sad stum, af sin Smerte bedøvet.

Da sank jeg i Knæ for min Skaber i Bønner,
 og da fik jeg Mødet med Menneskesønnen,
 da saa' jeg ham for mig i Natten at stande
 med Vemod i Øjet, med tjørnebidt Pande.

Først da fik jeg kende min Ven og min Broder,
 saa mild og saa blid som den ømmeste Moder,
 han tog mig ved Haanden, han skænked mig
 Trøsten,
 han saa' mig i Øjet, han løftede Røsten:

„Som du har jeg kæmpet i Fristelsens Ørke
 og knælet med Angst i det ensomme Mørke,
 og følt mig forladt af min Fader i Nøden,
 — dog ham og mig selv blev jeg tro indtil
 Døden.

Til Væksten slet ingen kan lægge en Alen,
kun sanddru og kærlig i Daaden, i Talen!
kun Sandheds og Kærligheds Gud er din
Dommer,
derpaa kan du bygge, i hvad der saa kommer.“

— Lad Vennehaand svigte, lad Hjertebaand
briste,
min Jesus jeg ej for Alverden vil miste.
Og fik jeg kun lidet, hvor andre fik meget, —
mit fattige Eje, *det er dog mit eget!*

Kom, min Due, lad dig skue,
 lad dig skue med Olieblad!
 Se, nu er Stunden næsten oprunden,
 næsten oprunden, som gør mig glad!
 Kom, min Due, lad dig skue,
 lad dig skue med Olieblad!

Egen Melodi.

169 I Verden gives der Sorger nok,
 saa langsomt de vandre forbi,
 en enkelt fik faa, en anden en Flok,
 men ingen blev ganske fri.

Og vilde man tælle de Taarers Tal,
 som fældes af høj eller lav,
 de blive som Stjerner paa Himlens Hal,
 som Blomsterne, Vaaren gav.

En græd for Tabet af Børn og Viv,
 en anden af Mangel paa Brød,
 en tredje over sit spildte Liv,
 og over sin Sjælenød.

Og er der Taarer, som faldt til Jord
 og raabe som Abels Blod
 over Vold og Svig, over Sjælemord,
 til Himlens Herre god.

Og han vil agte paa Taarens Røst,
 fuld vel han kender dens Klang;
 han samler dem alle til sin Høst,
 de vil komme for Dag engang.

Da skal det kendes, at mangel som bar
i Verden det tungeste Savn,
en Arving til det himmelske var
alt her med et evigt Navn.

Mel.: Lær mig, o Skov, at visne glad.

170 J Jeg haabe vil, hvordan det gaar,
til Gud, saalænge Hjertet slaar!
Hvi skulde jeg forsage?
Hvad véd jeg om den næste Dag,
om Herren efter sit Behag
vil give eller tage!

Jeg stole vil, hvordan det gaar,
paa ham, der alting bedst forstaar,
han gør mig alt til Baade;
et Rigdoms Dyb har Guds Forstand,
min egen er en Fattigmand,
mon jeg kan Herren raade?

Jeg bie vil, hvordan det gaar,
taalmødig, til Guds Time slaar,
jeg faar den nok at høre;
om Nødens Dag er end saa lang,
til Aftenhvile vist engang
det ringer for mit Øre.

Egen Melodi.

171 I al min Nød jeg søger dig,
i al mit Savn jeg véd,
at du, min Gud, beskytter mig
og leder mine Fjed;
selv om jeg tit gør dig imod,
du er mig naadig dog og god.

Naar jeg i Kampen modløs staar
 med Hjertet tungt og sygt,
 en slagen Mand med dybe Saar,
 og ene med min Frygt,
 saasnart paa dig jeg tænker blot,
 igen for mig bli'r alting godt.

Din Nærhed giver Sjælen Ro,
 og skænker Hjertet Fred,
 den over Tvivlens Kløft slaar Bro,
 og over Dødens med;
 jeg véd jo, at du er mig nær,
 og at du altid har mig kær.

Beskyttet af din Kærlighed
 og styrket af din Aand
 din Almagt overalt jeg ser,
 Alt styres af din Haand;
 du leder mig paa Livets Vej,
 jeg derfor evig priser dig.

Mel.: Fremad er Verdens vilde Raab.

172 Aldrig der er saa mørk en Sky,
 den skal jo for Solen svinde,
 aldrig der er saa klejnt et Ly,
 at Spurven det ej kan finde.

Aldrig der er en Storm saa strid,
 den kan sig til Stille vende,
 aldrig der er saa mørk en Tid,
 den en Gang jo faar en Ende.

Synker du ned paa Pudens brat,
 sløvet af Graaden og Sorgen,
 Savnet dig kysser vel Godnat,
 men Guds Fred dig kysser Godmorgen.

Egen Melodi.

173 Stenen i Stefanens Pande,
 den er Løgneren mod det sande.
 Taabelige, grumme Haand,
 som vil sigte paa en Aand!
 hvilken Sejersglans der bryder
 af det Saar, hvis Blodstrøm flyder!

Løgneren kun Sekunden vinder,
 intet Sandhedsord forsvinder.
 Som et Vift af lette Lin
 løsner styrtende Lavin,
 er det nok til at begrave
 Verden, naar den er af Lave.

Men det maa ej hviskes stille,
 Sandheds Ven ej blot maa ville.
 Vær i ét og alt dig selv!
 Det er Sejrens Kunst, min Sjæl!
 som Stefanen mellem Stene
 maa du staa, om selv alene.

Egen Melodi.

174 Du, som taus med sænket Hoved staar,
 lig en Lilje knækket paa sin Stængel,
 Tornekransen om det sorte Haar,
 Glædens stille blege Søsterengel!

Kommer ogsaa du fra Himlen ud?
 kommer du som Regn og Storm og Torden?
 kommer ogsaa du fra Glædens Gud,
 som en Sky for Solen over Jorden?

Har du i din Smerte ingen Trøst,
 har du ingen Lindring i din Taare,
 vækker du kun Sukke i mit Bryst,
 rører du kun Hjertet for at saare?

Jo! du styrker, skønt du bøjer mig;
 ej forgæves skal min Taare rinde.
 Jo, jeg elsker, skønt jeg frygter dig,
 du min Sjæls tungsindige Veninde!

Ja, jeg elsker dig, min blege Brud,
 elsker dig som Nattens Skygger dunkle;
 af din Sky gaar Glædens Stråaler ud,
 Haabets Stjerner i din Skygge funkle.

Kom da, Himlens Datter, naar du vil!
 ej skal Hjertet briste, skønt det bæver,
 mod det Lys, min Længsel stunder til,
 du mit Øje fra dit Mørke hæver.

Mel.: Herrens Venner ingen Sinde.

175 Hører I? vor Herre kalder
 kærlig som en Moders Bøn:
 vender om i hver en Alder
 nu med den fortabte Søn.

I sig selv han gik omsider
 med sig selv i Rette saa:
 „her af Sult og Tørst jeg lider,
 maa forsmægte og forgaa.

Hos min Fader i det fjerne,
 Tyendet af begge Køn,
 paa hans Lo og ved hans Kværne,
 de faar baade Kost og Løn.

Hjem til ham vil jeg mig vende,
til min Fader ejegod,
frit min Skyld jeg vil bekende,
staa til ham paa Tjenerfod.“

Som i Lignelsen det lyder,
Faderhjertet glemmer alt,
gør, hvad Lignelsen betyder,
rejser op hvert Barn, som faldt.

Vend dit Blik fra Skyggedale
til Gud Faders Herlighed
efter evig Sandhedstale,
det er Liv og Lys og Fred.

Mel.: Fuglen sit Øje lukker.

176 Vender sig Lykken fra dig,
bli'r du i Støvet traadt,
og bli'r af Fjender spottet,
af Venner selv forraadt,

du skal det lidet agte,
naar du dig selv ej sveg,
vi sendtes hid til Arbejd,
og ej til Lyst og Leg.

Men hist, hvor Aander svømme
paa Mælkevejens Hav,
hvor Livets hvide Svaner
opstaa af Tid og Grav.

Dér skal det aabenbares,
hvad du har tænkt saa tidt,
at den skal højest glædes,
som allermest har lidt.

Thi Smerten er kun Vrangen
af Salighedens Dragt,
i Dybets dunkle Kilder
spejler sig Livets Pragt.

Egen Melodi.

177 Jeg fik en Trøst, da Byrden tungest
laa,

mit vaade Blik et dejligt Billed saa',
jeg spurgte Gud: hvi bøjer Korset ned?
et Svar jeg fik, det gav mig atter Fred.

„Dit Kors, det er et Favntag jo saa ømt,
et Favntag, som Alverden ej har drømt!
det varsler om, du hviler i min Favn,
det vidner om, du vandt et Barnenavn.“

Et Favntag! ja, nu skuer jeg det grant,
et Favntag Barnet hos sin Fader fandt;
naar han den spæde trykker til sin Barm,
da hviler Barnet i sin Faders Arm.

Da kan det ske, den stærke Kærlighed
omfavner fastere, end selv den véd,
og Barnet ømmer sig og græder smaat,
skønt Kærligheden mente det saa godt.

Ja, jeg er svag, derfor jeg fældte Graad,
da Korset saared med sin skarpe Braad;
mit Kød gør ondt, men Aanden takker til,
at du, min Fader, saa mig favne vil.

Saa vil jeg rolig ligge ved dit Bryst
og lulle Sjælen ind med denne Trøst:

du elsker mig, derfor du favner fast,
det er min Trøst, om end mit Hjerte brast!

Dog beder jeg, min Sjæl er syg og mat,
ræk Livets Roser mig i Smertens Nat!
og skal dit Favntag end mig bøje ned,
lad mig dog føle, det er Kærlighed!

Mel.: Droslen slog i Skov sin klare Trille.

178 Som en Valplads ligger hele Jorden,
alle Vegne Kamp paa Liv og Død,
ikke blot i Slagets dumpe Torden,
medens Marken farves blodig rød,
ikke blot, hvor Heltenavnet flammer
Verden rundt i Sejrens Straaleskær
— som en Valplads er det lille Kammer,
hvor du usét stred mod Smertens Hær.

Usét af den store Hob, som vejer
Livets Daad kun i sin kolde Haand,
— sét af ham, som skænker herligst Sejer
under Kampen mellem Støv og Aand.
Vi blev Vidner, vi, som maa os bøje
ved dit Leje med et stumt „Hvorfor?“
og maa stamme tidt med dugget Øje
paa den svære Bøn i Fadervor.

„Ske din Vilje!“ Bønnen, let at nævne,
tung at nemme, aldrig uden Vé,
Suk for hver en smertebunden Evne,
mens paa Issen falder Tidens Sne.
Livets Stordaad, det er „Ske din Vilje“,
som det i Getsemane fik Røst,
hvor *han* segned paa den sorte Tilje
for at rejse sig med Engletrøst!

Egen Melodi.

179 Har Haand du lagt paa Herrens Plov,
 da se dig ej tilbage,
 se ej til Verdens Trylleskov
 og ej til Sodoms Plage!
 Men pløj din Fure, strø Guds Sæd,
 er Jorden dig for tør, saa græd!
 vil Graaden kvæle Røsten,
 saa tænk paa Gyldenhøsten!

Men sker det end, du ser dig om,
 for vi er alle svage,
 paa Stand dit Kald dog ihukom,
 gør ej et Skridt tilbage!
 Tilbage vender Livet ej,
 Tilbagegang er Dødens Vej;
 om Hastværk Fald dig bragte,
 saa lær kun at gaa sagte!

Det er jo kun en liden Stund,
 saa er vort Løb til Ende,
 og Døden er jo kun et Blund,
 som vi fra Søvnén kende,
 og Hvilen, vi alt smagte her,
 vi véd, er mer end Møjen værd;
 hvad da, naar vi skal kvæde:
 Nu evig er vor Glæde!

Egen Melodi.

180 Vær glad, naar Faren vejer
 hver Evne, som du ejer,
 jo større Sag, des tyngre Tag,
 men desto større Sejer.

Gaar Støtterne i Stykker,
 og Vennerne faar Nykker,
 saa sker det blot,
 fordi du godt
 kan gaa foruden Krykker.
 Enhver, Gud sætter ene
 han selv er mere nær.

Mel.: Nu Tak for alt ifra vi var smaa.

181 **M**an siger, Livet har bange Kaar,
 at Farten gaar ove dybe Vande,
 at uvist er det, om frelst vi naa'r
 hjem til de levendes Lande.

Ja kæmpes maa der fuldhaard en Strid
 og lides stundom i Tider lange,
 og Dagen lyser ej lige blid
 med Læg og lystige Sange.

Men lad det gaa, som Vorherre vil,
 maa tungt vi græde, skal dybt vi knæle;
 at mødes hist staar vor Hu dog til
 med alle levende Sjæle.

Og Gud ske Lov, om end sent det gaar,
 og mørke Skyer vil Dagen dølge,
 vi har ej bange, men blide Kaar,
 vi er med Herren i Følge.

Han slipper ikke, hvem han har kær,
 paa Jord saa lidt som i Dødens Dale,
 før Sejerskransen engang vi bær
 med ham i Himmerigs Sale.

Mel.: Op dog, Zion.

182 **K**ristne, lad os staa paa Vagt,
Fjenden bruge vil sin Magt,
og hans Argelist er stor,
i vort eget Bryst han bor.

Tvivl og Ufred vil han saa',
kvæle Hjertets Blomster smaa,
men hver Spire, født af Gud,
ingen Tid kan slettes ud.

Op mod Lyset gaar vor Vej,
Herren følger, svigter ej,
sukker vi end tit i Graad:
ej forstaar vi dine Raad!

Troen er vor Støttestav,
Haabet lyser over Grav,
Kærlighed gør Foden let,
Bønnen er vort Aandedræt.

Og engang som Solens Glar
ligger Livets Gaade klar,
og en Gang paa Herrens Bud
springer Hjertets Roser ud!

Folk og Fædreland.

Som: Det lakker nu ad Aften brat.

183 **B**ever vort Fædreland, o Gud,
stræk Almagtshaanden kærlig ud
og vær dets Hegn i Fred og Strid,
i Nødens som i Glædens Tid!

Hvad mest vi elsker her vi fandt,
vort bedste Eje her vi vandt,
og ingen Bostavn fjern og nær
som denne er vort Hjerte kær.

Her, her har vore Fædre bo't
og virket, kæmpet, haabet, tro't,
og her fik ogsaa vi vort Hjem
og deler Liv og Lod med dem.

Og her skal vore Børn som vi
i Verden træde deres Sti,
sé det, vi saa' paa Jordens Vang
og bede, som vi bad en Gang.

Gud! skærm du dette elskte Land
 fra Hav til Hav, fra Strand til Strand,
 skænk det din Naades blide Kaar
 lig Sommerdugg paa Rosengaard!

Af Dybets Skød du drog det op
 som Blomstret af den spæde Knop;
 saa lad til Verdens sidste Dag
 det blomstre til dit Velbehag!

Som: I Nasaret, i trange Kaar.

184 V or Konge signe du, o Gud,
 hans sande Vel du fremme!
 lad dine vise Faderbud
 hans Fyrstedaad bestemme!
 hjælp ham, at under Kronens Guld
 han altid dig er tro og huld,
 du alle Kongers Konge!

Lad Mænd omkring hans Trone staa,
 som uden Svig ham tjene!
 giv, at de sig af Hjertet maa
 til Folkets Gavn forene!
 lad ej dem glemme Sandheds Krav,
 men skifte Ret for høj og lav
 og vogte Danmarks Ære!

Som: Dagen nu igen frembryder.

185 F red er Fryd! hvor Fred, den milde,
 flygter, tier Glædens Røst,
 Fredens klare Sundhedskilde
 skænker Kraft og Liv og Lyst.

Trindt paa Jord, i hver en Egn
 Freden ligner Sommerregn,
 der nedstrømmer blidt fra oven,
 kvæger Marken, Engen, Skoven.

Fred vil Herren i det Høje,
 byder, skærmer, elsker den,
 fredfyldt Himlen for hans Øje
 grænseløs sig strækker hen.
 Engle priser højt i Kor
 Fred og Godhed, hvor han bo'r.
 Freden, liflig uden Lige,
 det er Livet i Guds Rige.

Fred paa Jorden, skal den komme
 før forbi er Jordens Tid?
 naar slaar Timen, da den fromme
 her skal leve uden Strid?
 Gud, til Livets Sol gaar ned,
 styrk os med din Himmelfred,
 giv os Freden af din Naade,
 hvor du bød den evigt raade!

Mel.: „O sanctissima“.

186 Dyb af Kærlighed,
 Lys og Herlighed,
 Verdenslivets Forklarer!
 Skæbnernes Leder,
 Aandens Udbreder,
 hil det Folk, du bevarer!

Ved din Varetægt
 Danmarks Kongeslæggt
 bar Aarhundreder Kronen.

Styrk du med Aanden
 Lovhævder-Haanden,
 Folket, Riget og Tronen!

Som: Vor Gud, han er saa fast en Borg!

187 Et Haab, som er til Himlen sat,
 skal ej beskæmmet blive;
 der falder Glimt i dunklest Nat,
 som holder det i Live.
 Ja, laa det under Sne,
 i Skjul som Vintersæd,
 det skal dog Dagen se,
 og fra sit Skjulested
 en gylden Grøde give.

Saa fejre vi vort Haab paany,
 og signe, hvad det lover,
 der er alt Lys af Foraarsgry,
 hvor Liv i Spiren sover.
 Et Jubelaar med Høst
 forlener Gud en Gang,
 naar Folket, Bryst ved Bryst,
 er lig en fredet Vang,
 som Solen skinner over.

Det Ordets Frø, som spirer nu,
 er ej en Døgnets Stemme,
 det har en Vidde i vor Hu,
 hvis Kald vi dybt fornemme.
 I Kærlighedens Aand
 faar Ordet Liv og Magt,
 og han, hvis Faderhaand
 beskærmer Brødres Pagt,
 vil ej sin Gerning glemme.

Læg Kraft, o Gud, i Røst og Skrift,
som her til Maalet stræber!
tag fra vort Hjem den Kalk med Gift,
som daarer og som dræber!
Omhegn med dine Bud
hver Frugt, hver Læskedrik!
Du er en hellig Gud —
o hæv du Folkets Blik
og rens til Bøn dets Læber!

Ved Jordefærd.

Egen Melodi.

188 Lyksalig, lyksalig hver Sjæl, som har
Fred!

dog ingen kender Dagen, før Solen gaar ned!

God Morgen, god Morgen! sang Fuglen paa
Kvist,
tit saa' den Aftensolen bag Fængselets Rist.

Tit dufted, tit nikked Smaablomster ved Gry,
før Aften laa de knust under Haglvejrets Sky.

Tit leged Smaabarnet i Morgensol rød,
ved Kvæld det laa paa Lejet saa stille og død.

Paa Jorden ej lever saa salig en Sjæl,
jo Lykken kan omskiftes fra Morgen til Kvæld.

Lyksalig dog Sjælen, som kender Guds Fred,
skønt ingen kender Dagen, før Solen gaar ned.

God Morgen! vi sjunge med Fuglen helt fro,
skal selv i mørke Fængsel til Natten vi bo.

Guds Børn kan sig glæde som Blomster ved
 Gry,
 skal selv de ligge knust under Aftenens Sky.

Som Barn kan jeg frydes i Morgensol rød,
 om ogsaa jeg før Aften er stille og død.

Guds Fred og god Aften! vi sjunge ved Kvæld:
 Vor Herre selv bevare hver flygtende Sjæl!

Lyksalig, lyksalig hver Sjæl, som har Fred!
 Guds Fred er Sjælesolen, som aldrig gaar ned!

Egen Melodi.

189 Lær mig, o Skov! at visne glad,
 som sent i Høst dit gule Blad.
 Et bedre Foraar kommer,
 hvor grønt mit Træ skal evigt staa
 og sine dybe Rødder slaa
 i Evighedens Sommer.

Lær mig, o lille Trækfugl, du,
 at svinge mig med frejdig Hu
 til ubekendte Strande.
 Naar alt er Vinter her og Is,
 da skal et evigt Paradis
 mig hisset aabent stande.

Lær mig, du lette Sommerfugl!
 at sønderbryde tunge Skjul,
 som nu min Frihed tvinger.
 En Orm jeg kryber end paa Jord,
 snart flagre højt, af tynde Flor,
 de gyldne Purpurvinger.

Du, som fra Skyen smiler hist,
 min Mester, Lærer, Jesus Krist!
 lær mig at tvinge Sorgen.
 Sving for mig Haabets grønne Flag!
 Langfredag var en bitter Dag,
 men skøn var Paaskemorgen!

Mel.: Herrens Venner ingen Sinde.

190 Græd ej, naar den Ven er borte,
 som dit Hjerte var saa kær,
 Livets Timer er kun korte,
 mere kort er Glæden her.

Bort en Gang vil Aanden haste
 fra det Støv, til Hjem den fik,
 som Elias Kaaben kaste,
 — Vennen svinder for vort Blik.

Men det gode, skønne, sande,
 han har virket, villet, tænkt,
 evigt, evigt fast skal stande
 her paa Jorden uforkrænkt.

Thi hvert ædelt Frø hernede
 trofast lagt i Tidens Jord,
 som et frodigt Træ med brede
 Grene i det stille gro'r,

til mod Sky dets Krone trænger,
 — skønt *han* ej faar se det selv —
 og de gyldne Frugter hænger
 modne ned fra Himlens Hvælv.

191 **S**tirrer ej i Graven ned
med de taarefyldte Blikke,
thi i Graven er han ikke,
han er hist i Evighed!

Taage over Graven gaar,
vi bevarer dunkle Minder,
men vi ser kun, hvad der svinder,
ikke hvad der forestaar.

Ej vi gransker Livet ud,
naar vi Dødens Nat betragte;
men vi kan dens Gru foragte,
har vi sat vor Lid til Gud.

Venligt staar hans Stjernehær,
Gud ej sine Børn forlader,
hisset har en kærlig Fader
mangen Bolig fjern og nær.

Vugger Gud dig blid i Arm,
læg dig rolig da til Hvile,
dobbelt salig vil du smile,
naar du vaagner ved hans Barm!

Giv ham da den gamle Dragt,
mens du slumrer under Løvet,
mens vi stirrer ned paa Støvet,
virker han en ny med Pragt.

Egen Melodi.

192 Død, din Bolig er oplukket —
 Jord, du tager hvad du gav!
 Gem det kære Billed, Grav!
 Her dets Sjæleliv er slukket —
 Aanden flygted, Larven faldt:
 Herren har sit Barn hjemkaldt.

Fred med Støvet, vi nedlagde!
 Fred med Aanden, Herren tog!
 Salighedens Time slog —
 Himmeltoner Sjælen vakte —
 den forløste Aand er fri —
 ved Guds Trone samles vi!

Mel.: Brat af Slaget rammet.

193 Her i Gravens Hule,
 dybt i Jordens Bryst,
 vi med Taarer skjule
 alle Hjerters Lyst.
 Rene, stærke Vilje,
 fromme, milde Hu,
 fine, hvide Lilje,
 knækket ligger du!

Intet Blik os kvæger
 nu i Smertens Stund;
 ingen Røst bevæger
 her din blege Mund.
 Paa de hvide Kinder
 Haabets Rose dør.
 Haaret mørkt sig vinder,
 lig et Sørgeflor.

Glemt er i din Hvile
 Glædens Melodi;
 Sorgens Suk og Pile
 flyver dig forbi.
 Sov da sødt i Haven!
 Dødens Timer tæl!
 Stig saa let af Graven —
 Elskede, Farvel!

Egen Melodi.

194 Fader i Himlen, se til os i Naade
 Sol paa vor Vej, under Kors, under Vaade,
 lys og forklar os i Tro dine fromme
 hellige Domme!
 Styrk os i Kvæld til det himmelske Møde,
 din Fred med de døde!

Evighedshaabet.

Egen Melodi eller Lær mig, o Skov.

195 O Gudskelov, det hjemad gaar,
did op, hvor Faderhuset staar
højt over Kors og Grave.
Hvor Himmelbroderen, Guds Søn,
jo har beredt en Plads saa skøn
for dem, som Hjemvé have.

O Gudskelov, det hjemad gaar
did, hvor de rette Børnekaar
saa lifligt er tilstede,
hvor lutter milde Blik man faar,
og Hjerte imod Hjerte slaar
af Kærlighed og Glæde.

O Gudskelov, det hjemad gaar
til Landet hist, hvor Edens Vaar
i evigt Lys mon gløde,
hvor Mindets hulde Blomster smaa
skal i forklaret Glans opstaa,
saa dufterige, søde.

Thi vil vi da med Frydesang
 hin Støvets korte Pilgrimsgang
 fuldtrøstig gaa hernede;
 igennem Trængsel, Nat og Død
 til Himlens lyse Morgenrød
 Guds Engle skal os lede.

Egen Melodi.

196 Som Dug paa slagne Enge,
 saa falder Livets Ord
 paa Kristnes Sottesenge,
 i Sky da Haabet gror,
 og Trøsten over Døden
 deraf er Førstegrøden,
 forsvunden er derved
 al Dødens Bitterhed.

Som Sol gaar ned bag Lunden
 i Havet lyseblaat,
 i Sommer-Aftenstunden,
 mens Fugle kvidrer smaat,
 saa gaar den Sjæl til Hvile,
 i Færd med sødt at smile,
 som føler, i sit Ord
 hos os vor Herre bor.

Som let vort Legem gyser
 i Sommer-Morgengry,
 mens Morgenstjernen lyser
 og lover Dag paany,
 mens Sommerdagen gryer
 i hvide Morgenskyer,
 saa er, med Livets Lys,
 vort sidste Kuldegys.

Mel.: At sige Verden ret farvel.

197 Naar Livets Sol for mig gaar ned,
 bær mig, o Gud, med Kærlighed
 hjem til dit lyse Rige!
 Du véd, at jeg kun evned lidt,
 men at min Sjæl fik Vinger tidt
 paa Bønnens Jakobsstige!

Hver Tanke, som jeg hused her,
 og som af Evighed fik Skær,
 i trofast Hu du gemmer;
 hver Kamp, jeg stred, hver Sejr, jeg vandt,
 i Mindets Blomsterkrans du bandt —
 det Haab mig ej beskæmmer!

Alt, hvad jeg elsked her paa Jord,
 hver Attraa ren, hvert kærligt Ord
 kan ikke lægges øde;
 hver Spire, som ej voksed ud,
 hver Længsel, som fik Atterbud,
 skal frigjort hist jeg møde!

Egen Melodi.

198 Jeg gaar i Trængsel, hvor jeg gaar,
 mod Synden skal jeg stride,
 om Gud med Korsets Tugt mig slaar,
 det skal jeg taalig lide;
 tit ingen Vej jeg ser,
 hvor jeg kan vandre mer,
 naar Modgangs Taage om mig staar, —
 jeg gaar i Trængsel, hvor jeg gaar.

Jeg gaar til Døden, hvor jeg gaar,
 og véd mig aldrig sikker,
 jeg véd ej Dag, ej Time, naar
 min Gud herfra mig skikker!
 Et lidet Aandefang
 kan ende al min Gang,
 saa jeg i Evigheden staar;
 jeg gaar til Døden, hvor jeg gaar.

Jeg gaar til Himlen, hvor jeg gaar,
 frimodig da, mit Hjerte,
 kun did, hvor du en Ende faar
 paa al din Synd og Smerte;
 bort, Verdens Lyst og Pragt,
 til Himlen staar min Agt!
 al Verdens Eje jeg forsmaar,
 jeg gaar til Himlen, hvor jeg gaar!

Egen Melodi.

199 Nødig sige vi: „Farvel!“
 men: „Velkommen!“ o, hvor gerne!
 Har vi rigtig kær en Sjæl,
 er den nær dog i det Fjerne.

Mødes Blik med Blik ej mer,
 er de Kæres Smil bortfløjne,
 Blik og Smil, som ingen sér,
 mødes dog med Sjæleøjne.

Morgensol! genlys i Kvæld!
 Ungdom! lev i Alderdommen!
 Aanden i hvert skønt „Farvel!“
 gemmer dog et skønt „Velkommen!“

Egen Melodi.

200 Jeg har baaret Lærkens Vinge,
 jeg har sunget højt dens Sang,
 jeg har følt, jeg skal mig svinge
 ind i Paradis en Gang.

Jeg har følt, jeg har kun hjemme
 dér, hvor Sang og Glæde bor,
 Genlyd af min Ungdoms Stemme
 altid følger mig paa Jord.

Lad kun Graad mit Øje blinde,
 har min Sjæl sin Vinge blot,
 skal jeg atter Vejen finde
 til min Ungdoms lyse Slot.

Naar jeg frem med hævet Pande
 syngende i Mørket gaar,
 véd jeg, at i Dødens Lande
 springer atter ud en Vaar.

Mel.: Mig hjertelig nu længes.

201 Igennem Nat og Trængsel
 gaar Sjælens Valfartsgang
 med stille Haab og Længsel,
 med dyb Forventnings Sang;
 det gennem Natten luer,
 det lysner gennem Sky,
 til Broder Broder skuer
 og kender ham paany.

Vor Nat det Lys oplive,
 som aldrig slukkes ud,
 ét Sind os alle give
 i Trængsel Trøstens Gud;
 ét Hjerte kærlig lue
 i hver Korsdragers Bryst,
 én Gud, til hvem vi skue,
 én Tro, ét Haab, én Trøst!

En Røst fra tusind Munde,
 én Aand i Tusinds Røst,
 én Fred, hvortil vi stunde,
 én Frelsens, Naadens Kyst:
 én Sorg, ét Savn, én Længsel,
 én Fader her og hist,
 én Udgang af al Trængsel,
 ét Liv i Jesus Krist!

Saa gaa vi med hverandre
 den store Pilgrimsgang,
 til Golgata vi vandre
 i Aand, med Bøn og Sang;
 fra Kors, fra Grav vi stige
 med salig Lov og Pris
 til den Opstandnes Rige,
 til Frelsens Paradis!

Egen Melodi.

202 Grønnes — det er, hvad vi kunne,
 skyde Løv til Vintren kommer,
 knejse kækt til Trods for Kulden,
 vokse, visse paa vor Sommer!

Grønnes kun — se det er Sagen —
 leve med og være vaagen,
 leve kort Tid eller længe,
 blot vi lyser op i Taagen.

Og hvad dette Aar saa' grønnes,
 sikkert modnes vil det næste,
 naar vi blot har lært i Livets
 rette Grund vor Rod at fæste.

Thi saa bær den det, som segner,
 gemmer tro, hvad her maa falme,
 indtil Vinterstormens Ligsang
 ender i en Paaskesalme.

Egen Melodi eller Herrens Røst, som aldrig brister.

203 Herrens Venner ingen Sinde
 mødes skal for sidste Gang;
 naar til Afsked Taarer rinde,
 dette Ord har liflig Klang.

Ses vi aldrig mer hernede
 under dette Stjernetag,
 i den store Helgenkæde
 mødes vi paa Herrens Dag.

Maa vi end med Smerte bringe
 kære Venner vort Farvel,
 hisset skal der atter klinge
 et Goddag til Liv og Sjæl.

Naar til Afsked Taarer rinde,
 syng det ud med liflig Klang:
 Herrens Venner ingen Sinde
 mødes skal for sidste Gang.

204 **B**arnet Ting at danne kun begynder
for dem straks igen at bryde sønder,
men udødeligt er Kunstens Værk.
Og, vor Skaber! du med grusom Kulde
selv dit Værk tilintetgøre skulde?
nej, dertil er du for vis og stærk.

Læg, min Aand! dig roligt til at sove.
I den lille Kirkegaards-Alkove
følger du i Mulm ej Støvet ned.
Vaagnet — en fornyet Ungdomsmorgen
dig den Fryd, som nu er dig forborgen,
overrasker med Guds Kærlighed.

Som: Herrens Venner ingensinde.

205 **S**tille du, som klager over,
at vort Liv er Drøm og Tant,
er vel Sjælen død, der sover?
synes er ej derfor sandt.

Livet selv kan i den haarde
Gravseng aldrig blive lagt:
„Jord du er, til Jord skal vorde!“
det blev ej om *Aanden* sagt.

Ikke Glæden, ikke Sorgen
er vort Maal og Med, — vor Sag
er at virke, saa Imorgen
sér os vid're end Idag.

Lad de Ædles Daad os mindes,
saa vort Hjerte staar i Brand,
at der efter os maa findes
Fodspor her paa Tidens Strand.

Tænk, om over Livets Bølger
stedt i Nød en Broder fo'r,
som kun frelses, naar han følger
trøstigt disse gode Spor!

Lad os spænde alle Kræfter,
— komme, hvad der komme maa! —
der er nok at stræbe efter
og med Tro at bie paa!

Egen Melodi.

206 Har vi toppet, maa vi dale,
det er Loven under Sol;
hører det, I høje Sale,
hører det, hver Kongestol,
som for Haanden,
saa for Aanden
op og ned er Verdens Løb.

Ned ad Bakke, let at komme,
om end tungt at tænke paa,
maa vi, før vort Løb er omme,
før vort rette Maal vi naa,
skønt tilvisse
over Isse,
over Bjerg og Sky det staar.

Evig sand er Jesu Tale
 som i Himmel saa paa Jord:
 størst er de, som dybest dale
 i hans Aand og i hans Spor;
 i Guds Rige
 de skal stige
 til Fuldkommenhedens Maal.

Aften først, derefter Morgen,
 saa den gamle Regning lød,
 evig Fryd kun efter Sorgen,
 evigt Liv kun efter Død.
 Vi maa krybe,
 før vi flyve,
 ned og op gaar Jesu Spor.

Egen Melodi.

207 Der strømmer en Flod mod det evige
 Hav

med Kraften helt underfuld;
 hver Bjergets Malm i dens Bølgegrav
 dens Strøm forvandler til Guld.

Den Guldflod strømmer mod Evigheds Hav
 fra Livets Paradiskyst;
 den bruser med Kraften, Guddommen gav,
 dybt gennem Naturens Bryst.

Den strømmer i alle Naturer ind,
 hvor Guddomslivet end bor;
 den Strøm forvandler i Menneskets Sind
 til Himmel den sorte Jord.

Den bruser gennem Digterens Bryst
 med Livets evige Klang;
 hver Sorg den forvandler til Vemodslyst,
 hvert Suk til smeltende Sang.

Selv Stenen, der knuged med Bjerger-vægt,
 opløses til gyldne Grand;
 forklaret bortsvømmer Stenenes Slægt
 i Livsstrømmens Ocean.

Strøm, Guldflod, strøm mod det evige Hav
 med Kraften helt underfuld;
 hver Livets Malm i din Bølgegrav
 omsmelt til det lutrede Guld!

Mel.: Det er saa yndigt at følges ad.

208 Det er saa yndigt at følges ad,
 hvor banet Vejen er paa det jævne,
 og Vejen gaar til Guds-Fredens Stad
 med al den Herlighed, Mund kan nævne.
 I Davids-Staden
 er Guld paa Gaden
 kun Overfladen.
 O Gud ske Lov!

Det er saa lifligt hos Gud at bo
 med Søskenhjerte i Fælles-Hjemmet,
 hvor Himmelglæder som Roser gro,
 hvor Hjertesorgen som Synd er fremmed,
 hvor Kærligheden
 har plantet Eden
 med Himmelfreden.
 O Gud ske Lov!

Ja, det er saligt at følges ad
med Jesus selv, i sit Navn os givet,
til Kærlighedens guldprude Stad,
hvor Gud er Lyset saavel som Livet,
hvor Troen hviler,
hvor Haabet smiler,
kun evig iler
vort Gud ske Lov!

Egen Melodi.

209 Der springer en Kilde ved Livstræets Rod,
i Verdenshavet strømmer Udødeligheds Flod;
og Havet ej ældes, og Jordens grønne Ø
hver Sommer staar forynget i livsgrønne Sø.

Hvor Livskilden springer, didhen staar min
 Hu;
 hvor Livstræet blomstred, der blomstrer det
 endnu,
 se frem, men ej tilbage, hvad Sjælen attraar,
 maaske dog engang under Solen du naa'r.

Men naa'r under Solen ej Sjælen, hvad den vil,
saa er der andre Sole og andre Stjerner til.
Og slukkes alle Sole og Stjerner en Gang —
dog Livets Kilde springer, hvor evigt den
sprang.

Egen Melodi.

210 Dugdraaben blinker paa Rosengren,
 den tindrer, den sitrer af Glæde.
 I mindste Dugperle klar og ren
 er Verdenssolen til Stede.

Sjæle er Draaber paa Livets Gren,
 de tindrer, de sitrer af Glæde.
 I Sjælens Dugperle klar og ren
 er Verdensaanden til Stede.

Dugdraaben blinker et Øjeblik,
 men evigt er Guddomslivet.
 Den Sjæl, hvori Guds Billed opgik,
 en evig Verden blev givet.

Egen Melodi.

211 Far vel, far vel, Udlændigheds Land,
 for Herberge Tak, for Venlighed Tak,
 for alt, hvad du delte med Hjertet!
 Nu kan vi ej hvile,
 maa fremad ile
 over Bjerg, over Dal
 til Himmelens Sal!
 Far vel, far vel!
 Se, Stjernen blinker,
 og Kronen vinker
 far vel, far vel!
 — Vær hilset, du lyse, livsalige Strand!
 Vær hilset, du Livets det dejlige Land!
 Vær hilset, du søde
 Jerusalem!
 Vær hilset, du Møde
 i Glædens Hjem!

Mel.: Dagmarvisen.

212 En Solskinsmorgen, en Modvinds Dag,
 en Aften da alt bliver stille,
 og Livet stævner med sænket Flag
 hjem imod Livets Kilde.
 Mens min Sol den synker mod Vove.

De var saa mange, de Haab ombord,
 da Skuden rejste af Havnen —
 til Lykke — om nu af det hele Kor
 et eneste straalere i Stavnen.
 Mens min Sol den synker mod Vove.

Til Lykke, dersom dit Haab til Gud,
 den Tro, der Lyksalighed ejer,
 endnu tør skinne i Disen ud,
 saa vandt du for Livsdagen Sejer.
 Om end Solen synker i Vove.

En Solskinsmorgen, en Modvinds Dag
 er Menneskelivet herneliden.
 Det give mig Gud, at jeg mit Flag
 maa sænke i Aftenfreden.
 Naar min Sol skal synke i Vove.

Mel.: Befal du dine Veje.

213 En Gang maa alt erfares
 og leves om igen;
 et Sted maa dog bevares,
 hvad Tiden tæred hen;
 ej blot hvert Glimt, vi skue
 af Aandens indre Lyn,
 men hver en jordisk Lue
 og hvert et jordisk Syn.

Da skal til ét vi samle,
 hvad stykkevis gik tabt,
 da vaagner alt det gamle
 og staar forynget skabt.
 Den Røst, som alt forsøder,
 det Blik, som her os bandt,
 os hisset ogsaa møder,
 endskønt det her forsvandt.

Den Trøst er dog den sidste,
den Tro bestaar tilsidst:
hvad her jeg maatte miste,
jeg møder en Gang hist.
Til Undergang ej skabtes
endog det mindste Frø;
nej intet Liv der tabtes,
skønt hvert et Liv maa dø!

Egen Melodi.

214 Tænk, naar engang den Taage er
forsvunden,
som her sig sænker over Livet ned,
naar Dagen evig klar er hist oprunden,
og Lys omstraaler hvert af mine Fjed!

Tænk, naar engang er løst hver jordisk Gaade,
besvaret hvert Hvorfor, jeg grunded paa,
men kunde ej med al min Grublen raade,
tænk, naar jeg Herrens Vej skal klart forstaa!

Tænk naar engang hver Hjertesorg er slukket,
hver Vunde lægt, og stillet hvert et Savn,
hver Smertens Taare visket af, og Sukket,
det dybe, kvalt i Kærlighedens Favn!

Tænk, naar engang jeg uden Synd skal leve,
 hver Tanke ren, hver Gerning uden Brøst,
 naar aldrig jeg behøver mer at bæve
 for Muligheden af en syndig Lyst!

Tænk, naar engang i Himlens gyldne Sale
 jeg med den Ven, jeg her paa Jorden fandt,
 i Lyset om et evigt Liv skal tale,
 og om det Liv, der som en Drøm forsvandt.

Egen Melodi.

215 Jeg lever og véd, hvor længe fuldtrøst:
 jeg lever til Herren mig kalder;
 jeg lever og venter den kaldende Røst,
 jeg lever som Gæsten paa fremmed Kyst,
 til Faderen Barnet hjemkalder.

Jeg dør, og jeg véd, hvad Time det sker:
 det sker i Beskikkelsesstunden;
 jeg dør, naar mit Øje Fuldendelsen ser,
 jeg dør, naar ej Døden mig truer mer,
 men Kilden til Livet er funden.

Jeg rejser og véd, hvor Rejsen gaar hen,
 den gaar til Guds evige Rige;
 jeg rejser til Aandernes Fader og Ven,
 til Landet, hvor aldrig med Sorg igen
 fra Sjælene Sjælene vige.

Jeg lever et saligt Liv alt i Gud,
 jeg dør kun for evigt at leve,
 jeg rejser med Glædens det evige Bud,
 hvi aander jeg ikke den Glæde ud
 hver Stund, jeg i Verden mon leve!

Egen Melodi.

216 Til Naadens store Aandefest,
 mig kalder mægtig Stemme:
 far hen, hvad her mig glæded mest,
 har det hos Gud ej hjemme!
 Far hen, hvad ej mig følge kan,
 ej Gods, ej Guld, ej Agerland
 skal Herrens Gæst nedtvinge.

Brist, brist hvert Baand, mig holder fast,
 og fra min Gud bortdrager!
 Om Hjertet med de Baand end brast,
 om saaret Sjæl end klager —
 O Herre, giv mig Kraft og Mod!
 hvis ej for dig jeg alt forlod,
 i Dig mit alt jeg tabte!

Mel.. Som Hønen klukker mindelig.

217 Vær stille Hjerte, bi paa Gud,
 hans Time nok skal komme,
 saa sender han dig Englebud:
 Din Ventetid er omme!
 Da glemmer du, at den var lang,
 da bliver og dit Suk til Sang
 om Freden, som dig favner.

Blandede Sange.

Norsk Folkemelodi.

218 Under Sky finder Længslen ej Ro,
og vort Hjerter er hjemløst i Vrimlen;
under Sky er dog trøstigt at bo,
thi bag Sløret deroppe er Himlen.
Under Sky er der higende Savn,
under Sky fandt vi Faderens Favn,
under Sky gaar den sejrende Død,
under Sky Haabets Paaskeang lød.

Over Sky er ej Suk eller Ve,
der aftørres hvert grædende Øje,
over Sky skal Gud Herren vi sé,
Ham, hvis Trone staar fast i det Høje.
Over Sky skal forklares vor Sans,
over Sky straalers Livet i Glans.
Hver en Blomst, traadt i Støv under Sky,
over Skyen udspringer paany.

Som: Dejlig er den Himmel blaa.

219 Frihed bedre er end Guld,
var end Verden deraf fuld,
og vor Frihed af Guds Naade,
den for Verden er en Gaade,
er dog af al Frihed bedst.

Ja, som ægte Børn paa Jord,
lyttende til Faders Ord,
gøre frit, hvad ham til Ære
og til Glæde bedst kan være,
saa er Aanden hos Guds Folk.

Kærlighedens Lov og Ret
gør os Aag og Byrde let,
Kærlighedens Liv og Aande
raader Bod paa Ve og Vaande
i vort Himmerig paa Jord.

Egen Melodi.

220 Glem Døden, naar det gaar tilstorms,
hvor Ærens Fane vajer!
glem Døden, gaar det mod et Vorms,
hvor ej der kæmpes for en Forms,
men for en Sandheds Sejer!

Men naar i Lidenskabens Brand
du blusser op og gløder,
og naar i Lykkens Glemmeland
og strænge Tiders Ørkensand
dig Fristeraanden møder;

da *husk*, vi er som i en Baad
 paa Verdenshavets Bølger,
 at Livet hænger i en Traad, —
 at Synden, som er Dødens Braad,
 har Dommens Dag i Følge!

Ja, glem ej Døden, husk den vel,
 naar Sol i Havet dukker;
 naar Mørket vider sine Skel,
 og naar du selv i sene Kvæld
 din Sengelampe slukker.

Thi Mulmet, naar det vælder ud,
 og jager Aftenrøden,
 det dunkle, stjernesaa'de Skrud,
 det fik af alle Sjæles Gud
 den Indskrift: glem ej Døden!

Mel.: Aldrig er jeg uden Vaade.

221 Stjernelil, jeg ser dig smile,
 fjernet Millioner Mile
 fra det Fnug, vi kalder Jord,
 sig mig, Stjerne, hvor du bor?

Staar dit Bo i Himlens Sale?
 hører du vor Mester tale?
 Er du Herren mere nær?
 sig mig, lille Stjerne kær!

Dobbelt sødt jeg ser dig smile,
 gennem Millioner Mile
 du mig siger, Stjerne kær:
 vi er Herren lige nær.

Han, som bor i Himlens Sale,
 jeg som du ham hører tale.
 I dit Hjertes Tempelhvælv
 huser du jo Herren selv.

Egen Melodi.

222 To Engle smaa os følge, hvor vi gaa,
 usynlig de paa vore Skuldre hvile.
 Ved højre Kind den ene titter ind
 i Sjæl og Øje, naar vi kærligt smile.

Hver ærlig Id han skriver op med Flid;
 hver Tanke from og god han tro bevarer.
 Hvert Palmeblad han straks forsegler glad,
 hver Midnat han til Himlen med det farer.

Med strænge Flid paa hver uærlig Id
 og paa hver ufrom Tanke ser den anden.
 Ved venstre Kind han ser i Øjet ind
 og læser Brødens dunkle Skrift paa Panden.

Hvad ondt han saa', han straks opskrive maa;
 dog tøver han en Stund med Seglets Gemme.
 Raab til din Gud — og Englen sletter ud,
 hvad angerfuld du bad din Gud forglemme.

Men vender du før Midnat ej din Hu,
 og Angerstaaren ej dit Øje væder,
 dit Syndebrev forsegler han, der skrev,
 — men Englen paa din højre Skulder græder.

223 Nu titte til hinanden de favre
 Blomster smaa,
 de muntre Fugle kalde paa hverandre;
 nu alle Jordens Børn deres Øjne opslaa,
 nu Sneglen med Hus paa Ryg vil vandre.

Den kære Gud og Skaber den mindste Orm
han føder Fugl og Markens Lilje klæder;
dog Menneskenes Børn har han allermest kær,
Gud aander paa Øjet, naar det græder.

Guds Søn var selv et Barn, og paa Krybbe-
 straa han laa,
 hans Vugge stod paa Jord foruden Gænge;
 Guds Himmeriges Fryd har han lovet de Smaa
 og Blomster fra Paradisets Enge.

Guds Søn har os saa kær, han er Børne-
 vennen stor,
 han bærer Barnet op til Gud paa Armen!
 Han Storm og Hav betvang, da han vandred
 paa Jord,
 men Børnene leged ham ved Barmen.

O du, som os velsigned og tog i Favn de
Smaa,
en Morgen sé vi dig i Paradiset!
Du lærte os til Gud vore Øjne opslaa,
evindeligt være du lovpriset!

Mel.: Saa vidt som Solens Straaler stige.

224 Udrundne er de gamle Dage
som Floder i det store Hav,
og hvor sig hviler nu den Svage,
dér fandt den Stærke og sin Grav;
men lovet være Himlens Gud,
de Ædles Æt dør aldrig ud!

Mens Graven kastes, Vuggen gynger,
og Liv udsletter Dødens Spor,
saa al Tid sig igen forynger
hver ædel Slægt i Syd og Nord,
og Mindet, som Guds Miskundhed,
forplanter sig i tusend Led.

Saa lad derpaa os Syn da fæste,
hvad Ædle kalder Livets Lyst!
Ja, lad os kæmpe med de Bedste –
og vove kækt mod Død en Dyst!
At byde den og Graven Trods
kan med Guds Hjælp og lykkes os!

Egen Melodi.

225 Vor Forsknings Rige er saa vidt
og leder efter Grænser,
thi Stjernens Vej og Myrens Sti
den lige trolig ændser;
det hele runde Jordens Æg
i Himmelrummets Rede,
mod det vort Øje er paa Vagt,
om det vi Tanken kæde.

Hvor højt et Maal, hvor vidt et Syn
 for Øjet og for Tanken
 fra Fjeldets stolte Ørnebur
 og ned til Østersbanken!
 fra skjulte Kilders sagte Nyn
 til Skyens Tordentale!
 fra Skummets sølverhvide Pragt
 til Liljerne i Dale!

Og har du gransket Øjet træet —
vor Gransken trættes ikke,
 thi hvad den ene ej kan se,
 det ser de mange Blikke;
 af tusind spredte Tegn og Træk
 vi sammenstave Loven:
 af tusind Løv fik Træet Tag,
 af tusind Træer Skoven.

Og mens vi tyde Lovens Skrift,
 vor sidste Lov skal være:
 ej blot Guds Værk at granske ud,
 men af hans Værk at lære;
 af Stjernens Vej og Myrens Sti
 og læse *saa* hans Veje,
 at paa vor egen Myresti
 vi Stjernens Fred kan eje!

Egen Melodi.

226 Naar en Gang i fjerne Tider
 med vemodig Røst
 Aandens Blik tilbage glider
 mod vor Ungdomskyst,

da vil Mindet om hvert Møde
 med en Ungdomsven
 smile som en Morgenrøde
 over Livet hen.

Mildt, som Aftenklokken ringer
 i den tavse Kvæld,
 Genlyd gennem Sjælen klinger
 selv i hvert Farvel.
 Mødets Fryd som Savnets Smerte
 smelter stille hen,
 i det Haab i Kristnes Hjerte:
 snart vi ses igen.

Ja, det lyder lydt herinde
 med en liflig Klang:
 „Herrens Venner ingen Sinde
 ses for sidste Gang.“
 I den store Morgenrøde
 samles Ven med Ven.
 I det store Vennemøde
 skal vi ses igen.

Egen Melodi.

227 Midt i en Jerntid, som ikkun tror
 den Magt, som Vaabnene vinder,
 du ligger roligt, du høje Nord,
 i Aandens Sollys og skinner;
 din Storhed er ej Guld og Pragt
 og ej Kanoners Torden,
 du er en stille Verdensmagt
 for Hjertets Sag paa Jorden.

Vist maa end slaas mangt Aandens Slag
 for dig bag korsede Skjolde;
 men Tanken staar som et Solskinsflag
 paa Nordens grønnende Volde;
 og frygt kun ej, du lille Hær,
 som modigt vover Striden,
 hvert Ungdomskuld i Norden bær
 en Fylking ny ind i den.

Ja, hil dig, hellige Hjem i Nord,
 hvor over Nordstjernen vaager!
 Gud give dig Sejren, fordi du tror
 igennem Tidernes Taager,
 fordi med Enfolds fromme Sans
 du Aandens Storveje kender
 og bærer i dit Sind den Glans,
 som paa din Himmel brænder!

Egen Melodi.

228 Kirkeklokke! ej til Hovedstæder
 støbtes du, men til den lille By,
 hvor det høres trindt, naar Barnet græder,
 og inddysses blidt ved Vuggesang.

Mens som Barn paa Landet jeg var hjemme,
 Julemorgen var mit Himmerig,
 den du meldte mig med Englestemme,
 kimed klart den store Glæde ind.

Højere dog stemte dine Toner,
 naar de med „den gyldne Sol frembrød“,
 kimed: Støv, oprejst er din Forsoner,
 stat nu op i Paaske-Morgengry.

Lifligt dog det klinger helst om Høsten
i den stille, svale Aftenstund,
gennem Jorderig gaar Himmel-Røsten,
kalder Sjælen til sin Hvile ind.

Derfor nu, naar Aftenklokken melder:
Solen sank, og Fuglen slumred ind,
da mit Hoved jeg med Blomsten hælder,
nynner sagte mellem Bedeslag:

Kirkeklokke! naar til sidst du lyder
for mit Støv, skønt det dig hører ej,
meld da mine kære, saa det fryder:
han sov hen, som Sol i Høst gaar ned.

Egen Melodi.

229 Det lærte mig Vaarens Lærke,
der jubler i Morgengry,
i Toner, klare og stærke,
at sende min Tak mod Sky.

Det lærte mig Engens Blommer,
der blomstrer i ydmyg Pragt,
fra Hjertets skjulte Sommer
der udgaar en stille Magt.

Det lærte mig Havets Bølge,
der ruller sagte mod Strand,
paa Hjertebunden at dølge
en Skat fra Livets Land.

Det lærte mig Dødens Engel,
der tavs gennem Verden gaar
og knækker hver Blomsterstængel:
der kommer en evig Vaar.

Det lærte mig Sjælens Længsel
og Hjertets dybeste Trang,
at Livet her er et Fængsel,
dog Frihed kommer en Gang.

Mel.: Der er et yndigt Land.

230 Der gaar et stille Tog
igennem Kampens Bulder
med Bøn paa alle Sprog;
det bøjer mod den faldne ned
med Korset paa sin Skulder,
med Bud fra Hjem og Fred.

Det findes dør ej kun,
hvor Kampens Vunder bløde,
men paa al Verdens Rund,
det er al Verdens Kærlighed
af ædle, gode Hjerter,
som stille knæler ned.

Det er Arbejdets Sky
for Krigens Mord og Hærjing,
der be'r om Fred og Ly;
det er hver Lidende paa Jord,
som kender Nød og Kummer,
der sukker for sin Bro'r.

Det er hvert Smerte-støn
 af saarede og syge,
 det er den kristnes Bøn;
 det er forladtes blege Raab,
 det er den krænkes Klage,
 den dræbtes sidste Haab.

En Bønnens Regnbu-bro
 op gennem Verdens Uvej
 i Skin af Kristi Tro:
 at over Lidenskabens Nød
 maa Kærlighed faa sejre;
 thi saa hans Løfte lød.

Egen Melodi.

231 Der flyver saa mange Fugle
 imellem Himmel og Jord.
 Selv med den allermindste Fugl
 en Tanke fra Gud henfo'r.

Der farer saa mange Sjæle
 hver Stund fra Himmel til Jord.
 Selv i den allermindste Sjæl
 en underfuld Verden bor.

Guds Tanker flyve som Fugle,
 som Sjæle farer de hen.
 Fra Livets Væld de spredes ud —
 dér samles de først igen.

Egen Melodi.

232 Hvorfra vi kom, og hvorhen vi gaar,
 hvoraf vort inderste Jeg bestaar,
 hvorfor vi lever, hvorfor vi dør,
 det Ingen véd nu saa lidt som før.

Dog se, os røber jo Stjernens Skær,
 vor Jord er Ø kun i Øers Hav.
 Er Længslen ud over Verdens Sø
 ej Hjemvélængsel mod Hjemlandsø?

Saa lad os stævne da ud paa Hav
 med frejddigt Haab over Liv og Grav.
 Vort Maal vi kender. Vor Kurs vi véd,
 thi Ledelyset er Kærlighed.

Tænk, naar fra Stævnet det lyder: „Land!“
 tænk, naar vi genser vor Hjemlands Strand,
 tænk, naar den Kundskab er bleven vor:
 hvorfra, hvorhen og tilsidst: hvorfor!

Egen Melodi.

233 Den prægtigklædte Sommerfugl
 er fløjen fra Guds Haand,
 han gav den gyldne Ringe
 og røde Rosenbaand.

Og alle Verdens Mennesker
 og alle Kongebud
 ej gøre kan en Sommerfugl,
 det kan alene Gud.

Mel.: Dagen gaar med raske Fjed.

234 Mennesket i Støvets Dragt,
 naar hans Liv er ægte,
 ydmyg under Aandens Magt
 maa sig selv fornægte.

Lære vi den skønne Kunst
i Vorherres Skole,
evig af Gud Faders Gunst
straale vi som Sole.

Egen Melodi.

235 **F**red og Glæde følges ad,
hvor de dybe Røster klinge!
sæt dig hen og syng dig glad
under Ly af Aandens Vinge!
Lig en Orgelfløjte stærk
bag de høje Tempelpiller,
Hjertet er dit Toneværk,
Troen er den Haand, der spiller.

Egen Melodi.

236 **D**en store Mester kommer,
fuldkærlig er hans Id,
han sidder ved Smeltediglen
og lutrer Sølv et med Flid.

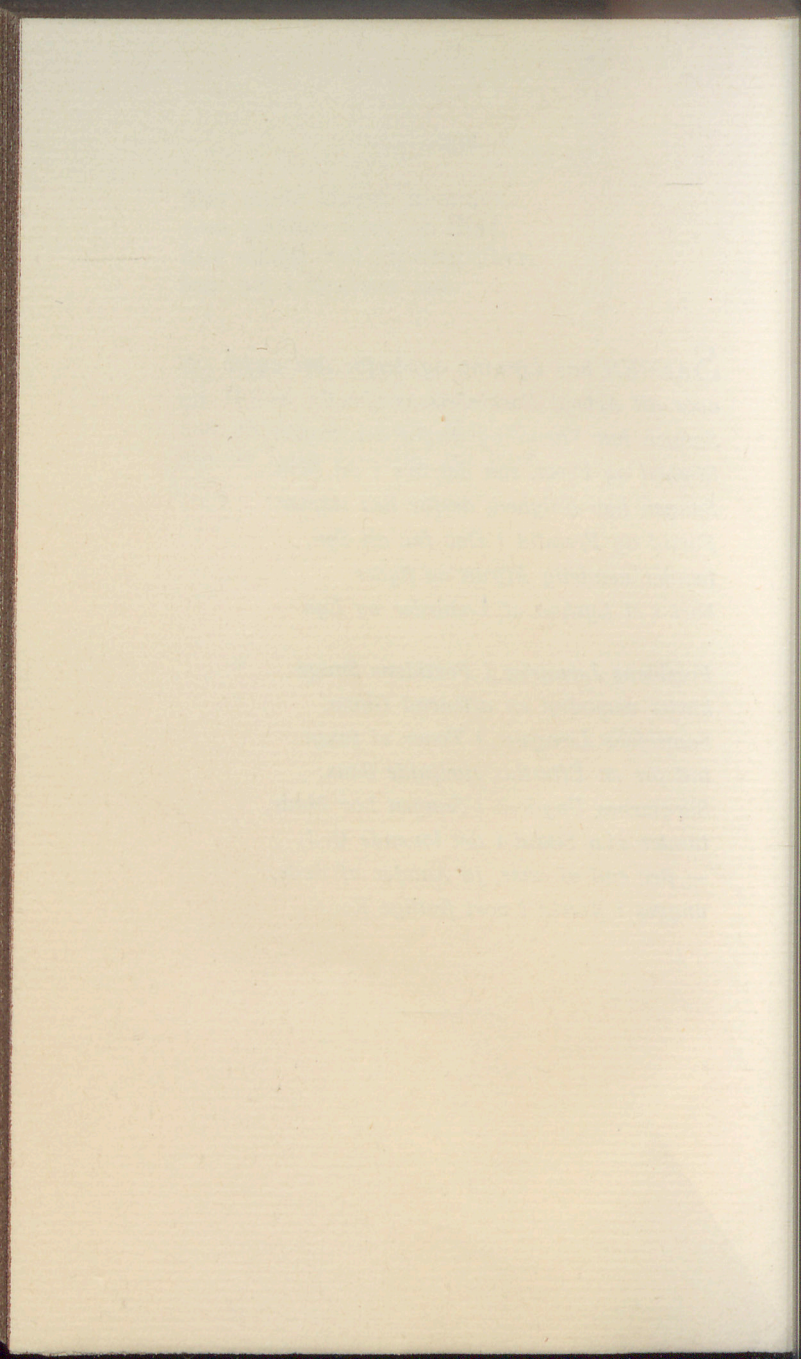
Det Øjeblik han venter
og agter kærlig paa,
naar klarlig hans eget Billed
vil dybt i Sølvspejlet staa.

Der store Mester kommer,
som smelter Sjæl og Sind,
han sidder ved Hjertegruben,
han ser i Sjælene ind.

Og har i Hjertedybet
sit Billed klart han set,
saa glædes den høje Mester,
saa er hans Gerning alt sket.

*S*ANGEN har Lysning og derfor den gyder
over dit Arbejd Forklarelsens Skin!
Sangen har Varme og derfor den bryder
Stivhed og Frost, saa det tør i dit Sind.
Sangen har Evighed, derfor den skyder
Fortid og Fremtid i Hob for dit Syn,
tænder uendelig Attraa og flyder
bort i et Lyshav af Længsler og Lyn.

Fortidens Længsler i Fortidens Sange
kaster vemodigt en aftenrød Glans,
Samtidens Længsler i Toner vi fange
ind for en Eftertids sjælfulte Sans;
Slægternes Ungdom i Sangen har Møde,
tumler sin Stund i det tonende Ord;
— fler end vi aner, ja Aander af døde,
vugges i Kvæld i vort festlige Kor.



Nr.		Nr.	
1	N. F. S. Grundtvig	31	Pavels
2	B. S. Ingemann	32	Kr. Janson
3	Efter det Tyske ved Vilh. Birkedal	33	C. Hauch
4	Oldenburg	34	Grundtvig
5	(Luther)	35	Af Indre Missions Salmebog
6	Tysk	36	(Efter evangelisk- kr. Slmbg. Nr. 49
7	Grundtvig	37	Forf. ubekendt
8	Chr. Richardt	38	St. Blicher
9	Grundtvig	39	Kr. Janson
10	Anton Jensen	40	J. Baggesen
11	Agerbek	41	Fru L. Birkedal
12	Grundtvig	42	Wexels
13	Tysk (Stenersen)	43	Grundtvig
14	Wexels	44	M. Eriksen-Gulddal
15	Brorson	45	Kr. Janson
16	J. Sankey	46	Grundtvig
17	Chr. Richardt	47	D. Schmith
18	En gl. Sang	48	Sarah Adams (ved U. Birkedal)
19	Grundtvig	49	Ingemann
20	Ingemann	50	Timm
21	En gl. latinsk Sang	51	Grundtvig
22	Grundtvig	52	Marie Wexelsen
23	C. J. Brandt	53	L. Maltesen
24	Eriksen Gulddal	54	B— n—
25	Ambrosius Stub	55	Forf. ubekendt
26	Grundtvig	56	Chr. Richardt
27	Kaalund	57	Tysk (Brorson)
28	H. C. Andersen	58	Johannes Evald
29	C. Hauch		
30	Grundtvig		

Nr.		Nr.	
59	Ingemann	100	Ingemann
60	Marie Wexelsen	101	Grundtvig
61	Ingemann	102	Ingemann
62	Zak. Nielsen	103	Kingo
63	U. Birkedal	104	Jakob Knudsen
64	St. Blicher	105	U. Birkedal
65	Grundtvig	106	Ingemann
66	Kr. Janson	107	U. Birkedal
67	Anton Jensen	108	J. Evald
68	C. Hostrup	109	Gammel „Dagvise“ (Grundtvig)
69	H. Longfellow (ved U. Birkedal)	110	H. F. Lyte (ved U. Birkedal)
70	Anton Jensen	111	Tysk (Fr. Hamme- rich)
71	Vilh. Malling	112	Mathias Claudius
72	Ingemann	113	Kr. Janson
73	Forf. ukendt	114	Ingemann
74	Grundtvig	115	Ingemann
75	Ingemann	116	Ingemann
76	Grundtvig	117	Ingemann
77	Grundtvig	118	Ingemann
78	Th. Hertz	119	Ingemann
79	Tennyson (ved U. Birkedal)	120	Chr. Richardt
80	Kr. Janson	121	Anton Jensen
81	Grundtvig	122	A. Øhlenschläger
82	Ingemann	123	Forf. ukendt
83	U. Birkedal	124	Ingemann
84	Latinsk (Grundtvig)	125	Ingemann
85	Latinsk (Grundtvig)	126	Af Indre Miss. Slbg.
86	Chr. Richardt	127	Tysk (Foersom)
87	Grundtvig	128	Anton Nielsen
88	Forf. ukendt	129	Lütken
89	U. Birkedal	130	Ernst Payberg
90	Ingemann	131	V. Gregersen
91	Chr. Richardt	132	U. Birkedal
92	Jul. Chr. Gerson	133	Grundtvig
93	Ingemann	134	Anton Jensen
94	Ingemann	135	Boye
95	A. Øhlenschläger	136	J. Sankey
96	Boye	137	Chr. Richardt
97	Grundtvig	138	U. Birkedal
98	Boye	139	Anton Jensen
99	Ingemann		

Nr.		Nr.	
140	J. Schiørring	179	Grundtvig
141	Bj. Bjørnson	180	Bj. Bjørnson
142	Grundtvig	181	H. Rørdam
143	Efter det Engelske (N. Faber)	182	Fru L. Birkedal
144	Chr. Hostrup	183	Efter Joh. Ludv. Runeberg (ved U. Birkedal)
145	Grundtvig	184	Efter Pontoppidans Salmebøg
146	Chr. Richardt	185	Efter Joh. Ludv. Runeberg (ved U. Birkedal)
147	Grundtvig	186	Ingemann
148	Engelsk (Grundtvig)	187	J. S. Welhaven
149	U. Birkedal	188	Ingemann
150	Grundtvig	189	A. Øhlenschläger
151	J. Paulli	190	Efter Esaias Tegnér (ved U. Birkedal)
152	Th. Aagaard	191	C. Hauch
153	Chr. Richardt	192	Ingemann
154	Grundtvig	193	Fr. Pal. Müller
155	Chr. Richardt	194	Th. Hertz
156	C. J. Brandt	195	Fra Indre Missions Salmebøg
157	Anton Jensen	196	Grundtvig
158	Grundtvig	197	Fru L. Birkedal
159	O. Arvesen	198	Tysk (Brorson)
160	Axel Holm	199	Ingemann
161	Kardinal Newman (ved U. Birkedal)	200	M. Rosing
162	Kaalund	201	Ingemann
163	C. R. Skinner (fra engelsk ved Grønv. Nielsen)	202	C. Hostrup
164	Kr. Bjerre	203	I. Schiørring
165	Grundtvig	204	A. Øhlenschläger
166	A. Reitan	205	Efter H. Longfellow (ved U. Birkedal)
167	U. Birkedal	206	Grundtvig
168	Brorson	207	Ingemann
169	I. Aschlund	208	Grundtvig
170	Boye	209	Ingemann
171	H. Longfellow	210	Ingemann
172	Kr. Janson	211	Wexels
173	Wergeland	212	Anton Jensen
174	St. Blicher	213	J. Paludan-Müller
175	Grundtvig		
176	C. Hauch		
177	V. Birkedal		
178	U. Birkedal		

Nr.		Nr.	
214	Wexels	226	Forf. ukendt
215	Ingemann	227	Jonas Lie
216	Ingemann	228	Grundtvig
217	C. J. Brandt	229	Elise Møller
218	U. Birkedal	230	Bj. Bjørnson
219	Grundtvig	231	Ingemann
220	Chr. Richardt	232	P. Siim
221	P. Siim	233	Wergeland
222	Ingemann	234	Grundtvig
223	Ingemann	235	Th. Hertz
224	Grundtvig	236	Ingemann
225	Chr. Richardt		

Nr.		Side
A.		
172	Aldrig der er saa mørk en Sky.....	151
37	Alles Fader, du, som er i Himlen	34
30	Alt, hvad som Fuglevinger fik.....	28
155	Altid frejdig, naar du gaar.....	136
120	Alt Solen gik til Senge.....	108
121	Alt straal'er Aftenhimmels Skær.....	108

B.		
204	Barnet Ting at danne	178
13	Befal du dine Veje	13
61	Bevar mig, min Gud.....	54
129	Bevar, o Gud, i Nat.....	113
183	Bevar vort Fædreland, o Gud	160
119	Bliv hos os, naar Dagen helder.....	107
156	Blomster i Vaar.....	137
76	Blomstre som en Rosengaard.....	67
95	Bryd højt med Lovsang ud	86

D.		
118	Dagen gaar med raske Fjed.....	106
73	Dejlige Jul	64
74	Dejlig er den Himmel blaa.....	65
149	Dejlig er Jorden, dejligst	129
75	Dejlig er Jorden, prægtig.....	66
142	Dejlig er Synet og lifligt.....	123
233	Den prægtigklædte Sommerfugl.....	200
109	Den signede Dag.....	98
117	Den skønne Jordens Sol gaar ned	105
236	Den store Mester kommer	201
125	Den store, stille Nat gaar frem	111

Nr.		Side
82	Den største Paaske, Verdens har set	74
134	Den største Verdens Herlighed	118
154	Der er en Vej, som Verden	135
35	Der er et dunkelt Kammer	32
18	Der er saa godt at bygge	18
230	Der gaar et stille Tog	198
231	Der flyver saa mange Fugle	199
209	Der springer en Kilde	182
116	Der staar et Slot i Vesterled	105
207	Der strømmer en Flod	180
150	Det er saa yndigt at følges ad	130
208	Det er saa yndigt at følges ad, hvor	181
3	Det er Vorherres Dag	6
80	Det gamle Aar, det synker	71
229	Det lærte mig Vaarens Lærke	197
86	Det skøre, skrøbelige Kød	78
130	Det store Bud, det trænger ind	114
210	Dugdraaben blinker	183
105	Dugvaadt i Blomstens Øje	96
36	Du Livets Gud	33
161	Du milde Lys	141
174	Du, som tavs med sænket Hoved staar . .	152
186	Dyb af Kærlighed	162
98	Dybt hælder Aaret i dets Gang	90
192	Død, din Bolig er oplukket	169

E.

60	Et undres jeg paa	53
17	Ej bedre Raad der er	17
132	Ejed jeg lifligste Menneskerøst	115
141	Elsk din Næste, du Kristensjæl	122
52	Enfoldige Sind	46
213	En Gang maa alt erfares	184
27	En Kokosnød paa Havet flød	25
212	En Solskinsmorgen, en Modvindsdag . . .	184
16	En Vej eller anden	17
158	Et jævnt og muntert virksomt Liv paa Jord	138
187	Et Haab der er til Himlen sat	163

F.

194	Fader i Himlen, se til os i Naade	170
211	Farvel, farvel, Udlændighedsland	183
26	Foragter ej de ringe Dage	24

Nr.		Side
51	For dig, o Herre, som Dage kun	45
152	Fra Livets Vugge til Livets Grav.....	132
185	Fred er Fryd	161
115	Fred hviler over Land og By	104
235	Fred og Glæde følges ad	201
159	Fremad er Verdens vilde Røst.....	139
219	Frihed bedre er end Guld.....	189

G.

5	Giv mig, Gud, en Salmetunge	7
72	Glade Jul, dejlige Jul	63
220	Glem Døden, naar det gaar tilstorms....	189
190	Græd ej, naar din Ven er borte	167
202	Grønnes, det er, hvad vi kunne	176
53	Gud, giv mig Børnekaar	47
166	Guds Fred, det er Solen.....	146
160	Gud, vær mig nær	140

H.

19	Han, som har hjulpen hidindtil	18
163	Har du et Arbejd, tungt som faa.....	142
179	Har Haand du lagt paa Herrens Plov...	157
206	Har vi toppet, maa vi dale.....	179
40	Hellig, hellig, hellig.....	36
193	Her i Gravens Hule	169
44	Herren vor, som skabte	39
203	Herrens Venner ingensinde.....	177
41	Herre, sé til mig i Naade	37
168	Her vil ties, her vil bies	148
43	Himlene, Herre, fortælle din Ære.....	38
153	Himlens Sol og Stjerneskeare	134
133	Hvergang vi bad vort Fadervor	116
42	Hvert et Lys i Livets Nat	38
38	Hvi skælver du	35
135	Hvor blev Guds Jord et dejligt Sted ...	117
232	Hvorfra vi kom, og hvortil vi gaar	199
39	Hvor skal jeg fly fra dit Ansigt	36
1	Hyggelig, rolig	5
71	Hører du Kirkeklokkerne	62
175	Hører I? Vorherre kalder.....	153

I.

171	I al min Nød jeg søger dig	150
114	I fjerne Kirketaarne hist.....	102

Nr.		Side
201	Igennem Nat og Trængsel	175
4	I Herrens Hus er godt at bo	7
128	I Morgengry	113
90	I Sne staar Urt og Busk	82
20	I Underværkers Land jeg bor	19
169	I Verden gives der Sorger nok	149
21	I Verden er ej Nød saa stor	20
99	I Østen stiger Solen op	91

J.

45	Jeg beder dig ikke om	40
177	Jeg fik en Trøst	155
198	Jeg gaar i Trængsel	173
70	Jeg gemmer dybest	62
200	Jeg har baaret Lærkens Vinge	175
69	Jeg hørte Julens Klokke gaa	61
170	Jeg haabe vil, hvordan det gaar	150
215	Jeg lever og véd	186
167	Jeg saa' ham som Barn	148
62	Jeg véd det, Gud, jeg trænger	54
151	Jert Hus skal I bygge	131
68	Julebudet til dem	60
66	Juleklokke, kim nu mildt	58
78	Julestjerne, Himmeløje	69

K.

29	Kast dine Sorger	27
65	Kimer, I Klokke	58
228	Kirkeklokke, ej til Hovedstæder	196
8	Klokken ringer til Kirke	10
11	Klokken slaar, Tiden gaar	12
23	Klokken slaar, Tiden gaar, Troen	22
9	Kom Gud Helligaand	10
136	Kom hjem, kom hjem	118
47	Kongernes Konge og Herrernes Herre ..	42
87	Kraften fra det høje	79
182	Kristne, lad os staa paa Vagt	159
137	Kærlighed er Lovens Fylde	119
140	Kærlighed fra Gud	122
9	Kærligheds og Sandheds Aand	9

L.

46	Lad det kendes, Herre god	41
131	Lidt Kærlighed, det maa der til	114

Nr.		Side
96	Lidt kun det baader.....	87
22	Lille Guds Barn.....	20
2	Lover Herren, han er nær.....	6
6	Lovsynger Herren, den evige.....	8
188	Lyksalig, lyksalig.....	165
106	Lysets Engel gaar med Glans.....	96
126	Lyset slukkes, alt er stille.....	112
54	Lær mig at kende dine Veje.....	48
56	Lær mig Nattens Stjerne.....	50
55	Lær mig, o Jesus, at nærme mig Gud ..	49
189	Lær mig, o Skov, at visne glad.....	166
147	Løft dig, Sjæl, paa Lysets Vinger.....	128

M.

181	Man siger, Livet har bange Kaar.....	158
234	Mennesket i Støvets Dragt.....	200
227	Midt i en Jerntid.....	195
64	Midt i Natten, midt i Vintrens Hjerte ..	57
57	Mildhed, Kærlighed og Glæde.....	51
101	Morgenstund har Guld i Mund.....	92
100	Morgenstund har Guld i Mund, Morgensol	92

N.

85	Natten er omme.....	77
226	Naar engang i fjerne Tider.....	194
113	Naar Kvælden sænker sig stille.....	102
197	Naar Livets Sol for mig gaar ned.....	173
49	Naar mig min sidste Ven forlader.....	44
144	Naar Somrens Sang er sunget.....	124
123	Ned bag Højen Solen glider.....	110
67	Nu brast det dybe Fængsel.....	59
97	Nu falmer Skoven.....	89
111	Nu hviler Mark og Enge.....	100
127	Nu lukker sig mit Øje.....	112
103	Nu rinder Solen op.....	94
223	Nu titte til hinanden.....	192
102	Nu vaagne alle Guds Fugle smaa.....	93
91	Nu vaagner Blomsten af Dvale.....	84
48	Nærmere dig, min Gud.....	43
199	Nødig sige vi Farvel.....	174

O.

110	O bliv hos mig, nu.....	99
108	O du, som aabner nu mit Øje.....	97

Nr.		Side
195	O Gudskelov det hjemad gaar.....	171
12	O Gudskelov for Naadens Ord.....	12
34	O Kristelighed	31
145	O lad din Aand nu med os være.....	126
143	Om Glæder end betegned	123
15	Op al den Ting	15

P.

162	Paa det jævne	142
83	Paaskemorgenrøde	75

R.

79	Ring ud, klare Klokker	70
----	------------------------------	----

S.

164	Salighed, det er i Grunden.....	143
14	Saa vide om Land	14
122	Se ned i Naade, Himlens Fader	109
104	Se, nu stiger Solen af Havets Skød	95
112	Sig Maanen langsomt hæver.....	101
157	Skipperen nytter de vekslende Vinde....	138
33	Solen i sin klare Glans	30
196	Som Dug paa slagne Enge.....	172
178	Som en Valplads ligger hele Jorden....	156
139	Som fattig Fugl, der skjuler sig alene...	121
146	Sov mit Barn, sov længe	127
173	Stenen i Stefanens Pande	152
205	Stille du, som klager over.....	178
32	Stille, stille! Herren er nær	29
191	Stirrer ej i Graven ned	168
221	Stjernelil, jeg ser dig smile.....	190
31	Stor er du, Gud	29
148	Søde Gud, din Engleskare	128

T.

58	Tid kan blotte Floders Grunde.....	52
138	Tidt blev Aften ej Morgen lig	120
59	Til Himlene rækker din Miskundhed, Gud	52
216	Til Naadens store Aandefest	187
124	Til vor lille Gerning ud.....	110
223	To Engle smaa.....	191
94	Ton med glade Sjæles Røst.....	85
214	Tænk, naar engang	185

Nr.	U.	Side
224	Udrundne er de gamle Dage	193
25	Uforsagt, hvordan min Lykke	23
50	Under dine Vingers Skygge	44
218	Under Sky finder Sjælen ej Ro	188
165	Urolige Hjerte	145

V.

77	Velkommen igen, Guds Engle smaa.....	68
91	Velkommen Lærkelil.....	83
176	Vender sig Lykken fra dig.....	154
10	Venner, vi mødtes.....	11
84	Verdens Igenfødelse	76
107	Vor Fader, du som satte.....	97
225	Vor Forsknings Rige er saa vidt	193
89	Vor Pinsefest er klar oprunden.....	81
28	Vort Jord'liv er kun Regn.....	26
184	Vor Konge signe du, o Gud	161
180	Vær glad, naar Faren vejer	157
63	Vær hilset, livsalige Juleglans	56
93	Vær lovet, Herre, i det høje	84
217	Vær stille, Hjerte, bi paa Gud	187
24	Vær stille, Sjæl, vær stille	23
81	Vær velkommen, Herrens Aar.....	72
88	Vaarens unge Morgensalme.....	79

